

Izdevums
latviešu valodā

Tiesību akti

50. sējums
2007. gada 8. jūnijs

Saturs

II Tiesību akti, kas pieņemti, piemērojot EK/Euratom līgumus, un kuru publicēšana nav obligāta

LĒMUMI

Komisija

2007/374/EK:

- ★ **Komisijas Lēmums (2007. gada 24. janvāris), par valsts atbalstu C 52/2005 (ex NN 88/2005, ex CP 101/2004), ko īstenojusi Itālijas Republika ciparu dekodētāju subsidētai pirksanai (izziņots ar dokumenta numuru K(2006) 6634) ⁽¹⁾ .....** 1

2007/375/EK:

- ★ **Komisijas Lēmums (2007. gada 7. februāris), saistībā ar Francijas, Īrijas un Itālijas īstenoto atbrīvojumu no akcīzes nodokļa minerāleļļām, ko attiecīgi Gardannā, Šenonas reģionā un Sardīnijā izmanto par kurināmo alumīnija oksīda ražošanā (C 78/2001 (ex NN 22/01), C 79/2001 (ex NN 23/01), C 80/2001 (ex NN 26/01)) (izziņots ar dokumenta numuru K(2007) 286) ⁽¹⁾ .....** 29

2

⁽¹⁾ Dokuments attiecas uz EEZ

LV

Tiesību akti, kuru virsraksti ir gaišajā drukā, attiecas uz kārtējiem jautājumiem lauksaimniecības jomā un parasti ir spēkā tikai ierobežotu laika posmu.

Visu citu tiesību aktu virsraksti ir tumšajā drukā, un pirms tiem ir zvaigznīte.

II

(Tiesību akti, kas pieņemti, piemērojot EK/Euratom līgumus, un kuru publicēšana nav obligāta)

LĒMUMI

KOMISIJA

KOMISIJAS LĒMUMS

(2007. gada 24. janvāris)

par valsts atbalstu C 52/2005 (ex NN 88/2005, ex CP 101/2004), ko īstenojusi Itālijas Republika ciparu dekodētāju subsidētai pirksānai

(izziņots ar dokumenta numuru K(2006) 6634)

(Autentisks ir tikai teksts itāliešu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2007/374/EK)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 88. panta 2. punktu,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu, un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

aicinot ieinteresētās personas iesniegt apsvērumus saskaņā ar iepriekš minētajiem noteikumiem ⁽¹⁾ un ņemot vērā to apsvērumus,

tā kā:

Sky Italia s.r.l. (turpmāk tekstā “*Sky Italia*”) 2005. gada 3. maijā arī iesniedza sūdzību pret diviem minētajiem pantiem. Komisijas un *Sky Italia* sanāksme notika 2005. gada 22. jūnijā. *Sky Italia* 2005. gada 31. augustā sniedza papildu informāciju par grozījumiem 2004. gada 3. maija likumā “Noteikumi un principi, kas reglamentē apraides sistēmas un *RAI-Radiotelevisione italiana S.p.a.* izveidi un pilnvaro valdību izdot konsolidētu apraides likumu” (pazīstams kā *Gasparri* likums), kurš reglamentē televīzijas nozari Itālijā. Visbeidzot, 2005. gada 31. oktobrī *Sky Italia* pieprasīja Komisijai līdz lēmuma pieņemšanai norīkot Itālijas valdībai atlikt pasākumu saskaņā ar 11. panta 1. punktu Padomes Regulā (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK Līguma 88. panta piemērošanai ⁽²⁾.

I. PROCEDŪRA

(1) Uzņēmums *Centro Europa 7 s.r.l.* (turpmāk tekstā “*Europa 7*”) 2004. gada 11. maijā iesniedza sūdzību saistībā ar valsts atbalstu pret 2003. gada 24. decembra Likuma Nr. 350 4. panta 1. punktu (2004. gada Finanšu likums). Sūdzības iesniedzējs 2005. gada 10. februāra vēstulē sniedza papildu informāciju un atsauksmes, atbilstīgi kurām Itālijas valdība ir refinansējusi pasākumu saskaņā ar Likuma Nr. 311/2004 (2005. gada Finanšu likums) 1. panta 211. punktu. Sūdzības iesniedzējs aicināja Komisiju sākt oficiālu izmeklēšanas procedūru. Uzņēmums

(2) Komisija 2004. gada 13. oktobra, 2005. gada 21. aprīļa un 2005. gada 15. jūlija vēstulēs iesniedza Itālijas valdībai informācijas pieprasījumus. Informācija tika sniegta 2004. gada 5. novembrī, 2005. gada 13. maijā un 2005. gada 12. septembrī pēc termiņa īsa pagarinājuma. Komisijas un Itālijas sanāksme notika 2005. gada 6. jūnijā.

(3) Itālija 2005. gada 20. septembra un 2005. gada 16. novembra vēstulēs informēja Komisiju par savu nodomu nepagarināt shēmu tajā pašā formā.

⁽¹⁾ OV C 118, 19.5.2006., 10. lpp.

⁽²⁾ OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1791/2006 (OV L 363, 20.12.2006., 1. lpp.).

(4) Komisija 2005. gada 21. decembra vēstulē informēja Itāliju, ka tā ir nolēmusi sākt EK Līguma 88. panta 2. punktā noteikto oficiālo izmeklēšanas procedūru attiecībā uz minēto atbalstu (turpmāk tekstā "lēmums par procedūras sākšanu"). Komisijas lēmums par procedūras sākšanu tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ⁽³⁾. Komisija aicināja ieinteresētās personas iesniegt apsvērumus par minēto pasākumu.

(5) Pēc termiņa pagarinājuma Itālija 2006. gada 13. februāra vēstulē atbildēja uz apsvērumu pieprasījumu, kas bija izteikts lēmumā par procedūras sākšanu. Komisija saņēma apsvērumus arī no šādām ieinteresētajām personām: Nacionālās Elektronikas un elektrotehnikas uzņēmumu federācijas (ANIE) 2006. gada 19. jūnija vēstulē, *Europa 7* 2006. gada 19. jūnija vēstulē, Eiropas Satelītooperatoru apvienības (ESOA) 2006. gada 20. jūnija vēstulē, *Mediaset SpA* 2006. gada 20. jūnija vēstulē, *RAI-Radiotelevisione Italiana* 2006. gada 23. jūnija vēstulē un *Sky Italia* 26. jūnija vēstulē). Komisija 2006. gada 12. jūlija vēstulē nosūtīja šos novērojumus Itālijai. Itālija nesniedza atsauksmes par šiem novērojumiem.

II. SĪKS ATBALSTA APRAKSTS

II.A ATBALSTA APRAKSTS

(6) Oficiālās izmeklēšanas procedūras priekšmets ir Likuma Nr. 350/2003 (2004. gada Finanšu likuma) 4. panta 1. punkts, starpministriju 2003. gada 30. decembra dekrēts par dotāciju zemes ciparu televīzijai un interneta platjoslas piekļuvei saskaņā ar 2003. gada 24. decembra Likuma Nr. 350 4. panta 1. un 2. punktu un Likuma Nr. 311/2004 (2005. gada Finanšu likuma) 211. punktu.

(7) Valsts dotācija 150 euro apmērā 2004. gada Finanšu likuma 4. panta 1. punktā ir paredzēta tiem lietotājiem, kuri pērk vai nomā uzstādīšanas bloku vai dekodētāju (turpmāk tekstā "dekodētājs"), kas var uztvert televīzijas signālus, ko pārraida, izmantojot zemes ciparu tehnoloģiju, un saistītos interaktīvos pakalpojumus, un šim nolūkam piešķir kopējo budžetu 110 miljonu euro apmērā. Jāatzīmē, ka par dekodētājiem, kas neuztver zemes ciparu signālus, nevar saņemt dotāciju pat tad, ja tie ļauj uztvert un izmantot interaktīvos pakalpojumus. Minētajā pantā noteikts, ka:

"2004. gadā katram apraides pakalpojuma lietotājam, kurš ir izpildījis savas saistības – samaksājis attiecīgo abonēšanas maksu par esošo gadu – un kurš pērk vai nomā ierīci, kas vaļēji un bez maksas lietotājam vai satura nodrošinātājam ļauj uztvert televīzijas signālus, ko pārraida, izmantojot zemes ciparu tehnoloģiju (T-DVB/C-DVB), un izmantot tā rezultātā nodrošināto interaktivitāti, pienākas valsts dotācija 150 euro apmērā. Dotāciju piešķir 110 miljonu euro tēriņu robežās."

(8) Likuma 4. panta 4. punktā noteikts, ka: "dotāciju C-DVB tehnoloģiju izmantojošo bloku pirkšanai vai nomaī piešķir tikai ar nosacījumu, ka komercpiedāvājumā lietotājam skaidri norādīti satura nodrošinātāji, ar kuriem kabelplatformas īpašnieki ir vienojušies par noteikumiem signāla atkārtotai kabelpārraidei, izmantojot zemes ciparu tehnoloģiju".

(9) Saskaņā ar Itālijas sniegto informāciju subsīdiju piešķir patērētājiem tāda dekodētāja pirkšanai vai nomaī, kurš ļauj uztvert nekodētu ciparu signālu bez maksas patērētājam un satura nodrošinātājam. Tāpat saskaņā ar Itālijas sniegto informāciju nekodēta ciparu signāla uztveršana nozīmē dekodētāja spēju pildīt interaktīvu pakalpojumu, ko sniedz jebkurš raidītājs. Būtībā tas nozīmē, ka dekodētājam ir jāpieļauj nekodētas interaktīvas funkcijas (t.i., tam ir jābūt ne tikai interaktīvam, bet jāpieļauj arī sadarbība). Tie ir dekodētāji ar atvērtu standartu lietojumprogrammu saskarnei (API), kuras gandrīz vienīgais piemērs ir multivides mājas platforma (MHP).

(10) Ar 2005. gada Finanšu likuma 211. punktu pasākumu refinansēja ar tādu pašu tēriņu ierobežojumu 110 miljonu euro apmērā, bet dotācija par dekodētāju bija 70 euro. Minētās shēmas darbība beidzās 2005. gada 1. decembrī.

(11) Pasākums ir bijis sekmīgs divu iemeslu dēļ. Acīmredzot aptuveni 2 miljoni itāliešu ir nopirkuši subsīdētu dekodētāju. Šis skaitlis atbilst 50 % no dekodētājiem, kas pārdoti līdz 2005. gada novembrim. Pārējos 50 % patērētāji nopirka bez dotācijas, lai gan dekodētāji bija tāda veida, kam pienācās dotācija. Pateicoties apjomradītiem ietaupījumiem ražošanā, šis pieprasījuma palielināšanās rezultātā interaktīvu dekodētāju patēriņa cena arī ir samazinājusies no 300–350 euro līdz aptuveni 150 euro.

⁽³⁾ Sk. 1. zemsvītras piezīmi.

- (12) Abiem minētajiem pasākumiem 2006. gadā sekoja līdzīgs pasākums saskaņā ar 2005. gada 23. decembra Likuma Nr. 266/2005 (2006. gada Finanšu likums) 1. panta 572. punktu. Tas paredz subsīdiju 90 euro apmērā par katru dekodētāju, ko lietotāji nopirkuši Sardīnijā un Valledaostā laikposmā no 2005. gada 1. decembra līdz 31. decembrim, un 70 euro apmērā par katru dekodētāju ⁽⁴⁾, kas nopirkts, sākot no 2006. gada 1. janvāra.
- (13) Salīdzinājumā ar 2004./2005. gada pasākumiem 2006. gada Finanšu likums tieši saista subsīdiju ar dekodētāju sadarbību, *a priori* neizslēdzot dekodētājus, kas nav zemes televīzijas dekodētāji.
- (14) Savā 2006. gada 11. maija lēmumā Itālijas konkurences iestāde AGCM noraidīja ⁽⁵⁾ sūdzību pret 2006. gada Finanšu likuma 1. panta 572. punktu. Sūdzībā bija apgalvots, ka pasākums atbalsta ar *Berlusconi* ģimeni saistītus uzņēmumus. Process bija balstīts uz 2004. gada 20. jūlija Likumu Nr. 215 par interešu konfliktu.

II.B PAMATINFORMĀCIJA

II.B.1. SŪDZĪBU IESNIEDZĒJI

- (15) *Europa 7* ir Itālijas uzņēmums, kuram ir analogas apraides licence kopš 1999. gada. Tomēr tas vēl nav varējis darboties analogās apraides tirgū it kā valsts iestāžu rīcības dēļ, kuras vēl nav piešķirušas *Europa 7* raidīšanai nepieciešamās frekvences.
- (16) *Sky Italia* ir maksas televīzijas uzņēmums, kas raida pa satelītu un pieder *News Corporation*. Tas tika izveidots, kad uzņēmums *News Corporation* 2003. gadā pārņēma *Telepiù S.p.A* un *Stream S.p.A*, – šī apvienošanās apstiprināta ar noteiktām saistībām (Lieta Nr. COMP/M.2876 *Newscorp/Telepiù*). Saistību rezultātā *Sky Italia* tika pieprasīts pārtraukt

darbības, kas saistītas ar zemes televīziju. Tas nevar darboties Itālijā kā zemes tīkla operators vai zemes maksas televīzijas operators.

II.B.2. KONTEKSTS

- (17) Minētais pasākums ir jāskata uz apraides ciparošanas fona, kura ietekmē visas pašlaik pieejamās pārraides platformas, t.i., kabeļa, satelīta un zemes. Ciparu video apraide var notikt pa zemes tīklu (DVB-T) vai pa satelītu (DVB-S), vai kabeli (DVB-C). Galvenā ciparošanas priekšrocība ir pārraides jaudas palielināšana uz visām platformām radiofrekvenču spektra efektīvākas izmantošanas rezultātā ⁽⁶⁾ salīdzinājumā ar analogu apraidi. Tas ir īpaši svarīgi zemes televīzijai, ņemot vērā frekvenču spektra ierobežoto pieejamību. No 2002. gada līdz 2005. gadam Komisija aktīvi puda atbalstu apraides ciparošanai, pieņemdamā vairākus paziņojumus par šo tematu ⁽⁷⁾. Šajos paziņojumos Komisija atbalstīja arī tā saucamo "atvērto standartu" ciparu tehnoloģiju izplatīšanu, t.i., tādu tehnoloģiju izplatīšanu, kuras nodrošina interaktivitāti ar galapatērētājiem un sadarbību, izmantojot atvērto API, t.i., iespēju dažādiem ražotājiem un patērētājiem tikt savienotiem, izmantojot vienu tehnoloģiju, ko brīvi var izmantot jebkurš operators tirgū.

- (18) Lai skatītos ciparu programmas parasti izmantotajos televizoros, ir jālieto dekodētājs (lai gan dažiem modernākiem televizoriem ir integrēts dekodētājs). Tirgū ir dažādu veidu ciparu dekodētāji, kurus var plaši klasificēt pēc to iezīmēm un funkcijām: a) ciparu programmu vienkārša dekodēšana uz zemes vai satelīta platformas; b) interaktivitāte (iespēja nosūtīt informāciju apraidītājiem); c) ierobežota piekļuve (iespēja dekodēt maksas televīzijas pakalpojumus); d) sadarbība (iespēja izmantot tos pašus dekodētājus, lai uztvertu dažādu apraidītāju programmas uz tās pašas platformas). Sadarbību var viegli panākt, apraidītājiem pieņemot atvērtus standartus un izmantojot atbilstošas atvērta saskarnes dekodētājos. Alternatīvi sadarbībai būtu nepieciešama neatvērta, patentēta tehnoloģiju īpašnieku vienošanās, lai darītu pieejamas vajadzīgās tehniskās specifikācijas. Principā dekodētāji varētu piedāvāt dažādus iepriekšminēto iezīmju apvienojumus, tomēr praksē izplatītākās dekodētāju kategorijas ir: a) parastās ārējas televizora iekārtas (tikai dekodēšanas funkcija); b) patentēti *Sky*

⁽⁴⁾ Likuma tekstā noteikts, ka subsīdiju piešķir, ja tiek garantēta nekodēta ciparu satura un pakalpojumu tieša un neierobežota uztveršana un ja interaktīvus pakalpojumus sniedz, izmantojot lietojumprogrammu saskarnes (API), kas ir atvērta un atzīta par tādām atbilstīgi standartiem, kuri publicēti *Eiropas Kopienų Oficiālajā Vēstnesī* saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Direktīvas 2002/21/EK 18. pantu.

⁽⁵⁾ Konkurences iestādes (AGCM) CI2 2006. gada 10. maija pasākums Nr. 15389 "Premjerministrs – subsīdijas televīzijas dekodētājiem", pamatojoties uz likumu par interešu konfliktu.

⁽⁶⁾ Atkarībā no apraides kvalitātes un interaktivitātes lietojuma ciparu tehnoloģija izmanto lielākas aptuveni vienu piektdaļu no frekvences, kas ir nepieciešama, lai tos pašus datus pārraidītu analogā režīmā.

⁽⁷⁾ Sk. COM(2002) 263, galīgā redakcija: Komisijas paziņojums par Eiropu 2005. gadā: informācijas sabiedrība visiem, OV C 154, 29.5.2001., 123. lpp.; COM(2003) 541, galīgā redakcija: Komisijas paziņojums par pāreju no analogās uz ciparu apraidi (no ciparu pārslēgšanas uz analogo pārslēgšanu), OV C 96, 24.4.2004., 17. lpp.; COM(2004) 541, galīgā redakcija: Komisijas paziņojums par interaktīvo ciparu televīzijas pakalpojumu sadarbību, OV C 123, 21.5.2005., 2. lpp.; COM(2005) 204, galīgā redakcija: Komisijas paziņojums par pārejas pātrināšanu no analogās uz ciparu apraidi, OV C 49, 28.2.2006., 23. lpp.

dekodētāji (interaktīvi, ar ierobežotu piekļuvi, bet nav atvērti) un c) subsidēti dekodētāji (interaktīvi, ar ierobežotu piekļuvi un atvērti).

- (19) Itālijā ir četras televīzijas apraides platformas: i) satelīta platforma, uz kuras ir pieejami galvenie vaļējie kanāli, kā arī *Sky Italia* kanāli, kuru programmām var piekļūt, izmantojot abonēšanu vai vienošanās par programmaksu; ii) zemes frekvenču televīzija ⁽⁸⁾, kurā 2005. gada decembrī darbojās 6 nacionālie apraidītāji, t.i., *RAI* (vaļējs), *Mediaset* ⁽⁹⁾ (vaļējs un programmaksa), *Telecom Italia Media/La 7* (vaļējs un programmaksa), *Holland Coordinator & Service Company Italia* (*HCSC*), kurai pieder *Prima TV/DFree*, *Gruppo l'Espresso* un *Television Broadcasting Systems* (vaļējs) ⁽¹⁰⁾. Turklāt ir gandrīz 500 vietējo operatoru analogajā zemes apraidē un 78 vietējie operatori ⁽¹¹⁾ ciparu televīzijā; iii) kabeļa platforma, kurā darbojas *Fastweb* (vaļēji un maksas pakalpojumi), un iv) *X-DSL*, kurā darbojas *Fastweb* un *Telecom Italia's Rosso Alice* (vaļēji un maksas pakalpojumi).
- (20) *Sky Italia* ir maksas satelīttelevīzija, un tam ir gandrīz monopolstāvoklis Itālijas maksas televīzijas satelīta apraides tirgū, bet kā jau ir norādīts, tas nevar darboties Itālijā kā zemes tīkla operators vai zemes maksas televīzijas operators.
- (21) Kabeļaprāide Itālijā tikpat kā nepastāv, lai gan *Fastweb*, kam pieder kabeļtīkls un kas ir maksas televīzijas operators dažās Itālijas pilsētās, līdz 2004. gada martam bija ieguvis aptuveni 140 000 televīzijas klientu, izmantojot šķiedras un *DSL* infrastruktūru.
- (22) Zemes televīzija joprojām ir galvenais televīzijas skatīšanās veids Itālijā, kura tirgū ir aptuveni 19 miljoni mājsaimniecību no pavisam 22 miljoniem. Galvenie dalībnieki ir

sabiedrisko pakalpojumu raidītājs (*RAI*) ar trīs kanāliem un komercraidītājs *Mediaset* arī ar trīs kanāliem. Abi operatori piesaista aptuveni 85 % televīzijas skatītāju Itālijā. Savā 2005. gada 11. marta lēmumā Itālijas Sakaru garantēšanas iestāde (*AGCOM*) analizēja televīzijas tirgu, pamatojoties uz Likumu Nr. 112/2004, un secināja, ka abiem operatoriem ir kopīgs dominējošais stāvoklis šajā tirgū ⁽¹²⁾, un abiem operatoriem noteica dažādas saistības ⁽¹³⁾, lai saglabātu plurālismu tirgū. Turklāt 2006. gada 27. jūnijā *AGCOM* paziņoja Komisijai konkrēto tirgu definīciju zemes analogās televīzijas tirgū un būtiskas ietekmes tirgū vērtējumu, secinot, ka *RAI* un *Mediaset* ir kopīgs dominējošais stāvoklis. Tomēr *AGCOM* neierosināja nekādus pasākumus šīs situācijas uzlabošanai. Komisija 2006. gada 27. jūlijā nosūtīja *AGCOM* savas atsauksmes saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Direktīvas 2002/21/EK par kopīgiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (pamatdirektīva) ⁽¹⁴⁾ 7. panta 3. punktu. Komisija kopumā piekrita *AGCOM* secinājumiem, bet pieprasīja padziļinātu analīzi un aicināja *AGCOM* pēc iespējas drīz ziņot par pretlīdzekļiem. Visbeidzot, Komisija pašlaik izskata sūdzību, kurā apgalvots, ka Likums Nr. 112/04, kas reglamentē pārslēgšanu no analogās uz zemes ciparu apraides tehnoloģiju, rada iekļuves šķēršļus jaunienācējiem televīzijas reklāmas un apraides pakalpojumu tirgos. Aicinot Itāliju iesniegt savus novērojumus par sūdzību un pieprasot informāciju no Itālijas un pasākumu ietekmētajiem uzņēmumiem, Komisija 2006. gada 19. jūlijā nosūtīja Itālijai oficiāla paziņojuma vēstuli, kurā norādīts, ka pārskatīta iepriekšminētā Direktīva 2002/21/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Direktīva 2002/20/EK par elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu atļaušanu (atļauju izsniegšanas direktīva) ⁽¹⁵⁾, un Komisijas 2002. gada 16. septembra Direktīva 2002/77/EK par konkurenci elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu tirgū ⁽¹⁶⁾. Itālija atbildēja 2006. gada 15. septembrī. Komisija pēc tam saņēma likumprojekta kopiju par Itālijas apraides likumdošanas reformu, lai risinātu oficiālā paziņojuma vēstulē ietvertos jautājumus. Komisija pašlaik izskata šo likumprojektu.

- (23) Kopumā 2005. gada jūnijā ciparu televīzija bija 34,5 % mājsaimniecību ar aptuveni kopā 7,3 miljoniem skatītāju. Šis skaitlis ietver zemes ciparu, satelīta un kabeļa/*ADSL* skatītājus. 10 % mājsaimniecību bija zemes ciparu televīzijas skatītāji, un vairāk nekā viena trešdaļa no tām

⁽¹²⁾ *AGCOM* Lēmums 136/05/CONS par pasākumiem plurālisma nodrošināšanai saskaņā ar 2004. gada 3. maija Likumu Nr. 112, Itālijas Oficiālais Vēstnesis Nr. 35, 11.3.2005.

⁽¹³⁾ Galvenie pienākumi, kas noteikti abiem operatoriem, ir šādi: a) paātrināt tīkla ciparošanu; b) *RTI* izmantot no *Publitalia '80* atšķirīgu reklāmas licencētāju ciparu programmām, un *Publitalia '80* ieviest atsevišķu uzskaiti par ieņēmumiem no analogās televīzijas un no zemes ciparu televīzijas; c) *RAI* izveidot jaunu programmu plašai sabiedrībai, un šo programmu pārraidīt ciparu tehnoloģijā.

⁽¹⁴⁾ OV L 108, 24.4.2002., 33. lpp.

⁽¹⁵⁾ OV L 108, 24.4.2002., 21. lpp.

⁽¹⁶⁾ OV L 249, 17.9.2002., 21. lpp.

⁽⁸⁾ Vienkāršības labad turpmāk tekstā tiks izmantots tikai termins "zemes".

⁽⁹⁾ *RTI* pārvalda infrastruktūru, bet tā pieder *Mediaset*.

⁽¹⁰⁾ *Mediaset* 2005. gada decembra beigās iegādājās *EuropaTV* analogās frekvences no *Holland Italia* un plānoja izveidot *DVB-H* kanālu mobilai televīzijai. Saskaņā ar Itālijas iestāžu 2005. gada 13. maijā iesniegto dokumentu valsts atbalsta lietā C52/2005 (ats. Nr. A/33952) 2005. gadā tirgū esošie operatori bija *RAI*, *RTI*, *TI* un *Prima TV*.

⁽¹¹⁾ Dati no Itālijas iestāžu 2005. gada 13. maijā iesniegtā dokumenta lietā C52/2005 (ats. Nr. A/33952).

- (0,8 miljoni) bija arī programmas televīzijas satura skatītāji⁽¹⁷⁾. Tomēr bija gaidāms, ka šī lēmuma publicēšanas brīdī abu veidu piedāvātā ciparu televīzija – zemes un satelīta – būs sasniegusi līdzīgu skatītāju skaitu (5 miljoni satelīttelevīzijas skatītāju un 4 miljoni zemes ciparu televīzijas skatītāju).
- (24) Satelīttelevīzijas īpatsvars ir ierobežots – aptuveni 16 % mājsaimniecību (4,8 miljoni) 2005. gada jūnijā bija paraboliskā antena. Aptuveni četras piektdaļas no šīm mājsaimniecībām abonē *Sky Italia DTH* platformu (satelītu), kurai 2005. gada jūnijā bija aptuveni 3,3 miljoni klientu un līdz 2005. gada beigām prognozēti 3,9 miljoni abonenti. Tādēļ *Sky Italia* ir trešais televīzijas operators Itālijā⁽¹⁸⁾.
- (25) Lai apkarotu pirātismu, 2004. gada beigās *Sky* sāka kodēt savu signālu ar tā saucamo *NDS* patentēto tehnoloģiju. Šīs tehnoloģijas īpašnieks Itālijas tirgū ir *Newscorp* koncerna meitasuzņēmums, t.i., *Sky* mātesuzņēmums. Šī veida tehnoloģija ir patentēta, slēgta tehnoloģija, jo atšķirībā no atvērtas parastās saskarnes dekodētājiem, lai piekļūtu *NDS* dekodētājiem, ir jānodrošina piekļuve tehnoloģijai vai atsevišķiem dekodētāju komponentiem. *Sky* saviem abonentiem iznomā dekodētājus, kas izmanto šo slēgto tehnoloģiju. Kad *Sky* nolēma pāriet uz *NDS* tehnoloģiju, tas nomainīja visu savu abonentu dekodētājus.
- (26) Tomēr tagad zemes ciparu apraidītāji izmanto tā saucamo atvērto tehnoloģiju, t.i., tehnoloģiju, kas interaktivitāti nodrošina ar atvērtiem standartiem. Pašlaik tā ir vienīgā tehnoloģija, kas ļauj vienlaicīgi uztvert visus *DTT* kanālus ar tikai vienu dekodētāju, tādējādi kopējot pašreizējo stāvokli analogajā režīmā, kā arī nodrošinot interaktivitāti un ierobežotas piekļuves īpašības, kas ļauj izmantot iepriekš-apmaksātas programmas kartes.
- (27) Minētais atbalsta pasākums attiecas uz dekodētājiem, kas ļauj uztvert zemes ciparu pārraides, kad tiek sniegti interaktīvi pakalpojumi. Ciparu režīmā vienā frekvencē var izvietot vairāk televīzijas kanālu nekā analogajā režīmā. Atvērto saskarņu izmantošanas priekšrocības ir izskaidrotas iepriekš.
- (28) Itālija sāka ciparošanas procesu ar 2001. gada 20. marta Likumu Nr. 66/2001, kurā noteikts, ka pārslēgšana uz ciparu televīziju jāpabeidz un pārraide analogajā režīmā jāizslēdz līdz 2006. gada decembrim. No 2003. gada beigām ciparu pārraides (*T-DVB*) tika raidītas līdzās pārraidēm analogajā režīmā (tā saucamais vienlaicīgās pārraides posms). Ar 2005. gada 22. decembra Dekrētu Nr. 273 izslēgšanas termiņš tika atlikts līdz 2008. gadam, un 2006. gada 30. augustā sakaru ministrs *Gentiloni* paziņoja, ka izslēgšanas datums vēl tiks pagarināts līdz 2012. gada 30. novembrim⁽¹⁹⁾.
- (29) Pa to laiku atbilstīgi Likumam Nr. 112/2004, kas reglamentē šo nozari Itālijā, tikai apraidītāji, kas jau raida ar analogo tehnoloģiju, var pieteikties eksperimentālu ciparu atļauju un/vai ciparu licenču saņemšanai. Analogo operatoru oficiāls pienākums nav atbrīvot frekvences, kuras Itālija nekad nav atkārtoti piešķirusi vai pakļāvisi reglamentētai pārdošanai un kuras izmanto pārraidēm analogā formātā pēc pārslēgšanas uz ciparu televīziju. Jaunienācēji var iekļūt tirgū tikai, iegādājoties frekvences no tirgū jau esošiem operatoriem. Līdz 2005. gada decembrim Itālijā bija licencēti 7 multipleksi (frekvenču bloki, kuros ir viena vai vairākas programmas) zemes ciparu televīzijai. *RAI* un *Mediaset* pieder divi multipleksi, turpretim *Telecom Italia/TV International*, *D-Free* un *Gruppo l'Espresso* katram pieder viens multiplekss. Atbilstīgi Itālijas tiesiskajam regulējumam tīkla operatoriem, kuriem ir vairāk nekā viena ciparu licence, ir jānodod piekļuve 40 % to frekvenču joslas platuma nesaistītiem satura nodrošinātājiem. Iegādājoties infrastruktūru un licences no esošiem reģionāliem un vietējiem analogiem operatoriem 2006. gadā, *Telecom Italia* un mobilais operators *H3G* ienāca zemes ciparu televīzijas tirgū un sāka veidot divus jaunus multipleksus ar iegādāto tīklu ciparošanu.
- (30) Atšķirība starp apraidītājiem un tīkla operatoriem nav tik būtiska lielākajiem Itālijas apraidītājiem zemes televīzijas nozarē, jo *RAI*, *Mediaset*, *La7* un *D-Free* visiem ir pašiem savs meitasuzņēmums zemes televīzijas pārraidei. Jāatzīmē, ka televīzijas tirgum Itālijā ir raksturīga stingra vertikāla integrācija starp tīkla operatoriem un apraidītājiem. Obligāto juridisko nodalīšanu starp pirmo divu veidu uzņēmumiem *AGCOM* ieviesa tikai ar 2001. gada Lēmumu 435/01/CONS, un tas attiecas tikai uz ciparu televīziju. Tomēr tīkla operatori satelīttelevīzijas nozarē nav integrēti ar apraidītājiem.

⁽¹⁷⁾ Konkurences iestādes (*AGCM*) C12 2006. gada 10. maija pasākums Nr. 15389 "Premjerministrs – subsīdijas televīzijas dekodētājiem".

⁽¹⁸⁾ *AGCOM* 2006. gada 30. jūnija gada pārskats.

⁽¹⁹⁾ Sk. Itālijas Sakaru ministrijas tīmekļa vietnes sadaļu "jaunumi".

(31) Attiecībā uz pārklājumu T-DVB izteiksmē saskaņā ar AGCOM sniegto informāciju ⁽²⁰⁾ 2004. gadā vairāk nekā 50 % iedzīvotāju faktiski pārklājumu nodrošināja vismaz 2 multipleksi un 60 % iedzīvotāju pārklājumu potenciāli nodrošināja 3 multipleksi. Tirgus tendence liecina, ka pārklājumam būtu ievērojami jāpalielinās. Saskaņā ar Itālijas sniegto informāciju 85 % māsaimniecību pārklājumu potenciāli varētu nodrošināt vismaz 2 multipleksi pēc pārslēgšanas uz zemes ciparu televīziju. Turpretim satelīta-praides pārklājumu īstenībā varētu nodrošināt 100 % iedzīvotāju.

(32) Attiecībā uz programmām saskaņā ar Itālijas sniegto informāciju 2005. gada jūnijā vaļēji tika raidīti 23 nacionālie kanāli un aptuveni 250 vietējās programmas zemes ciparu frekvencēs. Desmit no šiem nacionālajiem kanāliem tika raidīti vienlaicīgi ar zemes analogo televīziju (vienlaicīga apraide analogā un ciparu režīmā). Četri kanāli tika izveidoti speciāli ciparu apraidei; atlikušie kanāli tika raidīti vienlaicīgi ar satelītpārraidēm.

(33) Kā jau norādīts, televīzijas tirgum kādreiz bija raksturīga vaļējas televīzijas masveida skatīšanās zemes analogā režīmā un maksas satelīttelevīzijas piedāvājums. Zemes ciparu televīzijas ieviešana un kabeļa un interneta televīzijas attīstība maina šo modeli. Piemēram, 2005. gada janvārī *Mediaset* un *Telecom Italia* (ar LA7 starpniecību) uzsāka uz T-DVB bāzes sniegt maksas televīzijas pakalpojumu pirmās līgas futbola spēļu pārraidēm, pamatojoties uz iepriekšapmaksātu karšu sistēmu. Tajā pašā laikā 49 % partneris *D-Free* apraidītājā *TF1* norādīja, ka tas varētu būt ieinteresēts sākt piedāvāt maksas kanālus savā T-DVB multipleksā. Maksas televīzijas pakalpojumus var īstenot, izmantojot iepriekšapmaksātu karšu sistēmu ar ciparu interaktīvo tehnoloģiju, kas ietverta dekodētājos, kurus subsidē minētais pasākums.

(34) Kopējie ieņēmumi no televīzijas tirgus 2005. gadā bija 6 851 miljons euro, no kuriem aptuveni 57 % (3 885 miljoni euro) bija no reklāmas un 21 % – no uzņēmumam RAI samaksātās licences maksas un maksas televīzijas piedāvājuma (attiecīgi 1 483 miljoni euro un 1 437 miljoni euro). Maksas televīzijas ieņēmumi bija 1 199 miljoni euro no abonēšanas maksas (par 26,4 % vairāk nekā 2004. gadā) un 328 miljoni euro no programmas maksas (par 65 % vairāk nekā 2004. gadā), no kuriem ievērojama daļa (45 miljoni euro) bija ieņēmumi no jaunajiem DTT pakalpojumiem.

⁽²⁰⁾ Sk. AGCOM pārskatu saskaņā ar 2004. gada 24. februāra Likumu Nr. 43, ar ko pārveido 2004. gada 24. decembra Dekrētu Nr. 352 par neatliekamiem pasākumiem attiecībā uz 1997. gada 31. jūlija Likuma Nr. 249 pārejas režīma galīgās izbeigšanas kārtību.

II.C PROCEDŪRAS SĀKŠANAS IEMESLI

(35) Lēmumā par procedūras sākšanu Komisija, pirmkārt, atzīmēja, ka aprakstītais pasākums, šķiet, atbilst visiem 87. panta 1. punktā noteiktajiem kritērijiem, un tādēļ to var uzskatīt par valsts atbalstu. Jo īpaši tā nodalīja, no vienas puses, vēsturiskos zemes apraidītājus un kabeļtīkla operatorus, kas jau ir tirgū, un, no otras puses, satelītoperatorus un citus zemes apraidītājus, kuri nevarēja darboties šajā laikā. Komisija atzīmēja, ka saņēmēji gūst netiešas priekšrocības, un aicināja ieinteresētās personas ierosināt metodes, kā precīzi noteikt šīs priekšrocības apmēru.

(36) Komisija arī pauda šaubas par atbalsta saderību ar EK Līgumu. Šķīta, ka konkrētā lieta neatbilst tiem vispārējā atbalsta aizlieguma izņēmumiem, kuri uzskaitīti EK Līguma 87. panta 2. punktā, vai izņēmumam 87. panta 3. punkta c) apakšpunktā. Īpaši problemātisks, pēc Komisijas uzskata, ir fakts, ka Itālijas mērķis, t.i., atvērtu standartu izplatīšana ciparu televīzijai, tika sasniegts, radot nesamērīgus konkurences izkropļojumus un tehnoloģiskas neitralitātes principa nevajadzīgu pārkāpumu.

(37) Visbeidzot, Komisija sāka oficiālo izmeklēšanas procedūru, lai Itālijas valdībai un ieinteresētajām personām dotu iespēju paust apsvērumus par aprakstītā pasākuma provizorisko vērtējumu un sniegt Komisijai svarīgu informāciju.

III. IEINTERESĒTO PERSONU APSVĒRUMI

(38) Vispārēji runājot, Itālija un *Mediaset* savos apsvērumos apgalvoja, ka pasākums nav atbalsts un ka, ja tas būtu atbalsts, tas būtu saderīgs. RAI paziņoja, ka tas bija spiests darboties savu juridisko saistību noteikto ierobežojumu ietvaros un ka tādēļ nevarēja gūt labumu no pasākuma. Turpretim sūdzību iesniedzēji un ESOA apgalvoja, ka pasākums ir nelikumīgs atbalsts.

III.A ITALIJAS, MEDIASET UN RAI APSVĒRUMI

(39) Pirmkārt, Itālija un *Mediaset* atsauca uz AGCOM lēmumu ⁽²¹⁾, noraidot sūdzību pret 2006. gada Finanšu likuma 1. panta 572. punktu, t.i., pret pasākumu, kas aizstāj minēto pasākumu. Sūdzības iesniedzējs apgalvoja, ka 2006. gada Finanšu likuma 1. panta 572. punkts veicināja to dekodētāju noietu, ko izplatīja ar *Berlusconi* ģimeni saistīti

⁽²¹⁾ 2006. gada 11. maija Lēmums Nr. 21263/06.

uzņēmumi. Procedūra bija balstīta uz likumu par interešu konfliktu, kurā iesaistīti valdības locekļi ⁽²²⁾.

- (40) Itālijas apsvērumi, kas ir tiešāk saistīti ar lēmuma par procedūras sākšanu saturu, ir tādi, ka pasākums nav atbalsts, jo a) saņēmēji nesaņem priekšrocību un b) nav konkurences izkropļojumu. Pat tad, ja tas būtu atbalsts, pasākums būtu saderīgs saskaņā ar izņēmumiem EK Līguma 87. panta 2. punkta a) apakšpunktā un 3. punkta b), c) un d) apakšpunktā. Itālija piekrīt, ka nav atbalsta dekodētāju ražotājiem un ka tīkla operatori un apraidītāji ir jānostāda vienādā stāvoklī. *Mediaset* apsvērumi ir līdzīgi, lai gan dažreiz ir izmantoti atšķirīgi argumenti.

III.A.1. PASĀKUMS NAV ATBALSTS

III.A.1.1. *Selektīvā priekšrocība nav pārliecināša*

- (41) Itālija apgalvo, ka nav pietiekamas pārliecības, ka saņēmējiem bija jāsedz izmaksas, kuras valsts subsidē ar minēto pasākumu, jo nav pierādījumu, ka saņēmēji subsidēja patērētāju veikto dekodētāju pirkšanu. Itālija apgalvo, ka pretēji Eiropas Kopienų Tiesas (turpmāk tekstā – Tiesas) spriedumam lietā *Nīderlande pret Komisiju* ⁽²³⁾, kas minēts lēmuma par procedūras sākšanu 30. punktā, saņēmējiem pat nebija ekonomiska stimula subsidēt patērētājus, jo a) tie ir tirgus vēsturiskie operatori un nav ieinteresēti veikt pārslēgšanu uz ciparu apraidi, jo tiem tad būs lielāka konkurence, jo patērētājiem ar ciparu tehnoloģiju būs piekļuve daudz vairākiem konkurentiem; b) programmas tirgus bija pārāk neliels, lai kompensētu šī veida iespējamo zaudējumu, un nevar būt vienīgais iemesls patērētāju veiktās dekodētāju pirkšanas subsidēšanai, ņemot vērā ieņēmumu daļu no programmas 2004. un 2005. gadā; c) izslēgšanai noteiktais termiņš nebija pietiekami ticams, ņemot vērā to, ka bez noteikta skaita patērētāju izslēgšana nevarētu notikt.

- (42) Turklāt nebūtu iespējams noteikt šiem saņēmējiem pārskaitīto valsts līdzekļu summu. Valsts atbalsta C-25/2004

gadījumā, kas bija Lēmuma 2006/513/EK ⁽²⁴⁾ priekšmets, Komisija izslēdza *T-System* no saņēmējiem, jo nebija iespējams pārliecināties par līdzekļu pārskaitījuma esību un summu tā labā.

- (43) Otrkārt, *Mediaset* apgalvo, ka zemes apraidītāji un satelīta-praidītāji nav salīdzināmi uzņēmumi, jo *DTT* operatoriem ir tikai jāpanāk ciparošana un jāveicina pakāpeniska pārslēgšana uz ciparu apraidi (ar vienlaicīgu pārraidi un izslēgšanu), un tādēļ zemes apraidītājiem ir konkrētas sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistības, lai nodrošinātu zemes apraides pieejamību visā Itālijā, un tiem ir jāizmanto atvērtas tehnoloģijas. Saskaņā ar *Mediaset* sniegto informāciju shēmas mērķis bija veicināt pāreju no analogās apraides uz ciparu apraidi un veicināt atvērtu standartu attīstību, turklāt tiesību aktos bija noteikts termiņš obligātai pārejai no analogās apraides un ciparu apraidi – tā saucamajai pārslēgšanai uz ciparu apraidi, radot apgrūtināšas izmaksas, kas raksturīgas *DTT* operatoriem (*Mediaset* bija ļoti lielas infrastruktūras izmaksas). Turklāt *Media* apgalvo, ka pretēji tam, kas bija noteikts lēmumā par procedūras sākšanu, nav aizsardzības pret jaunu konkurentu ienākšanu tirgū, iegādājoties apraides infrastruktūru (*Mediaset* kā piemēru min *H3G*, kas ienāca tirgū, iegādājoties vietējo apraidītāju), un ka jaunienācējiem nav jāsedz vienlaicīgas apraides izmaksas.

- (44) Līdzīgi *RAI* apgalvo, ka Komisijas nostājā nav ņemtas vērā *RAI* kā sabiedrisko pakalpojumu televīzijas apraidītāja saistības, kas piedēvētās priekšrocības samazinātu līdz nullei. Tas ir tādēļ, ka i) *RAI* var veikt pārslēgšanu (ņemot vērā, ka tas ir sabiedrisko pakalpojumu uzņēmums) tikai tad, ja *DTT* iekļūšanas rādītājs ir vienāds ar analogās televīzijas iekļūšanas rādītāju, un ii) *RAI* pienākums bija izvēlēties ieguldījumus *DTT* nozarē atbilstīgi tā juridiskajām saistībām, nevis ievērojot tirgus kritērijus, jo tam bija jāpieder diviem multipleksiem ar vismaz 70 % iedzīvotāju pārklājumu līdz 2005. gada 1. janvārim ātras ciparošanas nolūkā, kam palīdzēja subsīdijas dekodētājiem. Kopējās izmaksas bija 150 miljoni euro. Ņemot vērā pārslēgšanas laiku, to, ka *RAI* pārraida tikai vaļējas programmas, ļoti nelielo skatītāju skaitu un ciparošanas izmaksu nieklāšanu gada licences maksā par 2004., 2005. un 2006. gadu, vienīgās *RAI* segtās izmaksas ir tehnoloģiskās izmaksas (frekvences un infrastruktūra) – izmaksas, kuras *RAI* būtu bijis jāsedz bez minētās subsīdijas, lai gan ciparošanas paātrināšana negarantēja papildu ieņēmumus.

⁽²²⁾ 2004. gada 20. jūlija Likums Nr. 215.

⁽²³⁾ 2002. gada 13. jūnija spriedums lietā C-382/99 [2002] ECR I-5163.

⁽²⁴⁾ Sk. Komisijas 2005. gada 9. novembra Lēmumu 2006/513/EK par valsts atbalstu C 25/2004: *DVB-T* ieviešanas finansēšana Berlīnē un Brandenburgā, Vācijā, publicēts OV L 200, 22.7.2006., 14. lpp.

III.A.1.2. **Konkurences izkropļojumi**

(45) Pirmkārt, Itālija apgalvo, ka zemes un satelītu operatori nekonkurē tajā pašā maksas televīzijas tirgū, jo tie darbojas dažādos, proti, vaļējās un maksas televīzijas tirgus segmentos. Turklāt programmas piedāvājumi sākas tikai 2005. gada otrajā pusē. Abu tirgu atdalīšana attiecas arī uz tīkla operatoriem, kā apstiprināja AGCOM vienā no saviem lēmumiem⁽²⁵⁾ atbilstīgi RAI/Rami *d'azienda* lēmumam⁽²⁶⁾ un Konkurences iestādes veiktajai televīzijas sektora izpētei⁽²⁷⁾.

(46) Turklāt dekodētāja izmaksām ir tikai minimāla ietekme uz patērētāja veikto izvēli starp divām dažādām platformām. Konkurences izkropļojumu neesamību apstiprina fakts, ka 2005. gada pirmajos sešos mēnešos Sky abonementu skaits palielinājās par 7,4 %.

(47) Līdzīgus argumentus izvirza Mediaset, kas apgalvo, ka pasākums nav selektīvs, jo atbalstu piešķir patērētājiem, un ka selektivitāte rodas no Sky saimnieciskās izvēles izmantot NDS tehnoloģiju. Tas rada diskrimināciju un ļauj Sky iekasēt abonēšanas maksu, lai kompensētu dekodētāju izmaksas. Visi operatori, ja vien vēlas, var izmantot tehnoloģiju, kas tiem dod tiesības saņemt minēto atbalstu.

III.A.2. SADERĪBA

(48) Itālija vispārīgā apsvērumā uzsver, ka Komisija atzīst sadarbības priekšrocības un ka satelītdekodētāji tika izslēgti no šo priekšrocību darbības sfēras tāpēc, ka atbalsta pasākuma ieviešanas brīdī nebija satelītdekodētāju, kas piedāvātu sadarbību. Turklāt pēc 2006. gada Finanšu likuma, kurā ietverti satelītdekodētāji, Sky neizmainīja sava dekodētāja īpašības, lai gūtu labumu no atbalsta.

III.A.2.1. **EK Līguma 87. panta 2. punkta a) apakšpunkts**

(49) Itālija apgalvo, ka AGCOM rādītājs – 50 % mājsaimniecību ar dekodētāju līdz 2006. gada beigām vai 2008. gadam, uz

⁽²⁵⁾ Lēmums Nr. 163/06/CONS, Pasākumu programmas apstiprinājums, lai veicinātu frekvenču racionālu izmantošanu apraides pakalpojumiem pārslēgšanas nolūkā uz ciparu apraidi. Publicēts AGCOM tīmekļa vietnē 2006. gada 29. martā.

⁽²⁶⁾ Pasākums 13137, lieta Nr. C/6161, 29.4.2004.- RAI/Rami *d'azienda*.

⁽²⁷⁾ Izpēte Nr. 23, kas sāka ar 29. maija Lēmumu Nr. 12056 un slēgta ar 2004. gada 16. novembra Lēmumu Nr. 13770.

kuru Komisija atsaucas lēmuma par procedūras sākšanu 55. punktā⁽²⁸⁾, ir zems, īpaši ņemot vērā to, ka mērķis ir ieteikt dārgākos interaktīvos dekodētājus. Cenas samazinājums sakarā ar apjomradītiem ietaupījumiem subsīdiju rezultātā nozīmētu, ka nabadzīgas mājsaimniecības arī varētu atļauties pirkt dekodētāju.

III.A.2.2. **EK Līguma 87. panta 3. punkta b) apakšpunkts**

(50) Pasākums veicinātu projektu visas Eiropas interesēs – pārslēgšanu, kas ir daļa no starptautiskas programmas, ko atbalsta dažādas dalībvalstis, atbilstīgi esošajai tiesas praksei (C-62/87 un C-72/87, 22. punkts). Satelītdekodētāju neiekļaušana izskaidrota iepriekš vispārīgā apsvērumā.

III.A.2.3. **EK Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunkts**

III.A.2.3.a **Labi plānots atbalsts**

Koordinācijas problēma

(51) Ar to, ka tiesību aktos ir noteikts izslēgšanas termiņš, nepietiek, lai nodrošinātu izslēgšanu, ja vien netiek stimulēts pieprasījums. Patērētāji nebūtu gatavi veikt pārslēgšanu, ņemot vērā to, ka vēsturiskie zemes apraidītāji nav ieinteresēti subsidēt viņu dekodētāja pirkšanu situācijā, kad lielākā daļa patērētāju izmanto analogo zemes televīziju.

Patērētāju subsidēšana

(52) Patērētāju subsidēšana zemes ciparu pakalpojumiem ir attaisnota, jo viņiem nerodas papildu izmaksas, lai skatītos vaļējas programmas, nevis kā satelīttelevīzijas gadījumā, kad patērētājiem ir jāpērk satelītentenas un jāmaksā par maksas televīzijas pakalpojumu. Kabeļa gadījumā, neskatoties uz papildu izmaksām, Itālija attaisnoja subsīdijas dekodētājiem,

⁽²⁸⁾ Lēmuma par procedūras sākšanu 55. punktā Komisija atsaucas uz AGCOM veikto izpēti par pieejamu dekodētāju pieejamību tirgū. AGCOM bija secinājusi, ka dekodētāja pirkšanas ietekme uz vidējiem mājsaimniecības ienākumiem ar valsts subsīdiju vai bez tās bija neliela un ka tirgus tendence liecināja, ka pat bez atbalsta vairāk nekā 50 % mājsaimniecību būtu dekodētājs labākajā gadījumā līdz 2006. gadam un sliktākajā gadījumā līdz 2008. gada sākumam.

jo šīs izmaksas nav tieši saistītas ar televīzijas pakalpojumiem un Itālija kopumā vēlējās veicināt platjoslas attīstību.

Konkurences palielināšanās starp platformām

- (53) Itālija nepiekrīt Komisijai, ka minētais pasākums ietekmē konkurenci starp platformām, bet uzskata, ka galu galā jaunā ciparu platforma palielinās konkurenci starp televīzijas tirgus dažādajiem segmentiem par labu patērētājiem.

Ārējie efekti

- (54) Komisijas argumentā, ka vēsturiskie operatori jau saņem kompensāciju par pārslēgšanu, jo ciparu tehnoloģija nodrošina lielāku pārraides jaudu ar mazākām pārraides izmaksām, nav ņemtas vērā pārslēgšanas patiesās izmaksas/labumi, ņemot vērā, ka vēsturiskajiem tīkla operatoriem, kuriem ir vairāk nekā viena ciparu licence, ir jānodrošina piekļuve 40 % to joslas platuma satura nodrošinātājiem, ar kuriem tiem nav īpašumtiesību saiknes.
- (55) Galvenie pārslēgšanas labumguvēji (ienācēji) atšķiras no tiem, kuri sedz pārslēgšanas izmaksas (patērētāji un galvenokārt vēsturiskie operatori). Vēsturiskajiem operatoriem konkurences palielināšanās netiek kompensēta ar izmaksu samazinājumu, un tādēļ viņi nav motivēti veikt izslēgšanu. Patiesām, ja faktiski ir kāda priekšrocība, tā jāuzskata par vēsturiskiem operatoriem radušos izmaksu kompensāciju. *Mediaset* izvirza tādu pašu argumentu.
- (56) *Mediaset* arī apgalvo, ka, vienkārši liekot zemes operatoriem segt dekodētāju izmaksas papildus citām ar pārslēgšanu saistītām izmaksām, *Mediaset* nespētu panākt pietiekamu pārklājumu un tiktu pakļauts citu uzņēmumu parazitismam, jo patērētāji varētu izmantot atvērtu tehnoloģiju dekodētājus, lai skatītos konkurējošus kanālus.

Jauninājumu veicināšana

- (57) Kad pasākums tika ieviests, satelītdekodētāju interaktīvās spējas bija ļoti ierobežotas sakarā ar patentētas tehnoloģijas izmantošanu bez atvērtiem API standartiem. Itālija uzsver, ka līdz šim tirgū nav bijuši sadarbspējīgi satelītdekodētāji pat pēc grozījumiem 2006. gada Finanšu likumā. *Mediaset* uzsver arī nepieciešamību veicināt interaktīvu pakalpojumu pieejamību.

III.A.2.3.b Izvairīšanās no nevajadzīgiem konkurences izkropļojumiem

- (58) Itālija uzsver, ka programmas maksas televīzijas tirgus atšķiras no satelīttirgus, jo abi produkti nav vienādi. Jebkurā gadījumā minētais atbalsts palīdz jaunienācējiem piekļūt maksas televīzijas tirgum, kas nozīmē lielākus labumus patērētājiem.
- (59) *Mediaset* apgalvo, ka nav bijuši nevajadzīgi konkurences izkropļojumi, jo i) diskriminācija ir vienkārši *Sky* saimnieciskās izvēles rezultāts; ii) zemes televīzija pārraida vietējos kanālus, turpretim 80 % vietējo programmu netiek pārraidīti satelīttelevīzijā, jo vietējo kanālu ieņēmumi nav pietiekami, lai atbalstītu pārraidīšanas izmaksas (satelīts nav salīdzināms ar vaļēju apraidi), un iii) ir tikai tirgus fiasko attiecībā uz *DTT* dekodētājiem, nevis satelītdekodētājiem. Tas ir tādēļ, ka satelīts ir balstīts uz abonēšanas maksas sistēmu un var kompensēt izmaksas par dekodētāju nodrošināšanu saviem patērētājiem un tādēļ, ka *Sky* kā monopolists nav pakļauts parazitisma problēmai.

III.A.2.4. EK Līguma 87. panta 3. punkta d) apakšpunkts

- (60) Lēmumā 2006/513/EK⁽²⁹⁾ Komisija paziņoja, ka atbalsts nav saderīgs saskaņā ar EK Līguma 87. panta 3. punkta d) apakšpunktu, jo tas nav saistīts ar īpašu kultūras saturu un nav paredzēts nelieliem vietējiem operatoriem, kas citādi nebūtu zemes platformā. Itālijā ir daudzi vietējie zemes apraidītāji, kas raida skaidri noteiktu kultūras produktu, ko Itālija vēlas aizsargāt. Ņemot vērā to, ka satelīts nav labi piemērots vietēju pakalpojumu sniegšanai – to uzskata arī Komisijas labā strādājošie eksperti, satelītdekodētājiem nepienākas subsidija.

III.A.3. ATGŪŠANA

- (61) Komisijai nevajadzētu sākt atbalsta atgūšanu, ja tas ir pret Kopienas tiesību aktu vispārējo principu. Tas ir gadījumā, kad no paša sākuma ir skaidrs, ka atgūšana nav iespējama⁽³⁰⁾. Konkrētajā gadījumā nav iespējams noteikt, kurš apraidītājs guva labumu no valsts līdzekļu pārskaitījuma un cik daudz, tādēļ Komisija nepieprasīs atbalsta atgūšanu. Itālija apgalvo arī, ka apraidītājiem nebija iespēju pretoties subsidijai, tādēļ saņēmēji nebūtu varējuši to noraidīt pat, rīkodamies godprātīgi. Šim argumentam Komisija piekrita Lēmumā 2006/513/EK⁽³¹⁾.

⁽²⁹⁾ Cit., sk. 24. zemspējas piezīmi.

⁽³⁰⁾ Lieta C-75/97 *Beļģija pret Komisiju* [1999] ECR I-3671.

⁽³¹⁾ Cit., sk. 24. zemspējas piezīmi.

III.B SKY ITALIA, ESOA UN EUROPA7 APSVĒRUMI

- (62) *Sky Italia*, ESOA un *Europa7* piekrit Komisijai, ka pasākums ir atbalsts DTT operatoriem. Turklāt tie neapstrīd provizorisko secinājumu, ka pasākums nav atbalsts dekodētāju ražotājiem. Abi sūdzību iesniedzēji jo īpaši neiebilst pret šo secinājumu, lai gan *Sky Italia* savās sūdzībās bija paziņojis pretējo.
- (63) Savā analizē *Sky Italia* pievēršas apgalvojumam par pozitīvajām sekām par labu DTT operatoriem, galvenokārt *Mediaset* un *Telecom Italia*. Saskaņā ar *Sky* sniegto informāciju *Telepiù/NewsCorp* apvienošanās brīdī Komisija bija uzskaitījusi dažādus šķēršļus DTT operatoru ienākšanai un ekspansijai, kas pieprasīja pretlīdzekļus⁽³²⁾. Pretēji Komisijas pieņēmumiem subsīdiju rezultātā jaunienācēji, kas faktiski bija vēsturiskie operatori analogās televīzijas tirgū, izraisīja DTT ātru ekspansiju.
- (64) Minētās subsīdijas sniedza *Mediaset* un *Telecom Italia* trīskāršu priekšrocību: pirmkārt, tā kā piekļuve DTT dekodētājiem un DTT apraidītājiem tiek nodrošināta papildus, samazinātā dekodētāju cena palielināja pieprasījumu pēc dekodētājiem un apraidītājiem, – varēja gaidīt vienīgi to, ka DTT apraidītāji uzstādīs bāzi savai platformai, un tieši tā izdarīja *Sky*, kam radās izmaksas, ko tie vēl nav kompensējuši, un subsīdijas palīdzēja DTT operatoriem pārliecināt patērētājus pārslēgties uz jauno televīzijas piedāvājumu. Pasākums arī palīdzēja risināt parazitisma jautājumu, radot klientu bāzi.
- (65) Otrkārt, saskaņā ar *Deutsche Bank* Globālo akciju nodaļas pētījumu⁽³³⁾ subsīdijas ļaus *Mediaset* ienākt maksas televīzijā ar nelielu risku/nelielām izmaksām. Subsīdijas samazināja finansējuma izmaksas *Mediaset* un *Telecom Italia*: a) tieši, jo, lai panāktu tādu pašu efektu, kāds panākts, izmantojot subsīdijas, DTT uzņēmumiem būtu jāiegulda 100 miljoni euro, t.i., puse no *Mediaset* kopējām infrastruktūras ieguldījumu izmaksām līdz 2005. gada janvārim, un b) netieši, jo tās kļiedēja nedrošību par to, vai pārslēgšana uz ciparu apraidi gūs panākumus.
- (66) Visbeidzot, ņemot vērā tirgus “divdabību”, plaša klientu bāze, kas dod iespēju raidīt pievilcīgu saturu par mazu cenu, arī dod priekšrocību reklāmas tirgū.
- (67) *Sky* apgalvo, ka šīs priekšrocības ir selektīvas, jo *Sky* komercbrīvība bija ierobežota tādēļ, ka tā izaugsmes temps bija neliels, un rezultātā palielinājās tā kapitāla izmaksas. *Sky* sniedz skaitļus, lai pamatotu argumentu, ka DTT dekodētāju pārdošanas apjoma – valsts subsidētās pārdošanas apjoma – pieaugumam bija negatīva ietekme uz tā *Premium Sports* bloka pārdošanas apjomu.
- (68) Līdzīgi *Europa7* apgalvo, ka priekšrocība bija apraidītājiem un citiem operatoriem DTT sektorā. *Europa7* citē AGCM, kas apstiprina, ka pasākumam bija šāda ietekme uz tirgu: puse dekodētāju tika nopirkti, izmantojot subsīdiju; 2005. gada pirmajā pusē DTT izplatība divkāršojās, pateicoties DTT maksas televīzijai, turpretim maksas satelīttelevīzija palielinājās tikai par 1 procentu punktu.
- (69) Priekšrocība ir selektīva tādēļ, ka subsīdija neveicināja piekļuvi *Europa7* tirgum, kuram vēl nav piešķirtas pārraides frekvences, bet vienkārši ļāva *Mediaset* un *RAI* piesātināt pieprasījumu un ieguldījumu un paplašināt savu ietekmi tirgū līdz ciparu televīzijai.
- (70) Otrkārt, *Europa7* apgalvo, ka nav vispārējas intereses iemeslu, kas attaisnotu pasākumu, jo i) stimuli patērētājiem pirkt DTT dekodētājus ir saistīti ar piekļuvi komercdarbībai; ii) pārslēgšana ir jau nokavēta, un iii) lai gan pasākums ir konkurenci veicinošs tādā nozīmē, ka tas ierobežo *Sky* ietekmi tirgū, tas tomēr palīdz tiem vēsturiskajiem oligopola operatoriem analogās televīzijas tirgū, kuriem piešķirtas licences.
- (71) Visbeidzot, *Europa7* uzsver, ka atgūšana ir atbalsta likvidēšanas loģiskas sekas un ka grūtības noteikt atbalsta apjomu neattaisno tā neatgūšanu. Ja izrādītos neiespējami precīzi noteikt atbalsta apjomu, Itālija varētu maksāt kompensāciju konkurentiem.

⁽³²⁾ Galvenie šķēršļi bija šādi: a) reglaments, kas ļautu DTT sniedzējiem darboties tikai no 2007. gada; b) prasība atjaunināt pārraides tīklus par būtiskām izmaksām; c) augstākas pārraides izmaksas DTT nekā satelītam; d) nepieciešamība izplatīt lielu skaitu DTT dekodētāju; e) nepieciešamība regulētājiem izmainīt režīmu, kas piemērojams valsts frekvencēm, lai īstenotu vienlaicīgu pārraidi, un (f) risks, ka ievērojamai iedzīvotāju daļai var nebūt DTT signāla pārklājums.

⁽³³⁾ “*Mediaset, the beautiful game*”, 2005. gada 18. janvāris.

(72) ESOA apgalvo, ka satelītplatforma ir nostādīta neizdevīgā stāvoklī pat tad, ja tā ir labākā stāvoklī frekvenču spektra izmantošanas ziņā televīzijas apraidei, un ka satelītoperatori ir seguši visas ciparu pārraides ieviešanas izmaksas. Tādēļ ESOA uzskata, ka minētās subsīdijas, kas galu galā veicina DTT, ir nelikumīgs atbalsts, kas ir nesamērīgs ar tirgus fiasko, kam tās it kā paredzētas.

III.C ANIE APSVĒRUMI

(73) ANIE nebija īpašu novērojumu par minēto pasākumu, bet tas iesniedza sūdzības tekstu, kuru ANIE pats nosūtīja AGCM pret *Sky Italia* par dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu. AGCM vēl nav pieņēmusi lēmumu.

(74) Atsevišķi dekodētāju ražotāji it kā esot pieprasījuši *Sky* izdot licences noteiktiem NDS tehnoloģijas aspektiem satelītsignālu kodēšanai, uz ko *Sky* ir izņēmusi īpašumtiesības un lietojums Itālijā. Šīs licences ir svarīgas dekodētāju ražošanai ar tā saucamo "kopējo saskarni", kas var atšifrēt zemes un satelīta ciparu signālus, ja izmanto NDS tehnoloģiju.

(75) *Sky* 2005. gadā sāka kodēt savu ziņojumu vienīgi ar NDS sistēmu. Šīs tehnoloģijas īpašnieks Itālijas tirgū ir *Newscorp* koncerna meitasuzņēmums, t.i., *Sky* mātesuzņēmums. Saskaņā ar *Sky* sniegto informāciju šīs pārslēgšanas uz NDS mērķis ir apkarot pirātismu. Šī veida tehnoloģija ir patentēta, slēgta tehnoloģija, jo pretēji kopējas saskarnes dekodētājiem, lai piekļūtu NDS dekodētājiem, ir jānodrošina piekļuve tehnoloģijai vai atsevišķiem dekodētāju komponentiem.

(76) *Sky* saviem abonentiem iznomā dekodētājus, kuriem ir šī slēgtā tehnoloģija. Pēc lēmuma pāriet uz NDS tehnoloģiju *Sky* attiecīgi nomainīja visus savu abonentu dekodētājus.

(77) *Sky* atsakās dalīties savā tehnoloģijā ar kopējas saskarnes dekodētāju ražotājiem tādu iemeslu dēļ, ka galīgais risinājums nebūtu pietiekami drošs pret pirātismu. Saskaņā ar ANIE sniegto informāciju *Sky* apgalvojumi par iespējamo pirātismu nav pamatoti, un iemesls, kādēļ tas izmanto patentētus dekodētājus, ir aizsargāt savu monopolstāvokli maksas televīzijas tirgū. ANIE apgalvo, ka šīs izvēles rezultātā *Sky* var piesaistīt klientus un arī ierobežot tirgus

iespējas dekodētāju ražotājiem, un rezultātā kavēt tehnoloģijas attīstību šajā nozarē⁽³⁴⁾.

III.D ITĀLIJAS ATBILDE

(78) Itālija nesniedza apsvērumus par trešo personu iesniegtajiem dokumentiem.

IV. JURIDISKS VĒRTĒJUMS

IV.A VALSTS ATBALSTA VĒRTĒJUMS SASKAŅĀ AR EK LĪGUMA 87. PANTA 1. PUNKTU

(79) Komisija ir pārbaudījusi, vai minēto pasākumu var raksturot kā valsts atbalstu EK Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē, kurā paredzēti šādi nosacījumi valsts atbalsta esībai. Pirmkārt, ir jābūt valsts intervencei vai intervencei, izmantojot valsts līdzekļus. Otrkārt, tam ir jāpiešķir selektīva ekonomiska priekšrocība saņēmējam. Treškārt, tam ir jārada konkurences izkropļojumi vai jādraud radīt konkurences izkropļojumi. Ceturtkārt, intervencei ir jāspēj ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm.

IV.A.1. VALSTS LĪDZEKĻI

(80) Minētais pasākums ir ietverts 2004. un 2005. gada Finanšu likumos un finansēts no valsts budžeta. Tādēļ tas ir skaidri piedēvējams valstij un ietver valsts līdzekļu izmantošanu, kā jau norādīts lēmumā par procedūras sākšanu. Tādēļ Komisija apstiprina savu iepriekšējo vērtējumu, ka šis valsts līdzekļu kritērijs ir izpildīts. Ne Itālija, ne trešās personas neapstrīdēja šo secinājumu.

IV.A.2. EKONOMISKA PRIEKŠROCĪBA

(81) Lēmumā par procedūras sākšanu Komisija apgalvoja, ka pat tad, ja tiešie dotācijas saņēmēji ir galapatērētāji, pasākums var dot netiešu labumu i) televīzijas apraidītājiem, kas darbojas uz zemes ciparu un kabeļa platformām; ii) tīklu operatoriem, kuri vada signālu, un iii) dekodētāju ražotājiem.

(82) Lēmumā par procedūras sākšanu Komisija konstatēja, ka uz netiešu priekšrocību var attiekties EK Līguma 87. panta

⁽³⁴⁾ ANIE apgalvo, ka *Sky* rīcība kavē tehnoloģijas attīstību tādā veidā, ka tas nepieļauj dekodētāju attīstību, izmantojot atšķirīgas ierobežotas piekļuves sistēmas vai citas iespējas, piemēram, tās, ko piedāvā atvērti dekodētāji. Jo īpaši *Sky* kavē progresīvāku kopēju zemes un satelīta dekodētāju tehnoloģijas attīstību.

1. punkts, un šajā ziņā atsaucās uz tiesas praksi⁽³⁵⁾. Attiecībā uz apraidītājiem, kas izmanto T-DVB/C-DVB, Komisija uzskatīja, ka minētais pasākums palīdz šiem apraidītājiem veidot un attīstīt auditoriju, atbrīvojot tos no izmaksām, kas tiem parasti būtu jāsedz, ja tie tādā pašā veidā vēlētos attīstīt ciparu televīzijas auditoriju, un arī samazina izmaksas, kuras parasti būtu jāsedz apraidītājiem, kuri nodrošina vienlaicīgu apraidi. Attiecībā uz tīkla operatoriem priekšrocība ir potenciāla pieprasījuma palielināšanās, ko var radīt apraidītāji, izmantojot "priviliģēto" platformu. Visbeidzot, Komisija pēc apstiprināšanas, ka selektīvo priekšrocību nevar viegli novērtēt, aicināja visas ieinteresētās personas sniegt apsvērumus par dažādiem netiešiem saņēmējiem no pasākuma radušās priekšrocības iespējamā apjoma noteikšanu vai aplēses metodiku.

- (83) Komisija, saņemusi apsvērumus no ieinteresētajām personām, turpmāk norādīto iemeslu dēļ joprojām uzskata, ka pasākums rada selektīvu priekšrocību zemes un maksas kabeļtelevīzijas operatoriem.

Apraidītāji

- (84) Apraidītāju gadījumā šī priekšrocība galvenokārt ietver iespēju attīstīt auditoriju, jo īpaši programmas darbības paplašināšanai. Bez pasākuma ciparu televīzijas auditorija nebūtu attīstījusies tādā pašā tempā, ja vien apraidītāji paši nebūtu finansējuši uztveršanas izmaksas saviem potenciālajiem skatītājiem. Auditorijas attīstīšana ir svarīga uzņēmējdarbības daļa maksas televīzijas uzņēmuma vai apraidītājam, kurš vēlas attīstīt savas maksas televīzijas pakalpojumus, jo klientu skaits ir svarīgs ieņēmumu radīšanai un zemu cenu noteikšanai par programmas piedāvājumiem. To var redzēt arī no izmaksām, kas radušās satelītoperatoriem, veidojot šo klientu bāzi, un kad tie būs pārgājuši uz ciparu tehnoloģiju, – to segtām izmaksām, lai saglabātu šo bāzi⁽³⁶⁾. Piemēram, viens no sūdzības iesniedzējiem – *Sky Italia* – apgalvo, ka tas nodrošināja saviem abonentiem bezmaksas dekodētāju un satelītan-tenu.

⁽³⁵⁾ Lieta C-382/99 *Nīderlande pret Komisiju* [2002] ECR I-5163 un Lieta C-156/98 *Vācija pret Komisiju* [2000] ECR I-6857, 24.-28. punkts.

⁽³⁶⁾ Tā ir ne tikai Itālijā. Līdzīgi izmeklēšanas par *BSkyB* (CA98/20/2002) 371. punktā Taisnīgas tirdzniecības birojs apraksta klientu piesaistīšanas nozīmi uzņēmumam *BSkyB*.

- (85) Jāpiebilst arī, ka pasākuma galvenā ietekme bija samazināt interaktīvo dekodētāju cenu, tuvinot to parastu ārēju televizora iekārtu cenai. Šeit subsidētais dekodētāja veids ļauj patērētājiem izmantot tādu kanālu standarta vaļēju piedāvājumu, kas pašlaik ir pieejami analogajā režīmā, un visu apraidītāju un satura nodrošinātāju maksas televīzijas un interaktīvu pakalpojumu piedāvājumu. Interaktīvi pakalpojumi var ietvert e-pārvaldes pakalpojumus, kas ir pieejami, izmantojot viedkarti⁽³⁷⁾. Tādēļ subsidija ļauj patērētājiem par to pašu cenu saņemt daudz plašāku piedāvājumu nekā iepriekš, un izmantot daudz vienkāršāku dekodētāju, kas dod piekļuvi mazākam skaitam pakalpojumiem.

- (86) Tādējādi pasākums ir radījis stimulu patērētājiem pāriet no analogā režīma uz zemes ciparu režīmu. Tas ir bijis izdevīgi apraidītājiem, īpaši attiecībā uz pakalpojumiem, kas nebija pieejami analogajā režīmā. Citiem vārdiem runājot, valdības subsidija ir ļāvusi T-DVB apraidītājiem izvairīties no uzņēmējdarbības prakses izmaksām (dekodētāju subsidēšana), kas ir plaši izplatīta tirgū un svarīga auditorijas attīstīšanā.

- (87) *Deutsche Bank* dokuments⁽³⁸⁾, kas ieguldītājiem ilustrē peļņas iespējas, pērkot *Mediaset* kapitāla daļas, netieši apstiprina šī argumenta svarīgumu. *Deutsche Bank* pētniecības nodaļa dokumentā pierāda, ka sakarā ar savu īpašo stāvokli, labvēlīgiem tirgus apstākļiem, savu tirgus stratēģiju un subsidiējām patērētājiem *Mediaset* var attīstīt *DTT* kā ar nelielu risku/nelielām izmaksām saistītu iekļūšanas veidu maksas televīzijas tirgū.

- (88) Vēl viena priekšrocība vēsturiskajiem zemes operatoriem ir tā, ka pasākums ļauj tiem nostiprināt savu agrīno klātbūtni ciparu zemes platformā, un tas palīdz nostiprināt zīmolu un saglabāt klientus. Šī priekšrocība attiecas uz jaunajiem pakalpojumiem, jo īpaši maksas televīzijas pakalpojumiem, ko piedāvā uz ciparu platformas. Tādēļ minētais pasākums var pastiprināt esošo tiesību aktu ietekmi, t.i., to, ka galvenie apraidītāji kontrolē tīkla operatorus un ka ciparu licenci var iegūt tikai saistībā ar esošu analogo licenci. Vēsturiskie operatori var viegli pārveidot savas analogās licences ciparu licencēs, turpretim ienācējiem ir jāpērk analogās licences tirgū, pirms tie var raidīt ciparu veidā. Jaunienācēju izjusto

⁽³⁷⁾ Šeit minētā viedkarte ir ierīce, kas var identificēt lietotāju un ļauj veikt tiešsaistes darījumus.

⁽³⁸⁾ "*Mediaset, the beautiful game*", cit. (sk. 33. zemsvītras piezīmi).

laika trūkumu var papildus sarežģīt minētajam pasākumam līdzīgi pasākumi, kas palielina vēsturisko operatoru auditoriju.

saņēmēju gadījumā Tiesa to apstiprināja savā spriedumā lietā Vācija pret Komisiju ⁽⁴⁰⁾.

- (89) Iepriekšminētie argumenti neattiecas uz pakalpojumiem, kurus jau sniedz uz analogās platformas un kuri ir pazīstami patērētājiem. Turklāt maz ticams, ka agrīna pāreja uz ciparu platformu būtu ievērojamā mērā palielinājusi skatītāju kopskaitu (analogā plus ciparu) šīm programmām/pakalpojumiem.
- (90) Itālijas un *Mediaset* izvirzītie argumenti, ka nav priekšrocības, jo bez valsts subsīdijas saņēmēji nebūtu subsidējuši patērētāju veikto dekodētāju pirkšanu, nav pārliecinoši. Ja patērētāji nebūtu vēlējušies pirkt atvērtus dekodētājus bez minētajām subsīdijām vai ja programmaksas tirgus būtu pārāk mazs, subsīdijas piešķiršana tieši radītu klientu bāzi zemes apraidītājiem, kas citādi nebūtu attīstījušies. Ja zemes apraidītāji nebūtu subsidējuši sadarbspējīgu dekodētāju pirkšanu – vienīgie dekodētāji, kas pašlaik nodrošina maksas televīziju, izmantojot programmaksu ar priekšapmaksas karšu sistēmu, – sakarā ar bailēm no citu apraidītāju parazitisma tas būtu aizkavējis maksas televīzijas pakalpojumu sākšanu. Tādēļ pasākums ir palīdzējis zemes apraidītājiem pārvarēt šo ārējo efektu un radīt uzņēmējdarbības iespēju.
- (91) Turklāt Komisija nepiekrīt, ka saņēmēju gatavība vai interese imitēt atbalsta ietekmi pat bez atbalsta ir svarīgi kritēriji lēmuma pieņemšanai par to, vai pasākums sniedz priekšrocību vai ne. Faktiski minētajā gadījumā priekšrocība zemes apraidītājiem ir vienkārši pasākuma ietekmes rezultāts. Kad pasākums ir ieviests, saņēmēju rīcība ir vienkārši vērsta uz peļņas maksimālu palielināšanu tādējādi radītā situācijā, panākot savas uzņēmējdarbības paplašināšanu, kas nebūtu bijis iespējams bez subsīdijas. Turklāt tas nepārprotami ir šāds gadījums šeit, jo atbilstīgi AGCOM gada ziņojumam ⁽³⁹⁾ ieņēmumu no maksas televīzijas piedāvājumiem palielinājums 2005. gadā īpaši par zemes ciparu programmaksu bija ļoti liels, lai gan joprojām zemā līmenī absolūtā izteiksmē.
- (92) Atbilstīgi iedibinātai tiesas praksei pasākuma ietekme ir izšķiroša un svarīga, nosakot priekšrocības esību, un netieši
- (93) Komisija arī nepiekrīt citiem Itālijas un citu personu izvirzītiem argumentiem, ka nav priekšrocības. Pirmkārt, Komisija nepiekrīt Itālijas argumentam, ka nav priekšrocības, jo nav iespējams noteikt saņēmējiem pārskaitīto valsts līdzekļu summu. Itālijas minētajā Lēmumā 2006/513/EK ⁽⁴¹⁾ Komisija nenoliedza netiešas priekšrocības esību atsevišķu saņēmēju (tikla operatoru) labā, tā vienkārši izslēdza tos no atgūšanas pienākuma, jo nebija iespējams noteikt, vai ir noticis valsts līdzekļu pārskaitījums.
- (94) Komisija nepiekrīt arī argumentiem, kurus izvirzīja *Mediaset* un *RAI*, kas apgalvo, ka zemes apraidītāji un satelītpraidītāji nav salīdzināmā situācijā, jo zemes operatoriem ir jāpanāk ciparošana tiesību aktos noteiktā termiņā un jāsedz vienlaicīgas apraides izmaksas, tādējādi minētais pasākums nenodrošina selektīvu priekšrocību.
- (95) Galvenais iemesls, kāpēc zemes operatoriem ir uzspiesta ciparošana, ir tas, ka zemes pārraide aizņem frekvenču spektra ļoti augstas vērtības daļu ⁽⁴²⁾. Būtībā analogai pārraidei nepieciešamās frekvences lielais apjoms ir radījis tehnisku šķērslī jaunu konkurentu ienākšanai zemes pārraides tirgū, kas ir palīdzējis saglabāt *RAI* un *Mediaset* duopolu. Šī nepietiekamā resursa – frekvenču spektra – intensīvā izmantošana, ko veic zemes operatori, attaisno atšķirību saistībās, kas tiem ir noteiktas salīdzinājumā ar operatoriem uz citām platformām. Apraidītāji nav tiesīgi izmantot frekvences, bet tie sagaida, ka valsts pārvaldes iestādes iedalītu un piešķirtu radio frekvences pēc objekti-

⁽⁴⁰⁾ Lieta C-156/98 cit. (sk. 35. zemsvītras piezīmi). Šajā gadījumā netiešais saņēmējs, iespējams, nebūtu rīkojies bez valsts intervences: saņēmēji ir uzņēmumi, kuros ieguldījumus veic ieguldītāji, kas saņem fiskālu priekšrocību, un ir iespējams, ka ir gadījumi, kuros šādi uzņēmumi pat nerīkojas, lai saņemtu priekšrocību. Kā Tiesa izskaidro sava sprieduma 25. līdz 28. punktā, pasākums ir atbalsts, kad priekšrocības izcelsme, kas netieši piešķirta uzņēmumiem, ir dalībvalsts atteikšanās no nodokļu ieņēmumiem, ko tā parasti būtu saņēmusi, tā kā ir šī atteikšanās, kas ir ļāvusi ieguldītājiem prasīt ieguldījumus šajos uzņēmumos ar nosacījumiem, kas ir izdevīgāki. Tas, ka ieguldītāji pieņem neatkarīgus lēmumus, nenozīmē, ka ir novērsta saistība starp nodokļu licenci un konkrētajam uzņēmumam piešķirto priekšrocību, jo ekonomiskā izteiksmē tirgus apstākļu izmaiņas, kas rada priekšrocību, ir valsts iestāžu nodokļu ieņēmumu zaudēšanas rezultāts.

⁽⁴¹⁾ Cit. (sk. 24. zemsvītras piezīmi).

⁽⁴²⁾ Kā jau izskaidrots iepriekš 9. punktā, ciparu pārraide ir efektīvāka radiofrekvenču spektra izmantošanā.

⁽³⁹⁾ AGCOM gada ziņojums, 2006. gada 30. jūnijs.

viem, caurskatāmiem, nediskriminējošiem un samērīgiem kritērijiem⁽⁴³⁾. Visbeidzot, pasākums nav veidots kā samērīgs ar pārslēgšanas izmaksām. Pirmkārt, Komisijai nešķiet, ka patērētāju subsīdiju var viegli sadalīt, lai tā būtu samērīga ar izmaksām, kas uzņēmumiem, iespējams, radušās pārslēgšanas procesā. Otrkārt, dalībvalsts pienākums ir pierādīt pasākuma samērīgumu. Tomēr Itālija nav sniegusi pārslēgšanas izmaksu skaidru aplēsi un nav devusi precīzus norādījumus par apraidītāju no pasākuma gūto labumu samērīgumu.

Tīkla operatori

- (96) Ja apraidei ir jāizmanto tīkla operatoru sniegtie pārraides pakalpojumi, zemes ciparu televīzijas attīstība varētu arī sniegt netiešu labumu tīkla operatoriem. Var uzskatīt, ka apraidītāja gatavība maksāt par pārraides pakalpojumiem *inter alia* ir atkarīga no papildu ieņēmumiem, ko var gūt ar tā klātbūtni konkrētā platformā, bet kas savukārt ir atkarīgi no šajā platformā esošo skatītāju skaita. Tā kā pasākums ietekmē zemes ciparu televīzijas pakalpojumu patērētāju skaitu, varētu būt arī netieša pozitīva ietekme uz tīkla operatoriem.
- (97) Tomēr nav pārliecības par to, vai pasākums jau ir ietekmējis apraidītāju izvēli attiecībā uz to klātbūtni dažādajās pārraides platformās, nevar arī noteikt cenu, ko apraidītāji būtu bijuši gatavi maksāt atbalsta neesamības gadījumā. Turklāt īpašumtiesību saiknes starp apraidītājiem un tīkla operatoriem zemes ciparu platformā nozīmē, ka abu veidu saņēmēju nodalīšana nav pārāk svarīga – viedoklis, kuram piekrīt arī Itālija. Ja tomēr minētais pasākums tiktu atkārtots laika gaitā un konsekventi veicinātu pašreizējo analogo skatītāju pārslēgšanu uz zemes ciparu platformu, tas ietekmētu auditoriju apjomu dažādās platformās tiktāl, ka tas ietekmētu arī apraidītāju izvēli attiecībā uz to klātbūtni konkrētā platformā. Tādējādi pasākuma iespējama atkārtošana dotu zemes ciparu tīkla operatoriem priekšrocību pār satelīttīkla operatoriem.
- (98) Visbeidzot, ir tīkla operatori, kas vienkārši nepārdod pārraides pakalpojumus apraidītājiem, bet pārdod televīzijas pakalpojumu sniegšanu tieši plašai sabiedrībai. Tas, piemēram, attiecas uz "trīskāršas spēles"⁽⁴⁴⁾ kabeļoperatoru *Fastweb*, kas ir arī maksas televīzijas nodrošinātājs. Šajā

gadījumā tīkla operatora priekšrocība ir līdzīga apraidītāju priekšrocībai, kā aprakstīts 84. līdz 88. punktā.

Dekodētāju ražotāji

- (99) Kā jau norādīts lēmumā par procedūras sākšanu, dekodētāju ražotāju netieša priekšrocība ir iespēja pārdot lielāku skaitu dekodētāju, nekā tie būtu pārdevuši bez pasākuma. Subsīdijas ietekme būtībā ir padarīt patērētājiem lētākus dekodētājus, uz kuriem orientēts pasākums. Tas ļauj ražotājiem palielināt pārdošanas apjomu, nepazeminot produkta cenu, vai paaugstināt cenu, nezaudējot klientus.

IV.A.3. SELEKTIVITĀTE

- (100) Priekšrocība, ko pasākums sniedz zemes apraidītājiem un maksas kabeļtelevīzijas operatoriem, ir selektīva. Ne visi apraidītāji var netieši gūt labumu no pasākuma. Daži apraidītāji darbojas tikai satelītplatformā un nevarēs izmantot priekšrocību no ciparu televīzijas skatītāju skaita palielināšanās, kuru izraisījis subsīdija.
- (101) Arī dekodētāju ražošanas nozarei būs selektīva priekšrocība.

IV.A.4. KONKURENCES IZKROPOJUMI

- (102) *Apraidītāji*
- (103) Lēmumā par procedūras sākšanu Komisija uzskatīja, ka apraidītājiem un zemes tīklu operatoriem piešķirtā priekšrocība nodara kaitējumu apraidītājiem, kuri izmanto atšķirīgas tehnoloģiskas platformas, vai apraidītājiem, kas šobrīd nevar pārraidīt.
- (104) *DTT* apraide ne tikai konkurē ar citiem vaļējiem analogiem piedāvājumiem, bet arī ar maksas televīziju: atbalsts ļauj *T-DVB* un *C-DVB* operatoriem ienākt maksas televīzijas tirgos ar zemākām izmaksām un konkurēt ar esošiem operatoriem (piemēram, *Sky Italia*). To apstiprina AGCOM ziņojuma secinājumi⁽⁴⁵⁾, atbilstīgi kuriem subsīdija ir noteicoša, attīstot to apraidītāju auditoriju, kuri izmanto *T-DVB*, un AGCM veiktā izmeklēšana, kurā uzsvērta tehnoloģiskas neitralitātes principa nozīme⁽⁴⁶⁾.

⁽⁴³⁾ Sk. Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Direktīvas 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (pamatdirektīva) 9. pantu.

⁽⁴⁴⁾ "Trīskārša spēle" ir mārketinga termins par ātrgaitas interneta, tālruna un televīzijas pakalpojumu kopīgu sniegšanu, izmantojot platjoslas savienojumu.

⁽⁴⁵⁾ Sk. AGCOM ziņojuma 88. punkta d) apakšpunktu, cit. (sk. 20. zemsvītras piezīmi).

⁽⁴⁶⁾ Itālijas Konkurences iestāde: faktu konstatēšanas izmeklēšanas secinājums par televīzijas reklāmraidījumu pārdošanu, Roma, 2004. gada 6. decembris.

- (105) Pēc apsvērumu saņemšanas no Itālijas un ieinteresētajām personām Komisija aizstāv savu viedokli, ka dotācijas sniegtās selektīvās priekšrocības var radīt konkurences izkropļojumus. Pirmkārt, ir apstrīdami argumenti, ka zemes un satelīta operatori nekonkurē tajā pašā maksas televīzijas tirgū un ka dekodētāja izmaksām ir izšķiroša nozīme tikai uz patērētāja izvēli starp divām dažādām platformām. Tādēļ ir jānoraida šajos argumentos ietvertais secinājums, t.i., ka pasākums nerada konkurences izkropļojumus.
- (106) Lai piemērotu 87. panta 1. punktu, pietiek ar to, ka atbalsts draud radīt konkurences izkropļojumus, piešķirot selektīvu priekšrocību. Pat tad, ja maksas televīzijas zemes ciparu piedāvājums šobrīd nav salīdzināms ar satelītā pieejamo maksas televīzijas piedāvājumu pakalpojuma veida izteiksmē (programmaksa salīdzinājuma ar ikmēneša abonēšanu) vai ekonomiskā lieluma izteiksmē (satelīttelevīzija guva gandrīz 95 % ieņēmumu no abonentiem 2005. gadā), starp abiem pastāv noteiktas pakāpes aizstājamība. Kad zemes ciparu platforma būs sekmīgi sākusi un izveidojusi maksas televīzijas pakalpojumus, pateicoties arī subsidētajiem dekodētājiem, tā varēs konkurēt ar līdzīgiem alternatīvās platformās sniegtiem pakalpojumiem.
- (107) To apstiprina attīstība citās dalībvalstīs. Piemēram, Apvienotajā Karalistē iepriekš minētajā *BskyB* izmeklēšanā Taisnīgas tirdzniecības birojs izdarīja secinājumu, ka Futbola apvienības pirmās līgas spēles tiešraidē bija vienīgais konkrētais tirgus televīzijas platformās. Tādēļ ir skaidrs, ka atkarībā no maksas televīzijas tirgu attīstības stāvokļa televīzijas piedāvājums zemes ciparu platformā var būt konkurents televīzijas piedāvājumam satelītā.
- (108) Turklāt subsīdijas nāca kritiskā brīdī, t.i., kad daudziem analogās zemes televīzijas skatītājiem bija jāsaskaras ar pāreju uz ciparu televīziju un vajadzēja izvēlēties starp ieguldījumiem iekārtā satelītu vai zemes pārraides uztveršanai. Samazinot ieguldījumu izmaksas zemes televīzijas iekārtā (dekodētājā), subsīdijām ir skaidra ietekme uz šo izvēli. Ņemot vērā pārslēgšanas izmaksas starp platformām, kad izvēle ir veikta, subsīdijām varētu būt arī diezgan ilgstoša izkropļojoša ietekme.
- (109) Jāatgādina arī, ka AGCM pasākumā⁽⁴⁷⁾, kurā tika vērtēta iespējama interešu konflikta esība, lai nolemtu, vai subsīdija minētajiem dekodētājiem radīja interešu konfliktu
- premierministram piederošu uzņēmumu labā, tika pārbaudīts maksas televīzijas tirgus, nevis uzsvērtā tirgus nodalīšana starp zemes un satelīta televīziju. Tā 52. punktā paziņoja, ka *Mediaset*, *Telecom Italia*, *Sky* un *Fastweb* var uzskatīt par potenciāliem konkurentiem maksas televīzijas tirgū, neskatoties uz maksas televīzijas atšķirīgā veida piedāvājumu.
- (110) Nav pieņemams arī Itālijas un *Mediaset* izvirzītais arguments, ka pasākuma selektīvais raksturs un konkurenci izkropļojošā ietekme ir *Sky* uzņēmējdarbības izvēles rezultāts – izmantot *NDS*, jo tiesību akta formulējumā satelītdekodētāji ir izslēgti no pasākuma pat tad, ja satelītoperatori būtu vēlējušies izmantot dekodētājus ar attiecīgo atvērto tehnoloģiju. Nav būtiski, ka pēc izdarītajiem grozījumiem 2006. gada Finanšu likumā, lai ļautu subsidēt visus “sadarbspējīgus” dekodētājus neatkarīgi no platformas, *Sky Italia* nepārgāja no slēgtas tehnoloģijas dekodētājiem uz dekodētājiem, ko varētu subsidēt. Faktiski šī stratēģija varētu būt atkarīga no daudziem faktoriem, piemēram, uzņēmuma iepriekšējiem ieguldījumiem vai izvēles sagaidīt Komisijas lēmumu par šī jaunā pasākuma saderību.
- (111) Netiešs apstiprinājums tam, ka piekļuve maksas televīzijas tirgum par samazinātām izmaksām rada konkurences izkropļojumus, dots *Deutsche Bank* veiktajā pētījumā (18. un turpmākās lpp.), kurā analizēti *Mediaset* finanšu scenāriji sakarā ar attīstību, pārraidot futbola spēles programmakasas televīzijā, kā klientu funkciju, ko neiegūtu *Sky Italia*, kas ietekmē *DTH* maksas televīzijas izaugsmes rādītājus. Turklāt *Sky Italia* sniegtie skaitļi, kuru mērķis ir parādīt, ka *Sky Italia* abonentu pieauguma rādītāju ietekmē subsidētu dekodētāju pārdošana, arī liecina par to, ka maksas televīzijas tirgū ir noteiktas pakāpes konkurence.

Tīkla operatori

- (112) Konkurences izkropļojumi rodas ne tikai apraidītāju līmenī, bet, iespējams, arī tīkla operatoru līmenī. Itālijā 2005. gada decembrī bija aptuveni 4,8 miljoni satelīttelevīzijas skatītāju, bet tikai 3,5 miljoni *Sky* abonentu. Tādēļ atlikušajiem 1,3 miljoniem skatītāju interesēja satelītā pieejamais vaļējais piedāvājums. Šis ir rādītājs tam, ka patērētājiem vaļējs satelīts var būt alternatīva zemes ciparu un kabeļa televīzijai un var tāpat kalpot mērķim – veicināt pārslēgšanos uz ciparu televīziju. Izslēdzot satelītplatformu no minētajām

⁽⁴⁷⁾ Cit. (sk. 5. zemsvītras piezīmi).

subsīdijām un orientējot tās selektīvi uz zemes ciparu un kabeļa dekodētājiem, pasākums var tiešām tuvināt skatītājus apraidītājiem, kuri izmanto zemes un kabeļtīkla operatorus, nevis satelītoperatorus.

vai vidēja, labi vadīta uzņēmuma tiro papildizmaksu aplēse).

IV.A.5. IETEKME UZ TIRDZNICĪBU STARP DALĪBVALSTĪM

(113) Apraides un tīkla pakalpojumu tirgi ir atvērti starptautiskai konkurencei. Selektīvi atbalstot atsevišķus apraidītājus vai tīkla operatorus, tiek radīti konkurences izkropļojumi uz uzņēmēju rēķina, kuri varētu būt no citām dalībvalstīm. Šajā ziņā ir ļoti skaidri satelītoperatoru vai viena no sūdzību iesniedzējiem *Sky TV* piemēri. Tādēļ minētais pasākums atbalsta atsevišķus uzņēmumus attiecībā pret konkurentiem kopējā tirgū.

(114) Neviena no ieinteresētajām personām neapstrīdēja Komisijas secinājumu, ka konkurences izkropļojumi starp televīzijas apraidītājiem un starp tīkla operatoriem var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm. Tādēļ Komisija apstiprina secinājumu lēmumā par procedūras sākšanu, ka pasākums ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm.

IV.A.6. SECINĀJUMS

(115) Rezumējot, lai gan galvenie saņēmēji gūst tikai netiešu labumu no minētā pasākuma, Komisija uzskata, ka pasākums ir valsts atbalsts maksas televīzijas operatoriem, kuri izmanto *T-DVB*, kas galvenokārt ļauj tiem radīt klientu bāzi un tādējādi sniegt jaunus pakalpojumus un ienākt maksas televīzijas tirgū ar nelielām izmaksām. Tas attiecas arī uz kabeļoperatoriem, kas sniedz maksas televīzijas pakalpojumus un tādēļ ir maksas televīzijas operatori.

(116) Komisija uzskata, ka minētais pasākums ir netiešs atbalsts, jo atbalsta shēmas galvenā ietekme ir bijusi sniegt netiešu priekšrocību norādītajiem saņēmējiem, neskatoties uz to, ka tie nav tieši saistīti ar uzņēmumiem, kuri ražo subsīdētās preces.

(117) Valsts atbalsta esību konkrētajā gadījumā neietekmē *Altmark* sprieduma⁽⁴⁸⁾ iespējamā piemērošana attiecībā uz iespējamu kompensāciju par sabiedrisko pakalpojumu izmaksām. Nav izpildīts neviens no četriem kritērijiem (vispārējas ekonomiskas nozīmes pakalpojuma definīcija un piešķiršana, iepriekšēja parametru noteikšana kompensācijai, pārmērīgas kompensācijas neesamība un kvalificēta pakalpojumu sniedzēja izvēlēšanās piedāvājumu konkursā

(118) Tādēļ nevar pieņemt RAI apsvērumu, ka pasākums nav atbalsts RAI, jo tā pienākums bija veikt īpašus ieguldījumus ciparu televīzijā tā sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas pilnvarojuma dēļ.

(119) Attiecībā uz zemes ciparu tīkla operatoriem Komisija neatkarīgi no uzskata, ka minētais pasākums potenciāli ir radījis konkurences izkropļojumus to labā, ar pietiekamu pārliecību nevar paziņot, ka priekšrocība jau pastāvēja pasākuma piemērošanas posmā. Tādēļ tā secina, ka šie operatori nav valsts atbalsta saņēmēji saskaņā ar EK Līguma 87. panta 1. punktu.

(120) Visbeidzot, Komisija atzīmē, ka lēmumā par procedūras sākšanu tā noteica iespējamo netiešo saņēmēju trešo kategoriju saistībā ar pasākumu papildus televīzijas apraidītājiem un tīkla operatoriem, proti, dekodētāju ražotājus.

(121) Lēmumā par procedūras sākšanu Komisija apšaubīja, ka pasākums ir atbalsts dekodētāju ražotājiem, jo subsīdiju piešķir dekodētājiem, kas ietver *MHP* standartu, t.i., vaļēju *API*, kas ir brīvi pieejama jebkuram ražotājam. Atbalsts ir vērst uz patērētājiem, kas var izvēlēties no visu ražotāju dekodētājiem; tādēļ šķita, ka atbalsts selektīvi neatbalstīja neviena veida dekodētāju ražotāju, pamatojoties uz ražošanas vietu. Nešķita, ka ir ražotāji, kuri specializējušies subsīdēto dekodētāju ražošanā un kurus varēja atbalstīt pretstatā citu modeļu ražotājiem. Turklāt nešķita, ka dekodētāju ražotāji konkurētu ar operatoriem citās nozarēs, kas nevarēja gūt labumu no pasākuma. Visbeidzot nešķita, ka pārbaudāmais pasākums ar savu mērķi vai vispārīgo struktūru tiecas radīt priekšrocību dekodētāju ražotājiem.

(122) No otras puses Komisija atzīmē, ka dekodētāju ražotāji gūst labumu no nozares priekšrocības, kas nevar būt citām tautsaimniecības nozarēm un kas rada līdzekļu piešķiršanas izkropļojumus tautsaimniecībā. Lai gan nevienā no apsvērumiem, kas saņemti saistībā ar lēmumu par procedūras sākšanu, nav teikts, ka pastāv atbalsts dekodētāju ražotājiem, Komisija uzskata, ka nevar pilnībā izslēgt konkurences izkropļojumu esību to līmenī.

(123) Tomēr Komisija arī uzskata, ka šajā konkrētajā gadījumā nav jākonstatē, vai pasākums ir atbalsts dekodētāju ražotājiem EK Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē vai ne. Pasākuma netiešā ietekme dekodētāju pārdošanas

⁽⁴⁸⁾ 2003. gada 24. jūlija spriedums Lietā C-280/00 *Altmark Trans GmbH* [2003] ECR I-7747, 88. līdz 94. punkts.

apjoma pieauguma izteiksmē ir raksturīga jebkurai iniciatīvai, ko valsts iestādes nolemj veikt ciparu televīzijas attīstības labā, pat tehnoloģiski visneitrālākajai. Kā izskaidrots turpmāk IV.B sadaļā, ja pastāvētu atbalsts dekodētāju ražotājiem, Komisija uzskatītu to par saderīgu saskaņā ar EK Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu.

IV.B SADERĪBAS VĒRTĒJUMS

(124) Lēmumā par procedūras sākšanu Komisija pauda šaubas par to, vai minētais pasākums ir atbalsta pasākums, kas ir saderīgs ar vienoto tirgu, pamatojoties uz 87. panta 2. punkta a) apakšpunktu, 86. panta 2. punktu un 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, izslēgusi EK Līguma 87. pantā noteikto trīs izņēmumu piemērošanu konkrētajam gadījumam. Tomēr savos apsvērumos Itālija un *Mediaset* izvirzīja argumentus pret Komisijas iebildumiem lēmumā par procedūras sākšanu, paziņojot, ka pasākums ir saderīgs, pamatojoties uz 87. panta 2. punkta a) apakšpunktu un 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, un Itālija uzsvēra, ka, viņasprāt, uz šo gadījumu attiecas 87. panta 3. punkta b) un d) apakšpunktā paredzētie izņēmumi. Pēc Itālijas un ieinteresēto personu apsvērumu saņemšanas Komisija aizstāv savu viedokli, ka konkrētais atbalsts nav saderīgs ar kopējo tirgu turpmāk šajā lēmumā izklāstīto iemeslu dēļ.

IV.B.1. EK LĪGUMA 87. PANTA 2. PUNKTA A) APAKŠ-PUNKTS

(125) Lēmumā par procedūras sākšanu Komisija bija apgalvojusi, ka rūpīgi jāinterpretē termins "sociāls raksturs" un ka tādēļ saskaņā ar Komisijas praksi šis termins attiecas uz atbalstu, kas paredzēts trūcīgu iedzīvotāju grupu vajadzībām, un atsaucās uz piemēru Pamatnostādņu par valsts atbalstu aviācijas nozarē⁽⁴⁹⁾ III.3. sadaļā, kad sociāla rakstura atbalstam principā ir jāattiecas tikai uz īpašām pasažieru kategorijām. Komisija apgalvoja, ka šī pasākuma gadījumā tiesību aktā nav ietverta atsauce uz saņēmēja sociālo vai ekonomisko stāvokli. Tā atsaucās uz AGCOM pētījumu par dekodētāju pieejamību tirgū par pieņemamu cenu, kas, šķiet, liecināja, ka ne visiem iedzīvotājiem ir nepieciešams atbalsts, lai pārslēgtos uz ciparu televīziju, tirgus tendence bija tāda, ka vairāk nekā 50 % mājsaimniecību būtu dekodētājs labākajā gadījumā līdz 2006. gadam un sliktākajā gadījumā līdz 2008. gada sākumam⁽⁵⁰⁾.

(126) Itālijas arguments, ka AGCOM skaitlis par 50 % mājsaimniecību ar dekodētāju līdz 2006. vai 2008. gada beigām ir zems, ņemot vērā sadarbībspējīgu dekodētāju lielākās izmaksas, nemaina Komisijas vērtējumu, jo Itālija nav izvirzījusi argumentu, lai pierādītu, ka atbalsts paredzēts tikai iedzīvotāju grupām, kurām tas ir nepieciešams, nedz, ka visiem iedzīvotājiem ir nepieciešams šis atbalsts.

(127) Tāpat divu iemeslu dēļ Komisija nevar piekrist argumentam, ka pasākumam būtu netieša ietekme uz trūcīgām mājsaimniecībām apjomradītu ietaupījumu rezultātā, ko izraisījusi cenu samazināšana. Pirmkārt, ir rūpīgi jāinterpretē izņēmumi no vispārējā noteikuma par atbalsta nesaderību ar kopējo tirgu. Tas pats attiecas uz sociāla rakstura atbalsta jēdzienu, kas ir jāinterpretē kā atbalsts tikai un tieši nelabvēlīgām iedzīvotāju grupām. Otrkārt, Itālijas ierosinātā argumenta pieņemšana būtu līdzvērtīga argumenta pieņemšanai, ka visiem iedzīvotājiem sniegtais atbalsts ir sociāla rakstura, jo tas arī palīdzētu iedzīvotāju grupām, kurām atbalsts ir nepieciešams. Pieņemot šo pieeju nozīmētu atzīt, ka viss netiešais atbalsts, kas sniegts ar patērētāju vai ieguldītāju starpniecību, ir saderīgs atbalsts, tādējādi apejot ierobežojuma principu, kas attiecas uz valsts atbalsta vispārējā aizlieguma izņēmumiem.

(128) Īsi sakot, šķiet, ka pasākumam nav sociāls raksturs un ka izņēmums, pamatojoties uz EK Līguma 87. panta 2. punkta a) apakšpunktu nav piemērojams.

IV.B.2. EK LĪGUMA 87. PANTA 3. PUNKTA B) APAKŠ-PUNKTS

(129) Lēmumā par procedūras sākšanu Komisija uzskatīja, ka 87. panta 3. punkta b) apakšpunktā paredzētais izņēmums neattiecas uz minēto atbalstu. Tomēr savos iesniegtajos dokumentos Itālija apgalvo, ka tā kā pārslēgšana ir projekts visas Eiropas interesēs dažādu dalībvalstu atbalstītas starptautiskas programmas ietvaros, atbrīvojums 87. panta 3. punkta b) apakšpunktā jāpiemēro atbilstīgi Tiesas lēmumam lietā *Exécutif régional wallon un SA Glaverbel pret Komisiju*⁽⁵¹⁾.

⁽⁴⁹⁾ OV C 350 1994., 5. lpp. Sk. III.3. sadaļu.

⁽⁵⁰⁾ Sk. AGCOM ziņojumu, cit., 50. līdz 56. punktu.

⁽⁵¹⁾ 1988. gada 8. marta spriedums apvienotās lietās C 62/87 un C 72/87 *Exécutif régional wallon un SA Glaverbel pret Komisiju* [1988] ECR I-01573.

(130) Šajās abās lietās Valonijas pašvaldība atbalstīja uzņēmumu *Glaverbel*, kas veic ieguldījumus augsto tehnoloģiju jomās, piemēram, plānas kārtas fotoelementos, informācijas tehnoloģiju pētniecības un attīstības Eiropas programmas (*ESPRIT*) ietvaros. Uz šī pamata Valonijas pašvaldība paziņoja, ka atbalsts ir saderīgs atbilstīgi 87. panta 3. punkta b) apakšpunktā paredzētajam izņēmumam. *ESPRIT* programmu izveidoja Eiropas Kopiena. Tiesa apgalvoja, ka Komisija ir izmantojusi savu rīcības brīvību šajā jautājumā un ka lietas dalībnieki nav pierādījuši, ka pasākums veicināja projektu visas Eiropas interesēs.

(131) Šajā gadījumā Komisija neuzskata, ka Itālijas veiktās darbības, lai veicinātu dekodētāju pārdošanu, atbilst 87. panta 3. punkta b) apakšpunktā paredzētajam izņēmumam. Pasākums ir dalībvalsts individuāla iniciatīva, kas, kā izskaidrots turpmāk šajā lēmumā, rada nevajadzīgus konkurences izkropļojumus. To nevar uzskatīt par labi identificēta projekta daļu, kas saskaņots vai koordinēts ar citām dalībvalstīm tādā veidā, lai izslēgtu nelabvēlīgu ietekmi uz tirdzniecību un konkurenci un nodrošinātu visas Eiropas intereses. Attiecībā uz Itālijas apsvērumu, ka Kopienas interesēs ir pabeigt pārslēgšanu un ka arvien vairāk dalībvalstu atbalsta šādu mērķi, šis arguments tiks aplūkots nākamajā sadaļā, kurā aprakstīti iespējamie pamatojumi saderībai saskaņā ar 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu.

IV.B.3. EK LĪGUMA 87. PANTA 3. PUNKTA C) APAKŠPUNKTS

(132) Lēmumā par procedūras sākšanu Komisija paziņoja, ka tā nav pārliecināta, ka atbalstu apraidītājiem varētu uzskatīt par saderīgu saskaņā ar EK Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu. Komisija aizstāv šo viedokli pat pēc ieinteresēto personu apsvērumu saņemšanas.

(133) Lai atbalsts būtu saderīgs saskaņā ar 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, tam vajadzīgā un samērīgā veidā ir jāīsteno kopējas intereses mērķis. Jo īpaši pasākums jāvērtē, ņemot vērā šādus jautājumus:

a) Vai pasākums ir vērst uz kopējas intereses, precīzi noteiktu mērķi?

b) Vai atbalsts ir paredzēts, lai īstenotu kopējas intereses mērķi, t.i., vai ierosinātais atbalsts pievēršas tirgus fiasko vai citam mērķim? Jo īpaši:

i) Vai atbalsta pasākums ir piemērots instruments, t.i., vai ir citi, labāk piemēroti instrumenti?

ii) Vai ir stimulējoša ietekme, t.i., vai atbalsts maina uzņēmumu rīcību?

iii) Vai atbalsta pasākums ir samērīgs, t.i., vai tādas pašas rīcības izmaiņas varētu sasniegt ar mazāku atbalstu?

c) Vai konkurences izkropļojumi un ietekme uz tirdzniecību ir ierobežoti, lai vispārējais līdzsvars būtu pozitīvs?

IV.B.3.1. **Kopējas intereses mērķis**

(134) Lēmumā par procedūras sākšanu Komisija apgalvoja, ka pārslēgšanai uz ciparu apraidi ir lielas priekšrocības – efektīvāks frekvenču spektra izmantojums un lielākas pārraides iespējas, kas rada jaunus un kvalitatīvākus pakalpojumus un plašāku izvēli patērētājiem. Tādējādi lēmumā par procedūras sākšanu Komisija uzskatīja, ka pāreja no analogās apraides uz ciparu apraidi un atvērtu standartu izplatīšana interaktivitātes nolūkā uzskatāmi par kopējas intereses mērķiem. Itālija savā iesniegtajā dokumentā piekrita Komisijai. Tomēr *Europa7* vairākkārt atkārtoja apsvērumus, ko *Sky Italia* bija paudusi savā sūdzībā, un uzsvēra, ka runa nevar būt par vispārēju interesi, jo pašlaik ciparu dekodētāju pirkšana ir saistīta tikai ar saimniecisku darbību un ka labums no pārslēgšanas jau ir atlikts līdz 2012. gadam.

(135) Komisija nepiekrīt *Europa7*. Pirmkārt, kā Komisija paziņoja lēmumā par procedūras sākšanu, tā aktīvi atbalsta pārslēgšanu uz ciparu apraidi un ir uzsvērusi šīs priekšrocības eEiropas 2005. gada rīcības plānā, divos paziņojumos par pārslēgšanu uz ciparu apraidi⁽⁵²⁾ un savā paziņojumā “*e2010 – Eiropas informācijas sabiedrība izaugsmei un nodarbinātībai*”⁽⁵³⁾. Regula nedrīkst uzspiest un diskriminēt par labu konkrētas ciparu platformas izmantošanai, t.i., tai jāievēro tā saucamais “tehnoloģiskas neitralitātes” princips, bet, kā noteikts Direktīvā 2002/21/EK⁽⁵⁴⁾, var paredzēt intervenci, kas vērsta uz tirgus fiasko koriģēšanu, kuri raksturīgi vienai platformai. Galu galā jādominē platformām, kas piedāvā vislielāko labumu patērētājiem.

⁽⁵²⁾ COM(2003) 541, galīgā redakcija, un COM(2005) 204, galīgā redakcija, cit. (sk. 7. zemsvītras piezīmi).

⁽⁵³⁾ Komisijas paziņojums Padomei, Eiropas Parlamentam, Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai, COM(2005) 229, galīgā redakcija, 2005. gada 1. jūnijs.

⁽⁵⁴⁾ Cit. (sk. 14. zemsvītras piezīmi). Sk. 18. apsvērumu.

(136) Paziņojumā par interaktīvu ciparu televīzijas pakalpojumu sadarbību⁽⁵⁵⁾ Komisija uzsver arī "interaktivitātes" un "sadarbības" nozīmi. Paziņojumā noteikts, ka "Komisija mēģina nodrošināt, ka Eiropas pilsoņi gūst labumu no pieaugošā interaktīvo DTV pakalpojumu apjoma, kas pieejami arvien lielākā skaitā pārraides platformu". Patiešām, interaktīva televīzija pievieno vēl vienu funkcionalitātes līmeni ciparu televīzijai (DTV) pēc video, ko nākotnē varētu izmantot ne tikai komerciālā nolūkā, bet arī e-pārvaldes funkciju īstenošanai iedzīvotāju daļai, kam ir vislielākās grūtības ar informātiku.

(137) Paziņojumos Komisija uzsver arī to, ka sadarbības trūkums (kas ietver gan tehnisku sadarbību, gan piekļuves jautājumus) un patērētāju izvēles iespējami ierobežojumi varētu ietekmēt brīvu informācijas plūsmu, plašsaziņas līdzekļu plurālismu un kultūru daudzveidību. Šīs bažas varētu rezumēt šādi. Patērētāji nevarētu pirkt standartizētu, universālu uztvērēju, kas var uztvert visus vaļējus un maksas televīzijas interaktīvos pakalpojumus, un, iespējams, būtu spiesti izmantot dārgākus uztvērējus, kas ietver patentētas API. Apraidītājiem būtu šķēršļi interaktīvu pakalpojumu attīstīšanā un sniegšanā, jo tiem būtu jāveic pārrunas ar vertikāli integrētiem tīkla operatoriem, kas kontrolē patentētas API tehnoloģijas. Atvērtas API veicina sadarbību, t.i., interaktīva satura pārnesamību starp piegādes mehānismiem, neskarot satura pilnīgu funkcionalitāti. Komisija uzsver arī, ka MHP standarts pašlaik ir visprogresīvākais atvērtas API standarts Eiropā un ka Komisija veiks papildu pasākumus, lai veicinātu šī standarta brīvprātīgu pieņemšanu. Viens veids, kā samazināt papildu izmaksas, kas rodas to iekārtu patērētājiem, kuras ietver standarta izpildes programmas, piemēram, MHP, ir subsidēt pirkumus patērētāja līmenī. Tā secina, ka dalībvalstis tādēļ var piedāvāt subsīdijas patērētājiem.

(138) Otrkārt, pat tad, ja daudzi no šiem labumiem, jo īpaši ar saimniecisku darbību nesaistīti labumi, ir nākotnē, nav pamata uzskatīt, ka pasākums neveicinās kopējas intereses mērķa sasniegšanu. Komisija neuzskata, ka tas, ka tikai pamanāmi labumi pašlaik ir saistīti ar saimniecisku darbību, nozīmē, ka nav iesaistīts kopējas intereses mērķis. Patiešām, labumi patērētājiem ir ne tikai jebkuras konkurences politikas svarīga sastāvdaļa, bet arī valdības intervences pozitīvas sekas, un patērētāju labklājības uzlabošana visnotaļ var ietilpt kopējas intereses definīcijā.

(139) Tādēļ Komisija uzskata, ka pasākums ir vērst uz precīzi noteiktu, kopējas intereses mērķi.

IV.B.3.2. **Labi veidots atbalsts**

(140) Lēmumā par procedūras sākšanu Komisija atzina, ka pārslēgšanu var kavēt atsevišķi tirgus fiasko un sociālas kohēzijas problēmas, tā ka principā subsīdijas patērētājiem ir pieņemams pārslēgšanas veicināšanas veids, ja tajās ievēro tehnoloģiskas neitralitātes principu.

(141) Komisija puda provizorisku uzskatu par minēto pasākumu attiecībā uz iespējamo veidu⁽⁵⁶⁾ tirgus fiasko vai sociālajām problēmām un arī jo īpaši ar apraidītājiem saistītajiem tirgiem, proti:

- a) zemes ciparu apraides attīstību var kavēt koordinācijas problēma starp tirgus dalībniekiem;
- b) pasākums ir kompensācija patērētājiem, kuriem ir jāmodernizē analogās iekārtas;
- c) ļoti ietekmīgu tirgus dalībnieku klātbūtne var traucēt tirgum gūt visus labumus no konkurences starp operatoriem;
- d) pārslēgšanai var būt pozitīvi ārēji efekti sakarā ar frekvenču spektra labāku izmantojumu;
- e) pasākums veicina jauninājumus un jaunu pakalpojumu attīstību, kas ir īpaša veida ārējs efekts.

(142) Attiecībā uz šiem punktiem, pirmkārt, jānovērtē, vai tie ir patiesi tirgus fiasko, kas neļauj tirgum sasniegt ekonomisku efektivitāti. Otrkārt, vai valsts atbalsts ir piemērots pretlīdzeklis to koriģēšanai, un, treškārt, vai piešķirtais atbalsts ir mērķa sasniegšanai nepieciešamais minimums.

Koordinācijas problēma

(143) Lēmumā par procedūras sākšanu Komisija atzina, ka koordinācijas problēma starp tirgus dalībniekiem principā var būt "tirgus fiasko", jo apraidītājiem ir jāvienojas par kopējiem pārslēgšanas termiņiem, lai samazinātu paralēlas

⁽⁵⁵⁾ Sk. COM(2004) 541, cit. (sk. 7. zemsvītras piezīmi).

⁽⁵⁶⁾ Sk. arī Komisijas galīgo Lēmumu 2006/513/EK – cit. (sk. 24. zemsvītras piezīmi).

pārraides izmaksas, īpaši tādēļ, ka frekvenču spektrs nav pietiekams, lai paralēli pārraidītu analogās un ciparu televīzijas signālus (tā saucamais vienlaicīgas pārraides posms). Patērētāji varētu nelabprāt pārslēgties uz ciparu platformu, kamēr tā nevar pārņest lielu skaitu apraidītāju. Tādējādi apraidītāji varētu vēlēties gaidīt citus operatorus pirms pārejas uz ciparu platformu. Bez koordinācijas starp operatoriem šī pieeja varētu aizkavēt pārslēgšanu. Tādēļ ir vērts ierobežot vienlaicīgas pārraides posma ilgumu un panākt apraidītāju vienlaicīgu pārslēgšanos.

(144) Tomēr Komisija uzskata, ka pasākums nav piemērots instruments, lai pievērstos šādam tirgus fiasko. Patiešām, pārslēgšanas obligāta termiņa esība – 2006. gada 31. decembris pasākuma īstenošanas brīdī – jau šķiet pietiekama, lai palīdzētu apraidītājiem plānot koordinētu pāreju uz jauno platformu un patērētājiem pielāgoties jaunajai pārraides tehnoloģijai. Subsīdijas patērētājiem var palielināt pieprasījumu pēc DTT pakalpojumiem, bet konkrēti nerisina koordinācijas jautājumu starp tirgus dalībniekiem.

(145) Par pirmo aspektu Itālija sniedza apsvērumu, ka saistoša termiņa esība nav pietiekama, lai nodrošinātu pārslēgšanu pieprasījuma stimula neesamības gadījumā, jo patērētāji, kuriem neinteresē maksas televīzija, nebūtu gatavi, ņemot vērā to, ka vēsturiskie zemes apraidītāji nav ieinteresēti subsidēt patērētāju veiktu dekodētāja pirkšanu šajā situācijā. Rezultātā, ņemot vērā vēsturisko operatoru konkurētspējīgo stāvokli analogās zemes televīzijas sektorā un to, ka patērētāji galvenokārt izmanto analogo zemes televīziju, nevienam operatoram nebija stimula sākt ciparošanas procesu.

(146) Komisija aizstāv savu viedokli, ka likumīga termiņa esība ir pietiekams instruments, lai risinātu tirgus fiasko sakarā ar koordinācijas nepieciešamību. Tā kā Itālijas iestādes bija pieņēmušas lēmumu par pārslēgšanas procesa sākšanu un bija noteikušas likumīgu termiņu analogā režīma izslēgšanai, vēsturiskiem apraidītājiem tas bija jāpieņem kā noteikts fakts un rezultātā jāizveido jaunas komerciālas stratēģijas. Iespējamās grūtības, kas rodas sakarā ar nelielu pieprasījumu, ir jāvērtē kā atsevišķs jautājums, kas nav saistīts ar koordinācijas nepieciešamību starp tirgus dalībniekiem.

(147) Jebkurā gadījumā Komisija uzskata, ka, ņemot vērā Itālijas zemes televīzijas tirgus lielo izmēru, risks, ka netiek sasniegta patērētāju kritiskā masa – ar to pietiek, lai attaisnotu ieguldījumu zemes ciparu televīzijā, – nav tik liels, lai komercoperatori nevarētu ar to tikt galā.

Kompensācija patērētājiem

(148) Lēmumā par procedūras sākšanu Komisija apgalvoja, ka kompensācijas piedāvāšana patērētājiem, kuriem ir jāmodernizē savas analogās iekārtas, ir nepieciešams pasākums nevainojamam pārslēgšanas procesam. Lai gan šis arguments attaisno atbalstu patērētājiem, tas neattaisno diskrimināciju starp zemes un satelīta platformām, jo nav jāvada patērētāji vienas ciparu platformas virzienā, kā tas ir šī pasākuma gadījumā.

(149) Savos iesniegtajos dokumentos Itālija vienkārši vairākkārt atkārtoja iepriekšējo argumentu, ka pasākums ietver prasību, ka dekodētājiem ir jānodrošina lietotājam vaļējas televīzijas uztveršana bez maksas, kas jau izslēgtu satelīta platformu no pasākuma labumiem, jo galvenais satelītope-
rators *Sky Italia* prasa maksu par piekļuvi savām programmām.

(150) Tomēr Komisija atzīmē, ka vaļējs piedāvājums ir pieejams arī satelītā patērētājiem bez *Sky* abonēšanas. Turklāt šķiet, ka nav iemeslu izslēgt no subsīdijas patērētājus, kuri izvēlas pārslēgties uz piedāvātajiem ciparu pakalpojumiem, pamatojoties uz abonēšanu. Patiešām, Itālija pati piekrit šai pieejai, piešķirot subsīdiju patērētājiem kabelplatformā, kurai ir nepieciešama abonēšana.

(151) Ja prasība “bez maksas” ir jāinterpretē kā papildu izmaksas, kas ir nepieciešamas vaļējo kanālu uztveršanai, salīdzinot ar patērētāja jau samaksātajām izmaksām, lai saņemtu citus apraidītāja sniegtos pakalpojumus, tad arī satelīttelevīzijas abonenti nesedz papildu izmaksas, lai skatītos vaļēju televīziju. No otras puses, ja noteikumu interpretē kā tādu, kas nozīmē, ka patērētājam vispār nav jāsedz nekādas izmaksas, lai uztvertu vaļējus kanālus, nav skaidrs, kādēļ subsīdiju piešķir citu platformu dekodētājiem, par kuriem ir jāmaksā abonēšanas maksa par atsevišķiem telekomunikāciju un interneta pakalpojumiem.

(152) Itālija uzskata, ka atšķirīgu attieksmi pret S-DVB un C-DVB var attaisnot ar pašreizējo politiku platjoslas izplatības veicināšanai. Komisija nevar pieņemt šo argumentu, jo atbalsts platjoslas pakalpojumiem nevar attaisnot konkurences izkropļojumus starp apraidītājiem, un jebkāds iespējams atbalsts platjoslas pakalpojumiem ir pienācīgi jāapsver un jānovērtē pēc saviem nopelniem.

Konkurences pastiprināšana starp dažādām izplatīšanas platformām

(153) Lēmumā par procedūras sākšanu Komisija atgādināja, ka atbalsts nav piemērots instruments, lai pievērstos konkurences trūkumam, un ka atbalsta pasākuma sniegšana zemes tehnoloģijai tādēļ, ka *Sky Italia* ir monopolstāvoklis satelītapraides tirgū un maksas televīzijas tirgū, nav pamatots arguments saderībai.

(154) Komisija uzsver, ka saistību uzņemšanās, kas tika pieprasītas sakarā ar to, ka *News Corporation* ieguva kontroli pār *Telepiù* un *Stream*, jau kļiedē bažas par konkurenci. Patiešām, tas, ka nav iespējams, jo īpaši *Sky*, iegūt tiesības uz visām platformām futbola pasākumu pārraidīšanai tiešraidē, skaidri atbalsta citus maksas televīzijas operatorus, tostarp zemes ciparu apraidītājus.

Ārēju efektu esamība

(155) Lēmumā par procedūras sākšanu Komisija apgalvoja, ka vēsturiskos analogos apraidītājus jau atbalstīja pārslēgšanas procesā, jo ciparu licences piešķīra automātiski un bez valsts kompensācijas tīkla operatoriem, kas saistīti ar apraidītājiem. Lai gan tiem daļa no to radiofrekvencēm bija jādod trešām personām, apraidītājiem garantēja 60 % pārraides jaudu. Turklāt ciparu tehnoloģija nodrošina apraidītājiem lielāku pārraides jaudu par mazākām izmaksām. Šie elementi šķita pietiekami, lai apraidītājiem kompensētu pārslēgšanas uz ciparu apraidi izmaksas.

(156) Itālija un *Mediaset* uzskatīja, ka šajā argumentā nav ņemtas vērā pārslēgšanas patiesās izmaksas/labumi, apsverot, ka pārslēgšanas galvenie labumguvēji (ienācēji) nav tie, kas sedz pārslēgšanas izmaksas (patērētāji un īpaši vēsturiskie operatori). Izmaksu samazināšana vēsturiskiem operatoriem nekompensē lielāku konkurenci, ņemot vērā, ka to pienākums ir atbrīvot 40 % no to jaudas neatkarīgiem

ražotājiem. Tādēļ vēsturiskiem operatoriem nav stimulu pārslēgties un, ja ir kāda priekšrocība analogiem apraidītājiem, tā jāuzskata par vēsturiskiem operatoriem radušos izmaksu kompensāciju.

(157) Komisija uzskata, ka iepriekšminētais arguments ir balstīts uz nepareizu pieņēmumu, proti, ka jākompensē zaudējumi, kas var rasties vēsturiskiem operatoriem ar ietekmi tirgū sakarā ar lielāku konkurenci tirgū. Obligāta pārslēgšanās vai frekvenču pārdalīšana, kas dod vietu jaunienācējiem, ir likumīga regulējoša intervence, kura nav jākompensē, jo īpaši paturot prātā, ka iepriekšējās licences ir piešķirtas bez konkurējošas izsoles vai termiņa. Tādējādi vēsturisko apraidītāju zaudētie ieņēmumi nav jāņem vērā, nosakot pārslēgšanas izmaksas.

(158) Cits *Mediaset* izvirzīts arguments ir, ka tad, ja tas pats finansētu atvērtas tehnoloģijas dekodētāju izmaksas, tas būtu pakļaus konkurentu parazitismam, jo patērētāji varētu skatīties arī citus kanālus, izmantojot *Mediaset* finansētos dekodētājus.

(159) Komisija pilnībā nenoraida šo argumentu, lai gan tā uzskata, ka apraidītāji varētu būt ieinteresēti nodrošināt plašāku piedāvājumu skatītājiem, arī ieskaitot konkurentu kanālus. Tas īpaši ir spēkā Itālijas tirgus gadījumā, kur patērētāji ir pieraduši skatīties vaļēju televīziju un kur ar subsidētiem atvērtiem dekodētājiem, izmantojot jauno ciparu tehnoloģiju, ir iespējams kopēt struktūru, kas pašlaik pastāv analogai tehnoloģijai (pievienojot maksas televīziju). Šajā kontekstā paredzams tikai, ka galvenie apraidītāji segs dekodētāju pirkšanas subsidēšanas izmaksas un zināmā mērā cietīs no parazitisma⁽⁵⁷⁾.

(160) Jebkurā gadījumā Komisija piekrīt, ka valsts varētu iejaukties, lai stimulētu pieprasījumu un palīdzēt apraidītājiem tikt galā ar pārslēgšanas izmaksām, ņemot vērā

⁽⁵⁷⁾ Komisijas pārlicība ir, ka, ņemot vērā Itālijas televīzijas tirgus spēcīgas vertikālas integrācijas īpašo situāciju, personu minētie riski nav ļoti lieli, vismaz atsevišķiem operatoriem. Šķiet, ka šim Komisijas uzskatam piekrīt arī atsevišķi finanšu operatori. Patiešām, *Deutsche Bank* savā iepriekš minētajā pētījumā paziņo: "Protams pastāv risks, ka ... *Mediaset* palīdz mazināt pats savu zemes franšīzi... mēs uzskatām, ka ... tā kā analogā televīzija tiks izslēgta, ir daudz prātīgāk gūt labumu no iespējas, ko radījis tehnoloģiskais maksas televīzijas aparatūras vakuums, kas lielā mērā rodas sakarā ar Itālijas unikālo apraides infrastruktūru. Mums ir aizdomas, ka *Mediaset* un *RAI* kopīgi turpinās dominēt auditorijas daļas *DTT*... Ņemot vērā to kontroli pār piekļuvi *DTT* klientiem jaunienācēju kanāliem, kas mēģina pievienoties to multipleksiem, mēs uzskatām, ka ir garantēta to kontrole pār tirgu".

iesaistītos ārējos efektus un iespējamās brīvas rīcības problēmas. Tomēr tā uzskata, ka šie argumenti nevar attaisnot to, ka atbalsts ir selektīvi vērst uz zemes televīziju un izslēdz konkurējošu satelītplatformu.

Jauninājumu veicināšana

(161) Savā iesniegtajā dokumentā pirms lēmuma par procedūras sākšanu Itālija paziņoja, ka ciparu tehnoloģija kalpos jauninājumu veicināšanai, piedāvājot interaktivitāti (iespēju lietotājam "veikt dialogu" ar sistēmu) un sadarbību (iespēju lietotājam piekļūt visiem apraidītājiem, izmantojot vienu dekodētāju).

(162) Jau lēmumā par procedūras sākšanu Komisija atzina, ka pasākuma rezultātā interaktīvu dekodētāju cena tuvinājās vienkāršāku modeļu cenai, kuriem nebija interaktīvu pakalpojumu (parastām ārējām televizora iekārtām).

(163) Tomēr savos apsvērumos par lēmumu par procedūras sākšanu Itālija neminēja pamatotus iemeslus satelīt režīma izslēgšanai no pasākuma un tā vietā vienkārši atkārtoja, ka, īstenojot pasākumu, satelītdekodētāju interaktīvās spējas bija ļoti ierobežotas sakarā ar patentētas tehnoloģijas izmantošanu bez atvērtas API standartiem.

(164) Komisija uzskata, ka šie argumenti nav pamatots iemesls uzskatīt, ka atbalsts zemes ciparu apraidītājiem, kas piedāvā maksas televīzijas pakalpojumus, un maksas kabeļtelevīzijas operatoriem ir saderīgs šādu iemeslu dēļ. Pirmkārt, tehniski bija iespējams laist tirgū dekodētājus ar progresīvām interaktīvām spējām valēja satelīta skatītājiem. Izslēdzot *a priori* satelītdekodētājus, pasākums, iespējams, kavēja kvalitatīvu satelītdekodētāju izplatīšanu. Otrkārt, *Sky Italia* sāka pāreju uz tehnoloģiju ar slēgtiem standartiem 2004. gada laikā un līdz 2005. gada sākumam. Nevar izslēgt, ka *Sky Italia* būtu izdarījis citu izvēli, ja atbalsta pasākums būtu ietvēris arī satelītu.

(165) Tādēļ Komisija joprojām uzskata, ka satelītplatformas izslēgšanā, pamatojoties uz argumentu, ka pirmā pasākuma pieņemšanas laikā satelīts izmantoja tika "sadarbnespējīgus" dekodētājus, šķiet, nav ņemts vērā, ka satelītoperatori varēja būt gatavi un spējīgi nodrošināt "sadarbību", lai gūtu labumu no pasākuma.

IV.B.3.3. Izvairšanās no nevajadzīgiem izkropļojumiem

(166) Lai gan valsts intervence varētu būt attaisnota, ņemot vērā atsevišķu tirgus fiasko esību un iespējamās kohēzijas

problēmas, Komisija joprojām uzskata, ka pasākuma plānošanas veids rada nevajadzīgus konkurences izkropļojumus.

(167) Komisija IV.A.3. sadaļā "Konkurences izkropļojumi" ir izskaidrojusi, kādēļ tā uzskata, ka šādi izkropļojumi pastāv pretēji Itālijas un *Mediaset* pretenzijām. Turklāt, kā paziņots lēmumā par procedūras sākšanu, nav vajadzīgs, lai satelītoperatori būtu skaidri izslēgti no atbalsta pasākuma. Tā sekas arī ir konkurences izkropļojumi maksas televīzijas tirgū, kurā daži no saņēmējiem ir vēsturiskie operatori ļoti koncentrētā zemes analogās televīzijas tirgū un var pašlaik uz ļoti lielu auditoriju.

(168) Tomēr nevajadzīgi konkurences izkropļojumu nepastāv dekodētāju ražotāju gadījumā. Pasākums veicina tehnoloģijas attīstību labākas darbības dekodētāju veidā ar visiem ražotājiem pieejamiem standartiem. Jebkurš dekodētāju ražotājs, kas vēlas nodarboties ar šādu ražošanu, var gūt labumu no priekšrocības, tostarp ražotāji, kas atrodas citās dalībvalstīs. Lai gan ir pareizi, ka pasākums mainīs resursu parasto sadalījumu tirgū, veicinot pieprasījumu pēc dekodētājiem, tā ir raksturīga un neizbēgama ietekme jebkurai, pat tehnoloģiski visneitrālākajai valsts politikai, kas atbalsta ciparošanu. Tādēļ nevar teikt, ka pasākums ievieš nevajadzīgus konkurences izkropļojumus attiecībā uz dekodētāju ražotājiem.

IV.B.3.4. Secinājums par EK Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu

(169) EK Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktā pieprasīts, lai būtu līdzsvars starp pozitīvu attīstību, kas radusies konkrēta pasākuma rezultātā, un tā nelabvēlīgo ietekmi uz konkurenci. Šajā kontekstā šķiet, ka pārslēgšana uz ciparu apraidi un sadarbība ir vispārējas intereses mērķi, kas ar pārslēgšanas radītajiem ārējiem efektiem un kohēzijas problēmām saistībā ar patērētājiem noteikto pienākumu pārslēgties uz ciparu televīziju principā var attaisnot atbalstu patērētāju subsīdijas veidā.

(170) Tomēr pasākumam ir zināmas iezīmes, kas nav nedz vajadzīgas, nedz samērīgas un rada nevajadzīgus konkurences izkropļojumus vēsturisko zemes televīzijas apraidītāju labā tirgū, kuram šķietami raksturīgs stingrs oligopols, kur šiem izkropļojumiem var būt ievērojama ietekme uz konkurenci.

(171) Tādēļ Komisija uzskata, ka atbalstu zemes ciparu apraidītājiem, kas piedāvā maksas televīzijas pakalpojumus, un maksas kabeltelevīzijas operatoriem, nevar uzskatīt par saderīgu saskaņā ar EK Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu. Komisija uzskata arī, ka pasākums dekodētāju ražotāju labā, ja tas patiešām būtu atbalsts, būtu saderīgs saskaņā ar EK Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu.

IV.B.4. EK LĪGUMA 87. PANTA 3. PUNKTA D) APAKŠ PUNKTS

(172) Itālija paziņo, ka, ņemot vērā daudzu zemes vietējo apraidītāju klātbūtni, kurus Itālijas valdība vēlas aizsargāt, pasākums ir saderīgs, pamatojoties uz izņēmumu EK Līguma 87. panta 3. punkta d) apakšpunktā sakarā ar tā pozitīvo ietekmi uz kultūru daudzveidību. Ņemot vērā to, ka satelīts nav labi piemērots vietēju pakalpojumu sniegšanai, satelītdekodētājiem nepienākas subsidija.

(173) Komisija uzskata, ka šo Itālijas argumentu nevar pieņemt. Pasākums nav konkrēti vērsts uz kultūras mērķu sekmēšanu un kultūru daudzveidības veicināšanu, atbalstot tikai vietējos operatorus, kas bez atbalsta nebūtu pārstāvēti tirgū. Tas ir pasākums zemes apraidītāju un maksas kabeltelevīzijas operatoru labā kopumā. Tādēļ, ņemot vērā izņēmumu ierobežoto piemērojamību, Komisija nevar piekrist, ka liela mēroga pasākumu ar tālejošu ietekmi var attaisnot ar pozitīvu ietekmi uz vietējiem apraidītājiem.

IV.B.5. EK LĪGUMA 86. PANTA 2. PUNKTS

(174) Komisija uzskata, ka šajā gadījumā nevar izmantot 86. panta 2. punktā noteikto izņēmumu, kas var attiekties uz valsts kompensāciju par sabiedrisku pakalpojumu sniegšanas izmaksām. Dalībvalsts nav skaidri definējusi un noteikusi sabiedrisku pakalpojumu sniegšanas saistības, par kurām pasākums būtu samērīga kompensācija. Faktiski pasākums dod labumu arī dažādu tādu operatoru parastajai saimnieciskajai darbībai, kuri nesniedz sabiedrisku pakalpojumu.

(175) Pat sabiedrisko pakalpojumu apraidītāja RAI gadījumā, ja būtu sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistības attiecībā uz ieguldījumiem ciparu televīzijā, šo ieguldījumu izmaksas būtu bijis skaidri jānorāda, lai nodrošinātu atbilstīga līmeņa kompensāciju.

IV.B.6. SECINĀJUMS PAR SADERĪBAS VĒRTĒJUMU

(176) Tādēļ tiek secināts, ka uz atbalstu zemes ciparu apraidītājiem, kas piedāvā maksas televīzijas pakalpojumus, un maksas kabeltelevīzijas operatoriem, neattiecas neviens no Līgumā paredzētajiem izņēmumiem, un tādēļ tas nav saderīgs ar kopējo tirgu.

IV.C JURIDISKĀ VĒRTĒJUMA SECINĀJUMS

(177) Komisija secina, ka Itālijas piešķirtā subsidija zemes ciparu apraidītājiem, kas piedāvā maksas televīzijas pakalpojumus, un maksas kabeltelevīzijas operatoriem to dekodētāju pirksanai, kuri var uztvert programmas, ko raida, izmantojot zemes ciparu tehnoloģiju, ir atbalsts EK Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē. Atbalsts nav saderīgs ar kopējo tirgu. Dalībvalsts par to nepaziņoja Komisijai, kā noteikts EK Līguma 88. panta 3. punktā, un tas tika nelikumīgi īstenots bez Komisijas atļaujas. Tādēļ tas ir jāatgūst no zemes ciparu apraidītājiem, kas piedāvā maksas televīzijas pakalpojumus, un no iesaistītajiem maksas kabeltelevīzijas operatoriem.

(178) Komisija arī secina, ka atbalsts nav jāatgūst no dekodētāju ražotājiem.

V. ATBALSTA ATCELŠANA

V.A NEPIECIEŠAMĪBA ATCELT ATBALSTU

(179) Atbilstīgi Tiesas judikatūrai Komisija ir kompetenta izlemt, ka attiecīgajai valstij ir jāatceļ vai jāmaina atbalsts⁽⁵⁸⁾, ja tā ir konstatējusi, ka tas nav saderīgs ar kopējo tirgu. Tiesa ir arī konsekventi uzskatījusi, ka valsts pienākums atcelt atbalstu, ko Komisija uzskata par nesaderīgu ar kopējo tirgu, ir paredzēts, lai atjaunotu iepriekš esošo situāciju⁽⁵⁹⁾. Šajā kontekstā Tiesa ir noteikusi, ka mērķis ir sasniegts, ja saņēmējs ir atmaksājis nelikumīga atbalsta veidā piešķirtās summas, tādējādi zaudējot priekšrocību, kas tam ir bijusi pār konkurentiem tirgū, un ir atjaunota situācija, kāda bija pirms atbalsta maksājuma⁽⁶⁰⁾.

(180) Ievērojot šo tiesas praksi, Regulas (EK) Nr. 659/1999⁽⁶¹⁾ 14. panta 1. punktā noteikts, ka "kad nelikumīga atbalsta gadījumos tiek pieņemti negatīvi lēmumi, Komisija izlemj,

⁽⁵⁸⁾ Lieta C-70/72 *Komisija pret Vāciju* [1973] ECR-813, 13. punkts.

⁽⁵⁹⁾ Apvienotās lietas C-278/92, C-279/92 un C-280/92 *Spānija pret Komisiju* [1994] ECR I-4103, 75. punkts.

⁽⁶⁰⁾ Lieta C-75/97 *Beļģija pret Komisiju* [1999] ECR I-3671, 64. līdz 65. punkts.

⁽⁶¹⁾ Sk. 2. zemsvītras piezīmi.

ka attiecīgā dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai atgūtu atbalstu no saņēmēja [...]. Komisija neprasa atbalsta atgūšanu, ja tas būtu pretrunā ar kādu Kopienas tiesību vispārēju principu.”

(181) Savā iesniegtajā dokumentā Itālija apgalvoja, ka Komisija nedrīkst uzspiest atgūšanu, jo tas būtu pretrunā tiesību vispārējam principam:

a) saskaņā ar Itālijas sniegto informāciju atgūšanas norīkošana būtu pretrunā likumīgu cerību aizsardzības principam, jo apraidītāji, pat godprātīgi rīkojoties, nevarēja atteikties no atbalsta vai kādā veidā pretoties tam. Itālija apgalvo, ka tāda pati loģika tika piemērota Lēmumā 2006/513/EK⁽⁶²⁾;

b) turklāt saskaņā ar Itālijas sniegto informāciju bija skaidrs, ka atgūšana nav iespējama no paša sākuma⁽⁶³⁾. Itālija apgalvo, ka šajā gadījumā nav iespējams noteikt, kurš apraidītājs guva labumu no pasākuma un cik daudz, tā ka Komisija nedrīkst prasīt atgūšanu.

(182) Konkrētajā gadījumā Komisija uzskata, ka neviens Kopienas tiesību vispārējs princips netraucē atgūšanai. Jo īpaši attiecībā uz likumīgām cerībām Tiesa paziņoja, ka: “ņemot vērā Komisijas valsts atbalsta uzraudzības obligāto raksturu saskaņā ar Līguma 87. pantu, uzņēmumi, kuriem atbalsts ir piešķirts, principā nevar lolot likumīgas cerības, ka atbalsts ir likumīgs, ja vien tas nav piešķirts saskaņā ar minētajā pantā noteikto procedūru. Uzcītīgam operatoram parasti jābūt spējīgam noteikt, vai minētā procedūra ir ievērota”⁽⁶⁴⁾. Tikai gadījumos, kad saņēmējs var paļauties “uz ārkārtīgiem apstākļiem, pamatojoties uz kuriem, tas bija likumīgi pieņēmis, ka atbalsts ir likumīgs”, tas var atteikties atmaksāt šo atbalstu⁽⁶⁵⁾.

(183) Minētais atbalsts tika piešķirts bez iepriekšēja paziņojuma. Turklāt ārkārtēju apstākļu pastāvēšanu šajā gadījumā nevar konstatēt, jo nav neviena elementa, kas varētu likt saņēmējam uzņēmumam uzskatīt, ka tas bija tiesīgs uzskatīt, pamatojoties uz konkrētiem faktiem vai Komisijas apgalvojumiem, ka tam piešķirtais valsts iestāžu labums nav uzskatāms par atbalstu.

(184) Attiecībā uz saņēmēju nespēju “atteikties” no atbalsta Komisija atzīmē, ka, ja šāds arguments tiktu pieņemts,

dalībvalstis varētu piešķirt netiešu atbalstu ar patērētāju starpniecību un Komisijai nebūtu iespēja atjaunot parastos konkurences apstākļus. Komisija arī norāda, ka atsaucē uz Lēmumu 2006/513/EK⁽⁶⁶⁾ nešķiet būtiska, jo tajā gadījumā Komisija nolēma, ka pasākumu var anulēt, atgūstot visu atbalstu no tiešajiem saņēmējiem, un tas ir tieši tas, ko tā izdarīja. Jautājums par to, vai no atbalsta var “atteikties”, netika uzdots. Turklāt jāatzīmē, ka lietā *Vācija pret Komisiju*⁽⁶⁷⁾ Komisija norīkoja atbalsta atgūšanu, kas izmaksāts ieguldītājiem, kuri ir iegādājušies jaunajās Vācijas federālajās zemēs un Rietumberlīnē esošu uzņēmumu kapitāla daļas, un Tiesa apstiprināja šo atgūšanas rīkojumu.

(185) Itālija arī apgalvoja, ka atgūšana nav iespējama, jo nav iespējams noteikt, kurš apraidītājs guva labumu no valsts līdzekļu pārskaitījuma un cik liela bija pārskaitījuma summa.

(186) Pareizi, ka Komisija nevar uzdot pienākumu, kura izpilde no paša sākuma nebūtu iespējama objektīvā un absolūtā izteiksmē. Komisija atzīst, ka, ņemot vērā lietas faktus, varētu būt nedaudz sarežģītāk nekā citos gadījumos noteikt valsts līdzekļu summu, ko faktiski ieguva atbalsta saņēmēji. Tomēr Komisija uzskata, ka nav neiespējams noteikt labumu, kas piešķirts atbalsta saņēmējiem.

(187) Tādēļ Komisija uzskata, ka nav pietiekamu iemeslu atbrīvot dalībvalsti no tās pienākuma atcelt pasākumu un atjaunot konkurences apstākļus.

V.B VALSTS ATBALSTA SAŅĒMĒJI

(188) Šajā gadījumā valsts izmaksāja subsīdiju privātpersonām noteiktu dekodētāju pirkšanai. Tomēr nevar uzskatīt, ka patērētāji un dekodētāju ražotāji ir guvuši labumu no valsts atbalsta EK Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē. Kā Tiesa ir izskaidrojusi, atbalsts ir jāatgūst no faktiskajiem saņēmējiem – šajā gadījumā zemes ciparu apraidītājiem, kas piedāvā maksas televīzijas pakalpojumus, un maksas kabeļtelevīzijas operatoriem⁽⁶⁸⁾.

(189) Pēc jautājumiem, kas izklāstīti IV.A.2. un IV.A.3. sadaļā par selektīvas priekšrocības esības vērtējumu un konkurences izkropļojumiem, Komisija uzskata, ka pasākuma galvenās priekšrocības ir klientu bāzes radīšana jaunu ciparu

⁽⁶²⁾ Sk. 24. zemsvītras piezīmi.

⁽⁶³⁾ Itālija atsaucas uz lietu C-75/97.

⁽⁶⁴⁾ Lieta C-169/95 *Spānija pret Komisiju* [1997] ECR I-135, 51. punkts.

⁽⁶⁵⁾ Lieta C-5/89 *Komisija pret Vāciju (BUG-Alutechnik)* [1990] ECR I-3437, 13. un 14. punkts.

⁽⁶⁶⁾ Sk. 24. zemsvītras piezīmi.

⁽⁶⁷⁾ Lieta C-156/98 *Vācija pret Komisiju*, cit. (Sk. 35. zemsvītras piezīmi).

⁽⁶⁸⁾ Lieta C-303/88 *Itālija pret Komisiju* [1991] ECR I-1433, 57. punkts.

pakalpojumu ieviešanai, jo īpaši programmas darbībai, un kabeļoperatoru klientu skaita palielināšanās.

(190) Tādēļ Komisija pieprasa atbalsta atgūšanu no zemes ciparu apraidītājiem, kas piedāvā maksas televīzijas pakalpojumus, un maksas kabeļtelevīzijas operatoriem.

V.C ATGŪSTAMĀ ATBALSTA SUMMAS NOTEIKŠANA

(191) Attiecībā uz metodi, kā noteikt no apraidītājiem atgūstamos līdzekļus, Komisija atzīst, ka to valsts līdzekļu summas precīza aprēķināšana, kas faktiski ir devuši labumu saņēmējiem, ir diezgan komplicēta. Tas ir tādēļ, ka atbalsts ne tikai tika piešķirts netieši ar patērētāju starpniecību, bet tas bija arī saistīts ar iekārtām, kas ir nepieciešamas apraidītāju pakalpojumu uztveršanai, nevis pašiem pakalpojumiem.

(192) Tomēr atbilstīgi Tiesas judikatūrai neviens Kopienas tiesību noteikums neliek Komisijai, norīkojot atbalsta atgūšanu, kurš paziņots par nesaderīgu ar kopējo tirgu, noteikt precīzo atgūstamā atbalsta summu. Pietiek, ja Komisijas lēmumā ietverta informācija, kas ļauj saņēmējam pašam aprēķināt šo summu bez pārmērīgām grūtībām ⁽⁶⁹⁾.

(193) Tādēļ Komisija uzskata, ka ir vērts sniegt kādus norādījumus par to, kā noteikt priekšrocības apjomu. Viņsprāt, sakarā ar šīs lietas īpašo raksturu piemērota metode būtu noteikt papildu peļņas summu, ko radījuši jaunie ciparu pakalpojumi un maksas televīzijas vai programmas piedāvājumi minētā pasākuma rezultātā.

(194) Jāatgādina, ka lēmumā par procedūras sākšanu Komisija aicināja ieinteresētās personas sniegt priekšrocības apmēra aplēsi vai vismaz sniegt metodi, ko Komisija varētu izmantot, lai precīzi noteiktu saņēmēju gūtās selektīvās priekšrocības apjomu. Tomēr trūka atsaucības, un tikai *Sky Italia* sniedza atbalsta iespējamās ietekmes pagaidu sarakstu, bet nesniedza precīzu metodi atgūstamās summas aprēķināšanai.

(195) Komisija uzskata, ka papildu peļņu var aplēst kā peļņas daļu, ko radīja programmas piedāvājuma un jauno ciparu kanālu papildu skatītāju skaita valsts atbalsta pasākuma pieņemšanas rezultātā.

(196) Tādēļ kā pirmais solis ir nepieciešama papildu zemes televīzijas un maksas kabeļtelevīzijas skatītāju skaita aplēse. Tā kā piemērotu patērētāju ievērojama procentuālā daļa neizmantoja subsīdiju un tā kā tos, kuri izmantoja, varēja

ietekmēt citi apsvērumi, nevis subsīdija, skatītāju skaits, kuru lēmumus ietekmēja subsīdija, nav vienāds ar to skatītāju kopskaitu, kas iegādājās dekodētāju, izmantojot subsīdiju.

(197) Nosakot, kā subsīdija ietekmēja patērētāju rīcību, ir nepieciešams patērētāju pieprasījuma modelis un šī pieprasījuma dažādo virzītājspēku relatīvās nozīmes aplēse. Maksas televīzijas pakalpojumu (tostarp iekārtu) cenas ietekme uz patērētāju izvēli tad sniegs norādi par subsīdijas ietekmi.

(198) Analīzes pirmais posms ir noteikt patērētāju izvēles modeļus no galvenajām pieejamajām alternatīvām. Itālijas analogās zemes televīzijas patērētāji 2004. un 2005. gadā varētu izvēlēties no šādiem četriem izvēles variantiem:

a) palikt analogajā zemes platformā un atlikt pārslēgšanos uz ciparu platformu;

b) pārslēgties uz ciparu satelīttelevīziju, pērkot vai nepērkot maksas televīzijas pakalpojumus;

c) pārslēgties uz zemes ciparu televīziju, pērkot vai nepērkot maksas televīzijas pakalpojumus;

d) pārslēgties uz kabeļtelevīziju, pērkot vai nepērkot maksas televīzijas pakalpojumus.

(199) Maksas televīzija zemes, kabeļa un satelīta platformās ir maksas izvēles varianti, kas skatītājiem nodrošina augstākās kvalitātes saturu. Patērētāji, kurus neinteresē maksas televīzija, pārslēdzas uz ciparu televīziju galvenokārt tehnisku iemeslu dēļ, jo 2004. un 2005. gadā vaļējais piedāvājums ciparu režīmā ir bagātāks nekā analogajā režīmā, bet tas nav būtiski atšķirīgs. Šo patērētāju izvēli neietekmē subsīdija, un tādējādi viņi jāizslēdz no aprēķina.

(200) Tomēr bija daudzi patērētāji, kurus interesēja augstākās kvalitātes saturs (maksas televīzija) un kuriem bija jāizvēlas no diviem pieejamajiem zemes ciparu pakalpojumu sniedzējiem (*Mediaset*, *Telecom Italia*), satelītpakalpojumu sniedzēja un *Fastweb*. Šiem patērētājiem subsīdija varēja ietekmēt viņu izvēli.

(201) Komisija uzskata, ka būs jāņem vērā atšķirība starp trīskāršās spēles operatora *Fastweb* un citu maksas televīzijas pakalpojumu sniedzēju piedāvājumiem, lai

⁽⁶⁹⁾ Sk. jo īpaši Lietu C-480/98 *Spānija pret Komisiju* [2000] ECR I-8717, 25. punkts, un Lietu C-415/03 *Komisija pret Grieķiju* [2005] ECR I-03875, 39. punkts.

aplēstu to patērētāju skaitu, kas izvēlas *Fastweb* tikai subsīdijas dēļ.

(202) Vēl viena patērētāju grupa, ko varēja ietekmēt subsīdija, ir maksas televīzijas galējo patērētāju grupa, t.i., cilvēki, kuri nedaudz dod priekšroku augstākās kvalitātes saturam un kuriem pirkt šo saturu varēja likt veicināšanas pasākumi un speciāli piedāvājumi. Subsīdija varēja palielināt zemes ciparu pakalpojumu sniedzēju piekļuvi šim pieprasījumam.

(203) Piemēram, ar diskrēta izvēles pieprasījuma modeli⁽⁷⁰⁾ varētu aplēst dažādu faktoru, piemēram, programmu saturu un cenas ietekmi uz dažāda veida patērētāju izvēlēm. Komisijai būs vajadzīga Itālijas palīdzība, lai noteiktu precīzu modeli, jo modelis ir atkarīgs no datu pieejamības un raksturojuma. Aplēšot dažādu faktoru, piemēram, programmu saturu un cenas ietekmi uz dažāda veida patērētāju izvēlēm, varētu izmantot diskrētās izvēles pieprasījuma modeli, lai aplēstu papildu patērētāju skaitu, kuri izvēlas programmas tikai subsīdijas dēļ, un tādējādi izslēgt no aprēķina patērētāju citu daļu, kas veido jauno pieprasījumu 2004. līdz 2005. gadā.

(204) Kad ir veikta zemes maksas televīzijas vai programmas maksas piedāvājumu papildu lietotāju skaita aplēse, otrais solis ir aplēst vidējos ieņēmumus par lietotāju (ARPU) 2004. un 2005. gadā. Tam vajadzīga maksas televīzijas vai programmas maksas pakalpojumu lietotāju kopskaita aplēse. Izdalot kopējos ieņēmumus no maksas televīzijas pakalpojumiem ar lietotāju kopskaitu, iegūst ARPU.

(205) Reizinot ARPU ar aplēsto papildu lietotāju skaitu, iegūst atbalsta pasākuma radītos papildu ieņēmumus. No šī skaitļa ir jāatņem šo lietotāju apkalpošanas papildu izmaksas⁽⁷¹⁾, lai iegūtu atgūstamo summu. Komisija prognozē, ka papildu izmaksas būs samērā nelielas, ņemot vērā to, ka pārraides papildu izmaksas ir niecīgas un ka aprēķinā nav jāiekļauj pastāvīgās izmaksas.

V.D LĒMUMA ĪSTENOŠANA

(206) Kā paziņojusi Eiropas Kopienu Tiesa, dalībvalsts, kurai rodas neparedzētas vai neparedzamas grūtības vai kura saskata sekas, ko Komisija nav ievērojusi, var iesniegt šīs problēmas izskatīšanai Komisijā kopā ar piemērotu grozījumu priekšlikumiem. Tādā gadījumā Komisija un

⁽⁷⁰⁾ Šie modeļi plaši lietoti mācību literatūrā, lai novērtētu ar patērētāju izvēli saistītus jautājumus. Daudzās progresīvās aspirantūras grāmatās par ekonometriku ir iepazīstināts ar šiem modeļiem. Sk., piemēram, *W. Greene (2000), Econometric Analysis, fourth ed., Prentice Hall, Upper Saddle River, NJ* vai *G.S. Maddala, Limited Dependent Variables and Qualitative Variables in Econometrics, Cambridge University Press, 1983.*

⁽⁷¹⁾ Tās bieži sauc par "novēršamām izmaksām", t.i., izmaksām, ko varētu novērst scenārijā, kad subsīdija neradīja papildu skatītāju.

attiecīgā dalībvalsts sadarbojas labticīgi, lai pārvarētu grūtības, pilnībā ievērojot EK Līguma noteikumus⁽⁷²⁾.

(207) Tādēļ Komisija aicina Itāliju iesniegt Komisijai izskatīšanai jebkuru problēmu, ar ko tā var saskarties šī lēmumā īstenošanā.

(208) Tādēļ Komisija

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Shēma, ko Itālijas Republika ir nelikumīgi īstenojusi zemes ciparu apraidītājiem, kas piedāvā maksas televīzijas pakalpojumus, un maksas kabeltelevīzijas operatoriem, ir valsts atbalsts, kas nav saderīgs ar kopējo tirgu.

2. pants

1) Itālijas Republika veic visus nepieciešamos pasākumus, lai no saņēmējiem atgūtu 1. pantā noteikto atbalstu.

2) Atgūšana veicama nekavējoties un saskaņā ar valsts tiesību aktos noteikto kārtību, ja tie pieļauj lēmuma tūlītēju un efektīvu īstenošanu. Atgūstamās summas ietver procentus no dienas, kurā atbalsts bija saņēmēju rīcībā, līdz tā atgūšanas dienai.

3) Saskaņā ar 2. punktu atgūstamos procentus aprēķina atbilstīgi kārtībai, kas noteikta 9. un 11. pantā Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regulā (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 659/1999, ar kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK Līguma 93. panta piemērošanai⁽⁷³⁾.

3. pants

Itālijas Republika divu mēnešu laikā pēc šī lēmuma paziņošanas informē Komisiju par pasākumiem, kas veikti tā izpildei. Tā sniegs šo informāciju, izmantojot šim lēmumam pievienoto anketu.

Itālijas Republika pirmajā daļā minētajā laikā iesniedz dokumentus, kas sniedz pierādījumus, ka ir uzsākts atgūšanas process pret nelikumīgi piešķirtā un nesaderīgā atbalsta saņēmējiem.

⁽⁷²⁾ Lieta C 94/87 *Komisija pret Vāciju* [1989] ECR-175, 9. punkts; Lieta C-348/93 *Komisija pret Itāliju* [1995] ECR I-673, 17. punkts.

⁽⁷³⁾ OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp.

4. pants

Šis lēmums ir adresēts Itālijas Republikai.

Briselē, 2007. gada 24. janvārī.

*Komisijas vārdā –
Komisijas locekle
Neelie KROES*

PIELIKUMS

Informācija par Komisijas Lēmuma C(2006) 6634 par valsts atbalsta shēmu C 52/2005 (ex NN 88/2005, ex CP 101/2004) īstenošanu – Itālija: subsīdija ciparu dekodētājiem**1. Atgūstamās summas aprēķins**

1.1. Lūdzu, sniedziet šādas ziņas par nelikumīgā valsts atbalsta summu, kas nodota saņēmēja rīcībā:

Maksājuma datums(i) ⁽¹⁾	Atbalsta summa ⁽²⁾	Valūta	Saņēmēja identitāte

⁽¹⁾ Datums vai datumi, kad atbalsts vai atsevišķas atbalsta daļas tika nodotas saņēmēja rīcībā (ja pasākums sastāv no vairākām daļām un atmaksām, izmantojiet atsevišķas rindas).

⁽²⁾ Atbalsta summa, kad nodota saņēmēja rīcībā, bruto dotācijas ekvivalentā.

Atsauksmes:

1.2. Lūdzu, sīki izskaidrojiet, kā tiks aprēķināti par atgūstamo summu maksājami procenti.

2. Plānotie vai jau veiktie atgūšanas pasākumi

2.1. Lūdzu, sīki aprakstiet, kādi pasākumi ir veikti un kādi pasākumi plānoti atbalsta tūlītējai un efektīvai atgūšanai. Lūdzu, izskaidrojiet arī, kādi alternatīvi pasākumi paredzēti valsts tiesību aktos atgūšanas nolūkā. Attiecīgā gadījumā, lūdzu, norādiet veikto vai plānoto pasākumu juridisko pamatu.

2.2. Līdz kuram datumam tiks pabeigta atbalsta atgūšana?

3. Jau veikta atgūšana

3.1. Lūdzu, sniedziet šādas ziņas par atbalstu, kas ir atgūts no saņēmēja:

Datums(i) ⁽³⁾	Atmaksātā atbalsta summa	Valūta	Saņēmēja identitāte

⁽³⁾ Datums vai datumi, kurā atbalsts tika atmaksāts.

3.2. Lūdzu, pievienojiet attaisnojošus dokumentus par atmaksājumiem, kas norādīti tabulā pie 3.1. punkta.

KOMISIJAS LĒMUMS**(2007. gada 7. februāris)**

saistībā ar Francijas, Īrijas un Itālijas īstenoto atbrīvojumu no akcīzes nodokļa minerāleļļām, ko attiecīgi Gardannā, Šenonas reģionā un Sardīnijā izmanto par kurināmo alumīnija oksīda ražošanā (C 78/2001 (ex NN 22/01), C 79/2001 (ex NN 23/01), C 80/2001 (ex NN 26/01))

*(izziņots ar dokumenta numuru K(2007) 286)***(Autentiski ir tikai teksti angļu, franču un itāļu valodā)****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

(2007/375/EK)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 88. panta 2. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas zonas līgumu, un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

pēc tam, kad ieinteresētās personas tika aicinātas iesniegt savus apsvērumus atbilstīgi minētajiem pantiem ⁽¹⁾, un ņemot vērā šos apsvērumus,

tā kā:

1. PROCEDŪRA

(1) Kopš Padomes 1992. gada 19. oktobra Direktīvas 92/81/EEK par akcīzes nodokļa saskaņošanu attiecībā uz minerāleļļām ⁽²⁾ spēkā stāšanās uz minerāleļļu aplikšanu ar nodokļiem attiecas saskaņošana Kopienas līmenī. No Direktīvas 92/81/EEK darbības jomas netika izslēgta minerāleļļu izmantošana alumīnija oksīda ražošanā, un tā nav obligāta vai fakultatīva atbrīvojuma subjekts saskaņā ar minētās direktīvas 8. pantu. Saskaņā ar 6. pantu Padomes 1992. gada 19. oktobra Direktīvā 92/82/EEK par minerāleļļām uzlikto akcīzes nodokļa likmju tuvināšanu ⁽³⁾ ir noteikta zemākā smagās dīzeļdegvielas akcīzes nodokļa likme, kas dalībvalstīm bija jāsamazina no 1993. gada 1. janvāra. Pieņemot dažādus lēmumus, Padome tomēr atļāva Francijai, Īrijai un Itālijai atbrīvot no aplikšanas ar akcīzes nodokli attiecīgi Gardannā, Šenonas reģionā un Sardīnijā alumīnija oksīda ražošanā izmantojamās minerāleļļas. Jaunākais lēmums ir Padomes 2001. gada 12. marta Lēmums 2001/224/EK, kas attiecas uz pazeminātām

akcīzes nodokļa likmēm vai atbrīvojumiem no akcīzes nodokļa dažām minerāleļļām, ja tās izmanto īpašiem mērķiem ⁽⁴⁾, ar kuru atļauj atbrīvojumus līdz 2006. gada 31. decembrim.

(2) Ar Padomes 2003. gada 27. oktobra Direktīvu 2003/96/EK, kas pārkārto Kopienas noteikumus par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai ⁽⁵⁾, 2003. gada 31. decembrī atceļ Direktīvu 92/82/EEK. Direktīvas 2003/96/EK 2. panta 4. punkta b) apakšpunktā ir norādīts, ka direktīva neattiecas uz vairākiem enerģijas izmantošanas veidiem, tostarp uz energoproduktu divējādu izmantošanu. Direktīvas 2. panta 4. punkta b) apakšpunkta otrajā ievilkumā ir norādīts, ka energoproduktu izmantošanu ķīmiskai reducēšanai un elektrolītiskos un metalurģijas procesos uzskata par divējādu izmantošanu. Šajā kategorijā ietilpst smagās dīzeļdegvielas izmantošana alumīnija oksīda ražošanai. Tādēļ kopš 2003. gada 31. decembra vairs nepastāv akcīzes nodokļa zemākā likme smagajai dīzeļdegvielai, ko izmanto par kurināmo alumīnija oksīda ražošanā. Izņēmumus, kas minēti Lēmumā 2001/224/EK, un citus līdzīgus izņēmumus iestrādāja Direktīvas 2003/96/EK II pielikumā.

(3) Ar 2001. gada 30. oktobra Lēmumiem C(2001) 3296, C(2001) 3300 un C(2001) 3295 ⁽⁶⁾ Komisija saistībā ar atbrīvojumiem ir sākusī Līguma 88. panta 2. punktā paredzēto procedūru. Ar Komisijas 2005. gada 7. decembra Lēmumu 2006/323/EK ⁽⁷⁾ (paziņots saskaņā ar dokumentu Nr. C(2005)4436) Komisija slēdza minēto procedūru, paziņojot, ka daļa no atbalsta nav saderīga ar kopējo tirgu. Procedūru pagarināja attiecībā uz laika posmu no 2004. gada 1. janvāra. Lēmuma 2006/323/EK 6. līdz 15. apsvērumā sīki aprakstīta sarakste starp Komisiju, attiecīgajām dalībvalstīm, atbalsta saņēmējiem un Eiropas Alumīnija asociāciju (turpmāk – EAA) pirms 2005. gada decembra.

⁽¹⁾ OV C 30, 2.2.2002., 17., 21. un 25. lpp., un OV C 109, 9.5.2006., 2. lpp.

⁽²⁾ OV L 316, 31.10.1992., 12. lpp. Direktīvā jaunākie labojumi izdarīti ar Direktīvu 94/74/EK (OV L 365, 31.12.1994., 46. lpp.).

⁽³⁾ OV L 316, 31.10.1992., 19. lpp. Direktīvā labojumi izdarīti ar Direktīvu 94/74/EK.

⁽⁴⁾ OV L 84, 23.3.2001., 23. lpp. Plašāki atsauce uz iepriekšējiem lēmumiem skatīt Komisijas 2005. gada 7. decembra lēmumu.

⁽⁵⁾ OV L 283, 31.10.2003., 51. lpp. Direktīvā jaunākie labojumi izdarīti ar Direktīvu 2004/75/EK (OV L 157, 30.4.2004., 100. lpp.).

⁽⁶⁾ Skatīt 1. zemsvītras piezīmi.

⁽⁷⁾ OV L 119, 4.5.2006., 12. lpp.

- (4) Lēmumu 2006/323/EK nosūtīja Francijai, Īrijai un Itālijai ar 2005. gada 8. decembra vēstulēm (D/206670, D/206671 un D/206673). To nosūtīja attiecīgajiem atbalsta saņēmējiem un EAA ar 2006. gada 23. janvāra vēstulēm (D/50525, D/50526, D/50527 un D/50528). Šis trīs dalībvalstis un divi atbalsta saņēmēji spriedumu pārsūdzēja⁽⁸⁾. Lēmuma piemērošanas apturēšanu pārsūdzēja arī atbalsta saņēmējs no Īrijas uzņēmums *Aughinish Alumina Ltd* (turpmāk tekstā – *Aughinish*). Minēto pieteikumu reģistrēja kā Lietu T-69/06R. Ar 2006. gada 2. augusta rīkojumu⁽⁹⁾ Pirmās instances tiesa noraidīja pieteikumu par pagaidu noregulējumu.
- (5) Lēmumu 2006/323/EK publicēja *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* 2006. gada 4. maijā, un trešās personas tika uzaicinātas sniegt atsauksmes ar paziņojumu, ko publicēja *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* 2006. gada 9. maijā⁽¹⁰⁾. Ar 2006. gada 9. jūnija vēstuli (reģistrēta tajā pašā dienā ar numuru A/34490) Komisija saņēma atsauksmes no uzņēmuma *Aughinish* un ar 2006. gada 24. jūlija vēstuli (reģistrēta 2006. gada 25. jūlijā ar numuru A/35967) – no atbalsta saņēmēja Itālijā uzņēmuma *Eurallumina SpA* (turpmāk tekstā – *Eurallumina*). Pēdējā tika nosūtīta un saņemta pēc viena mēneša kavēšanās, kas paredzēta uzaicinājumā sniegt atsauksmes, kuru publicēja *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, un tāpēc Komisijai saskaņā ar šo procedūru pēc būtības nav jāņem vērā šie apsvērumi. Ar 2002. gada 2. augusta vēstuli (D/56648) Komisija informēja uzņēmumu *Eurallumina*. Uzņēmums *Eurallumina* atbildēja ar 2006. gada 3. augusta vēstuli (reģistrēta 2006. gada 4. augustā ar numuru A/36269). Komisija tomēr min, ka apsvērumos, ko izvirzīja *Eurallumina*, atkārtojas daudzi no tiem apsvērumiem, ko Komisija jau bija saņēmusi saistībā ar iepriekšējo lēmumu, un tie ir līdzīgi apsvērumiem, kuri tika saņemti savlaicīgi un kuriem pievēršas šajā lēmumā.
- (6) Apsvērumus, ko sniedza *Aughinish*, ar 2006. gada 20. jūnija vēstulēm (D/55106, D/55107 un D/55109) nosūtīja Francijai, Īrijai un Itālijai.
- (7) Francija un Īrija lūdza termiņa pagarinājumu atbildei uz Lēmumu 2006/323/EK, ko Komisija arī piešķīra. Ar 2006. gada 9. marta vēstulēm (D/52054 un D/52055) Komisija atgādināja Īrijai un Itālijai par uzaicinājumu sniegt apsvērumus. Francija, Īrija un Itālija sniedza apsvērumus par Komisijas lēmumu attiecīgi ar 2006. gada 14. februāra vēstuli (reģistrēta 2006. gada 15. februārī ar numuru A/31248), ar 2006. gada 12. aprīļa vēstuli (reģistrēta 2006. gada 18. aprīlī ar numuru A/32940) un ar 2006. gada 17. maijā vēstuli (reģistrēta 2006. gada 18. maijā ar numuru A/33852).
- (8) Francija atbildēja uz *Aughinish* apsvērumiem ar 2006. gada 27. jūlija vēstuli (reģistrēta 2006. gada 28. jūlijā ar numuru A/35952). Itālija ar 2006. gada 24. jūlija e-pastu informēja Komisiju, ka tai nav turpmāku piezīmju.

⁽⁸⁾ Lietas T-50/06, T-56/06, T-60/06, T-62/06 un T-69/06.

⁽⁹⁾ OV C 249, 14.10.2006., 10. lpp.

⁽¹⁰⁾ Skatīt 1. un 7. zemsvītras piezīmi.

2. ATTIECĪGO PASĀKUMU IZVĒRSTS APRAKSTS

- (9) Pasākumi ietver pilnīgu atbrīvojumu no akcīzes nodokļa rūpnieciskajam mazutam, ja to izmanto alumīnija oksīda ražošanai. Francijas, Īrijas un Itālijas atbrīvojuma saņēmēji attiecīgi ir uzņēmumi *Alcan*, *Aughinish* un *Eurallumina*⁽¹¹⁾.
- (10) Īrijas atbrīvojums ir ietverts Īrijas 1999. gada Finanšu likuma 100. iedaļas 1. punkta e) apakšpunktā, ar kuru piešķir minerāleļļu nodokļu atvieglojumus “mazutam, kas paredzēts izmantošanai alumīnija oksīda ražošanā vai saistībā ar to, vai arī tādas rūpnieciskas ražošanas uzturēšanā, kurā veic minēto ražošanu”. Finanšu likuma paskaidrojuma rakstā ir paskaidrots, ka “100. iedaļā ir paredzēts minerāleļļu nodokļa atvieglojums attiecībā uz minerāleļļu, ko izmanto konkrētiem mērķiem, vai citās konkrētās situācijās. Tostarp minerāleļļu izmantošana tādiem mērķiem, kas nav degviela dzinējiem vai kurināmais apkurei, eksports, mazuta izmantošana alumīnija oksīda ražošanā, dīzeļdegvielas izmantošana jūras navigācijā, mazuta izmantošana komerciālajā aviācijā un pārstrādātā dīzeļdegviela”. Atbrīvojums minerāleļļām, ko izmanto alumīnija oksīda ražošanā, Īrijā ir spēkā kopš 1983. gada. Lai gan 1999. gadā tika atcelts normatīvais dokuments, kas paredz atbrīvojumu, 1999. gada Finanšu likumā atbrīvojumu saglabāja.
- (11) Itālijas atbrīvojumu no akcīzes nodokļa piemēro visiem uzņēmumiem, kas alumīnija oksīda ražošanā izmanto minerāleļļu Vienotā dokumenta par akcīzes nodokļiem A tabulas 14. punkta nozīmē. Atbrīvojumu ieviesa ar 1990. gada 12. novembra tiesību aktu, ar ko īsteno 8. panta 5. punktu 1990. gada 15. septembra *Decreto Legge* Nr. 261. Tekstu atveidoja attiecīgos secīgos juridiskos tekstos, tostarp valsts pasākumos, ar ko transponē Direktīvu 92/81/EEK un turpmāko “Vienoto dokumentu par akcīzes nodokļiem”.
- (12) Francijas atbrīvojuma juridiskais pamats ir Finanšu likuma 1997. gada labojums (“*Loi de finances rectificative pour 1997*”). Tā 6. pantā noteikts, ka “tāda mazuta piegādēm, kura sēra saturs ir mazāks par 2 % un kas iekļauts Muitas kodeksa 265. panta 1. punkta B tabulas 28bis identifikācijas rādītājā, atbrīvojumu no iekšējā patēriņa nodokļa benzīna produktiem piemēro tad, ja tie ir paredzēti izmantošanai par kurināmo alumīnija oksīda ražošanā”. Muitas kodeksa 265.bis pants attiecas uz produktiem, kas paredzēti izmantošanai tādiem mērķiem, kas nav degviela dzinējiem vai kurināmais apkurei, bet tajā, piemēram, nav ietverti līdzīgi nosacījumi par minerāleļļu izmantošanu citās rūpniecības nozarēs.
- (13) Lēmuma 2006/323/EK 16. līdz 23. apsvērumā dots attiecīgo pasākumu un saņēmēju sīkaks apraksts. Attiecīgās dalībvalstis nav norādījušas, vai tās turpina piemērot atbrīvojumu pēc 2006. gada, un nav informējušas Komisiju par izmaiņām piemērojamos tiesību aktos, īpaši par izmaiņām, kas saistītas ar Direktīvas 2003/96 transponēšanu, kas varētu ietekmēt Komisijas vērtējumu.

⁽¹¹⁾ Skatīt www.alcan.com, www.glencore.com un www.eurallumina.com.

(14) Kopš procedūras uzsākšanas attiecīgās nodokļu likmes ir mainījušās. Piemērojamās akcīzes nodokļa likmes mazutam, ko izmanto uzņēmējdarbībā, Francijā un Īrijā 2006. gada 1. jūlijā bija EUR 18,50 un EUR 15,00. Piemērojamās likmes Itālijā tajā pašā dienā bija EUR 63,75 par tonnu mazutam, kura sēra saturs pārsniedz 1 %, un EUR 31,39 par tonnu – mazutam, kura sēra saturs ir mazāks par 1 %.

3. LĪGUMA 88. PANTA 2. PUNKTĀ PAREDZĒTĀS PROCEDŪRAS SĀKŠANAS UN TERMIŅA PAGARINĀŠANAS IEMESLI

(15) Komisija 2001. gada 30. oktobra Lēmumos par Līguma 88. panta 2. punktā paredzētās procedūras sākšanu ir izteikusi šaubas attiecībā uz atbalsta saderību saskaņā ar Kopienas pamatnostādņēm par valsts reģionālo atbalstu⁽¹²⁾, jo īpaši ņemot vērā šajās pamatnostādņēs iekļautos darbības atbalsta noteikumus. Komisija ir apšaubījusi arī atbalsta saderību saskaņā ar Kopienas 1994. gada⁽¹³⁾ un 2001. gada⁽¹⁴⁾ pamatnostādņēm par valsts atbalstu vides aizsardzībai (turpmāk tekstā – Vides aizsardzības atbalsta pamatnostādnes).

(16) Komisija Lēmumā 2006/323/EK paskaidroja, ka tai ir tādas pašas šaubas attiecībā uz laika posmu no 2004. gada 1. janvāra. Ņemot vērā, ka dalībvalstīm un ieinteresētajām pusēm nav bijušas iespējas iesniegt apsvērumus par tiesisko situāciju, ko paredzēja Direktīva 2003/96/EK, Komisija uzskata, ka oficiālā izmeklēšanas būtu jāpagarina.

4. FRANCIJAS, ĪRIJAS UN ITĀLIJAS UN TREŠO PERSONU APSVĒRUMI

(17) Dalībvalstis un saņēmēji kopumā neatkāpjās no apsvērumiem, ko tās izteikušas iepriekš un kuru kopsavilkums ir dots Lēmuma 2006/323/EK 26. līdz 56. apsvērumā. Daži argumenti ir izstrādāti sīkāk. Turklāt minētās valstis sniedz šādus apsvērumus.

(18) Pasākumi nav valsts atbalsts, un to apstiprina Direktīva 2003/96/EK. Tiem piemīt attiecīgo nodokļu sistēmu raksturs un loģika. Ja tie būtu valsts atbalsts, Direktīva 2003/96/EK nepārprotami atļautu atbalstu vismaz laika posmā līdz 2006. gada 31. decembrim. Jebkurā gadījumā direktīva radīja tiesisku paļāvību atbalsta saņēmējiem. Pieprasot atbalsta atgūšanu, tiek pārkāpts juridiskās noteiktības princips un pienācīgas pārvaldības princips, ņemot vērā pretrunas ar Padomes lēmumiem, kas bija balstīti uz Komisijas priekšlikumiem, un ņemot vērā ievērojamo kavēšanos un veidu, kādā Komisija veica izmeklēšanu. Paļaujoties uz Padomes lēmumiem un šo direktīvu, saņēmēji veica kapitāla ilgtermiņa ieguldījumus. Tāpēc nedrīkst pieļaut, ka Komisija pieņem tiesību aktu, kas ir kļāvīgs pretrunā ar tās rīcību ilgstošā laika posmā.

(19) Direktīvas 2003/96/EK noteikumos nav ievēroti valsts atbalsta noteikumi. Komisija varēja apstrīdēt vienīgi Direktīvas 2003/96/EK 18. panta 1. punkta noteikumos, bet nevis valsts atbalsta noteikumos minēto pasākumu spēkā esamību. Valsts atbalsta noteikumu piemērošana būtu *effet utile* principa pārkāpums.

(20) Īrija un uzņēmums *Aughinish* apgalvo, ka Īrijas pasākums ir pastāvošs atbalsts un ka Padomes 1999. gada 22. marta Regulas (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai⁽¹⁵⁾, 15. panta Komisijas interpretācija ir nepareiza – pēc 10 gadu noilguma perioda Komisijas 2000. gada 17. jūlija vēstule nevarēja būt rīcība, kas pārtrauc noilguma periodu, un pasākums būtu pastāvošs atbalsts arī pēc 1990. gada 17. jūlija. Tie arī apgalvo, ka Komisijas vērtējumā par 1970. gada nolīgumu raksturu starp *Aughinish* un Īrijas iestādēm ir trūkumi – saistošas apņemšanās tika noslēgtas pirms Īrijas pievienošanās Eiropas Kopienām.

(21) Itālija apgalvo, ka pasākums ir cieši saistīts ar vides aizsardzības mērķu izpildi attiecībā uz slogu, ko rada alumīnija oksīda ražošana. Uzņēmums *Aughinish* apgalvo, ka uz atbrīvojumu attiecas vismaz Vides aizsardzības atbalsta pamatnostādņu gars un ka, “neraugoties uz to, ka netiek maksāta “nodokļu būtiska daļa”, atbrīvojumu piešķir ar vairāk nekā pietiekamu stimulu uzlabot vides aizsardzību”.

(22) Īrija apgalvo – ja būtu zināms, ka atbrīvojumu atzīs par nesaderīgu ar kopējo tirgu, no 2004. gada 1. janvāra varēja īstenot alternatīvus pasākumus. Īrija atsauca uz iespēju paplašināt atvieglojuma darbības jomu, attiecinot tos uz mazutu divējādi izmantošanai, vai vēl plašāk – uz energoproduktiem, kas vispār paredzēti divējādi izmantošanai. Tādējādi saskaņā ar Īrijas apgalvojumiem atvieglojumus varētu pārveidot par vispārēju pasākumu vai par pieņemamu valsts atbalstu, piemēram, saskaņā ar Vides aizsardzības atbalsta pamatnostādņēm. Ņemot vērā šīs iespējas, retrospektīva atgūšana būtu pārmērīga. Turklāt Īrija uzsver, ka uzņēmums *Aughinish* veica dažādus ieguldījumus, pamatoti paļaujoties uz to, ka atbrīvojumus turpinās piemērot vismaz līdz 2006. gada decembrim.

(23) Komisijai ir jāatļauj atbalsts, pamatojoties uz alumīnija oksīda tirgu un to konkurētspējīgās struktūras uz sekām balstītu ekonomisko novērtējumu. Vērtējot valsts atbalstu, Komisijai ir jāņem vērā konkurētspējas ārējie aspekti, kā ierosināts Valsts atbalsta rīcības plānā. Ir sniegta sīkāka informācija par tirgiem.

(24) Komisijai būtu jāaptur oficiālā izmeklēšanas procedūra, līdz Eiropas Kopienas Tiesa noteiks jautājumus, kuri pašreiz ir pretrunā Lēmumam 2006/323/EK. Turklāt uzņēmums

⁽¹²⁾ OV C 74, 10.3.1998., 9. lpp.

⁽¹³⁾ OV C 72, 10.3.1994., 3. lpp.

⁽¹⁴⁾ OV C 37, 3.2.2001., 3. lpp.

⁽¹⁵⁾ OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp. Regulā jaunākie labojumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1791/2006 (OV L 363, 20.12.2006., 1. lpp.).

Aughinish uzskata, ka Komisijai nebija lietderīgi pieņemt lēmumu par 88. panta 2. punktā minētās procedūras termiņa pagarināšanu, atsaucoties uz Lēmumu 2006/323/EK. Komisijai vajadzēja pieņemt atsevišķu lēmumu.

- (25) EEA neiesniedza apsvērumus papildus tiem, ko tā bija izteikusi iepriekš un kuru kopsavilkums ir dots Lēmuma 2006/323/EK 50. apsvērumā.
- (26) Dalībvalstu un saņēmēju apsvērumi lielā mērā sakrīt ar to apgalvojumiem Tiesā, apstrīdot Lēmumu 2006/323/EK ⁽¹⁶⁾.

5. NOVĒRTĒJUMS

5.1. Pušu izvirzītās bažas par procedūru

- (27) Puses apgalvo, ka Komisijai būtu jāaptur oficiālā izmeklēšanas procedūra, līdz Tiesa noteiks jautājumus, kuri pašreiz ir pretrunā Lēmumam 2006/323/EK ⁽¹⁷⁾. Tomēr minētais lēmums attiecas uz laika posmu līdz 2003. gada 31. decembrim, bet šis lēmums – uz laika posmu no 2004. gada 1. janvāra. Turklāt šis lēmums ir uzskatāms par spēkā esošu, ja vien to neatceļ un kamēr to neatceļ Pirmās instances tiesa. Tādēļ, un ņemot vērā konkurences nepārtrauktos traucējumus, ko rada valsts atbalsts, Komisija neredz iemeslu, kāpēc būtu jāpārtrauc procedūras noslēgšana.
- (28) Komisija nepieņēma lēmumu pagarināt 88. panta 2. punktā paredzētās procedūras termiņu, vienīgi norādot uz šo apsvērumu. Īpaša uzmanība uz procedūras pagarinājumu tika vērsta Lēmuma 2006/323/EK preambulas secinājumā. Lēmums par izmeklēšanas procedūras uzsākšanu saskaņā ar Līguma 88. panta 2. punktu ir vēstules veidā nosūtīts dalībvalstij, un tāpēc tajā nav jāizmanto normatīva lēmuma struktūra, kurā ir rezolutīvā daļa un numurēti panti. Turklāt no Lēmuma 2006/323/EK apstrīdējumiem un saņemtajiem apsvērumiem saistībā ar procedūras pagarināšanu skaidri izriet, ka ieinteresētās personas varēja pilnībā iepazīties ar visiem minētā lēmuma aspektiem.

5.2. Valsts atbalsta esamība no 2004. gada 1. janvāra

- (29) Saskaņā ar Līguma 87. panta 1. punktu “ar kopējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences traucējumus, dodot priekšroku atsevišķiem uzņēmumiem vai atsevišķu preču ražošanai, ciktāl šāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm”.

- (30) Nav noliedzams, ka atbrīvojumus finansē no valsts līdzekļiem, jo valsts atsakās no zināmas naudas summas, ko tā citādi varētu iekasēt.

- (31) Kā izklāstīts Lēmuma 2006/323/EK 60., 61. un 62. apsvērumā, pasākumi dod priekšrocības saņēmējiem un var pieņemt, ka tie ietekmē Kopienas iekšējo tirdzniecību un rada vai draud radīt konkurences traucējumus. Atbrīvojumi no akcīzes nodokļa samazina viena svarīga ieguldījuma izmaksas, tādējādi dodot priekšrocības saņēmējiem, kas līdz ar to nonāk labvēlīgākā finansiālā situācijā nekā citu ražošanas nozaru vai reģionu uzņēmumi, kuri arī izmanto minerāleļļas. Šā vērtējuma nozīmi nemazina tas, ka konkurentiem alumīnija oksīda ražošanas nozarē citās dalībvalstīs vispār varētu neuzlikt līdzīgus nodokļus un ka saņēmēji ir uzņēmušies šīs izmaksas, lai mazinātu to ražošanas radīto vides ietekmējumu.

- (32) Ar šiem pasākumiem atbalsta dažus uzņēmumus, jo tie attiecas tikai uz tiem uzņēmumiem, kuri alumīnija oksīda ražošanā izmanto mazutu, un praksē katrā dalībvalstī ir tikai viens uzņēmums, kas izmanto šo atbrīvojumu priekšrocības – *Aughinish* Šenonas reģionā, *Eurallumina* Sardinijā un *Alcan* Gardannā. To iemeslu dēļ, kas izklāstīti 33. līdz 40. apsvērumā, atbrīvojumus nevar uzskatīt par pamatotiem attiecīgo enerģētikas nodokļu sistēmu rakstura un vispārējās shēmas dēļ.

- (33) Gadījumi, kad enerģiju izmanto divējādi un izmanto citiem nolūkiem, nevis kā degvielu, kā arī mineraloģiskie procesi ir ārpus Direktīvas 2003/96/EK darbības jomas, un šādu lietojumu aplikšana vai neaplikšana ar nodokļiem kops 2004. gada 1. janvāra ir dalībvalstu ziņā. Šādus enerģijas izmantošanas atbrīvojumus var uzlikt kā vispārējus pasākumus, kas nav uzskatāmi par valsts atbalstu gadījumos, kad tie atbilst valsts nodokļu sistēmas būtībai un loģikai. Direktīvas 2003/96/EK preambulas 22. apsvērumā ir teikts, ka “Kopienas noteikumiem noteikti būtu jāattiecas uz energoproduktiem, ja tos izmanto par kurināmo vai motordegvielu. Tādēļ nodokļu sistēmas būtībai un loģikai jābūt tādai, lai noteikumu jomā neiekleļautu enerģijas divējādu izmantošanu un izmantošanu citiem nolūkiem, nevis kā degvielu, kā arī mineraloģiskos procesus.”

- (34) Turklāt, pieņemot Direktīvu 2003/96/EK, Padome un Komisija ir kopīgi paziņojušas ⁽¹⁸⁾: “Kopienas noteikumiem noteikti būtu jāattiecas uz energoproduktiem, ja tos izmanto par kurināmo vai motordegvielu. Var uzskatīt, ka nodokļu sistēmas būtībai un loģikai jābūt tādai, lai noteikumu jomā neiekleļautu enerģijas divējādu izmantošanu un izmantošanu citiem nolūkiem, nevis kā degvielu, kā arī mineraloģiskos procesus. Tādā gadījumā

⁽¹⁶⁾ Skatīt 7. zemsvītras piezīmi.

⁽¹⁷⁾ Skatīt 7. zemsvītras piezīmi.

⁽¹⁸⁾ Protokola projekta papildinājums, 14140/03, 24.11.2003., <http://register.consilium.eu.int/pdf/en/03/st14/st14140-ad01.en03.pdf>

dalībvalstis var veikt pasākumus attiecībā uz katra šāda lietojuma aplikšanu vai neaplikšanu ar nodokļiem vai piemērot pilnīgu vai daļēju nodokli. Tādai pašai attieksmei jābūt pret līdzīgā veidā izmantojamo elektroenerģiju. Šādi vispārējās sistēmas izņēmumi vai diferenciāta pieeja sistēmas robežās, ko attaisno sistēmas būtība un vispārējā struktūra, nav uzskatāmi par valsts atbalstu.”

- (35) Padome arī norādīja, ka: “Padome turklāt paziņo, ka tā izprot juridisko situāciju, kas rodas, pieņemot šo direktīvu saistībā ar Līguma noteikumiem par valsts atbalstu tādā pašā veidā, kā Komisija izklāstīja Nodokļu jautājumu darba grupas sanāksmē 2002. gada 14. novembrī.” Personāla darba dokumentā, kuru apsprieda minētajā sanāksmē⁽¹⁹⁾, Komisija paskaidroja vispārējo pasākumu jēdzienu, to, ka jāanalizē situācija katrā atsevišķā dalībvalstī, lai noteiktu, kāda vispārēja akcīzes nodokļu sistēma ir piemērojama valsts līmenī, kā arī norādīja, ka “direktīvas projektā par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem ir atrodami daudzi varianti, tādēļ nav iespējams iepriekš noteikt, vai veids, kādā dalībvalstis tos īsteno, būs uzskatāms par valsts atbalstu 87. panta nozīmē”. Direktīvas 2003/96/EK preambulas 32. apsvērumā un 26. panta 2. punktā dalībvalstīm ir attiecīgi atgādināts pienākums paziņot Komisijai par valsts atbalstu atbilstīgi Līguma 88. panta 3. punktam.
- (36) Šajā konkrētajā gadījumā ne Francija, ne Īrija, ne Itālija, nedz arī kāds no saņēmējiem nav pierādījis, ka atbrīvojumiem piemīt vietējo sistēmu raksturs un loģika. Neviens no tiem, piemēram, nav paskaidrojis, vai ir piemērots atbrīvojums enerģijas produktu divējādi izmantošanai citos ražošanas procesos, un ja nē, tad nav minējis iemeslus. Tāpat arī tie nav paskaidrojuši, kā šie atbrīvojumi ir salīdzināmi ar valsts nodokļiem elektrībai, ko galvenokārt izmanto ķīmiskai reducēšanai, un elektrolītiskos un metalurģijas procesos un enerģijas izmantošanai mineraloģiskos procesos, kas ir enerģijas izmantošana citiem nolūkiem, kuri saskaņā ar Direktīvas 2003/96/EK 2. panta 4. punkta b) apakšpunktu neietilpst tās darbības jomā.
- (37) Itālija paskaidroja, ka gadījumā, ja šo priekšrocību būtu pieprasījis kāds cits rūpnieciskais uzņēmējs, tas nesaskartos ne ar kādiem šķēršļiem piekļuvei konkrētajam tirgum. Tomēr nav skaidrs, kas precīzi ir domāts ar šo apgalvojumu un vai tas nozīmē, ka tādas pašas priekšrocības būtu piešķirtas jebkurai nozarei, kas nav alumīnija oksīda ražošana. Jebkurā gadījumā šīs priekšrocības netiktu piešķirtas automātiski, kā tas ir alumīnija oksīda ražošanas gadījumā. Saistībā ar atbrīvojuma iemesliem, piemēram, Itālija savā 2000. gada 7. decembra vēstulē atsaucās uz “salas (Sardīnijas) atzišanu par īpaši mazattīstītu reģionu un iespējami negatīvo ietekmi uz nodarbinātību” (“*reconoscimento dell'isola [Sardegna] quale area fortemente disagiata, ed i possibili effetti negative sull'occupazione*”).
- (38) Saistībā ar Īrijas atbrīvojumu 1999. gada Finanšu likuma 100. pantā ietverti daži citi konkrēti atbrīvojumi, bet tas loģiski neiekļauj atbrīvojumu alumīnija oksīda ražošanai vispārējā sistēmā. Tas drīzāk parāda, ka līdztekus citiem atbrīvojumiem atbrīvojums attiecībā uz alumīniju ir īpašs atbrīvojums, kā tas apstiprināts arī likuma preambulā⁽²⁰⁾. Turklāt saskaņā ar Īrijas tiesību aktiem no nodokļu atbrīvojuma tiek izslēgti arī iespējamie jaunie dalībnieki, ja enerģijas divējādi izmantošana attiecas uz citiem ražošanas procesiem. Attiecībā uz Īrijas situāciju uzņēmums *Aughinish* atzīst, ka tas “*netic, ka ir vēl citas šādas nozares [kas gūst labumu no akcīzes nodokļa samazinājuma līdzīgi alumīnija oksīda ražošanas nozarei]*” un ka “*tam arī nav zināms ne par kādiem pieņēmumiem par diskrimināciju*”. Tas, šķiet, drīzāk apstiprina šā pasākuma selektīvo raksturu.
- (39) Savā 1998. gada 7. augusta vēstulē Francijas iestādes norāda, ka tās lūdza atkāpi no Direktīvas 92/81 nolūkā “izveidot tādu akcīzes nodokļu režīmu, kas nesodītu nozari” (“*pour pouvoir instaurer un regime d'accise non pénalisant pour le secteur*”) (izcēlums pievienots). Atbrīvojums aprobežotos ar konkurences nosacījumu atjaunošanu starp uzņēmumu *Péchiney*, kuru ir pārņēmis uzņēmums *Alcan*, un Kopienas pārējiem ražotājiem. Muitas kodeksa 265. bis pantā nav ietverti līdzīgi nosacījumi attiecībā uz enerģijas izmantošanu citās nozarēs.
- (40) Patiesībā dalībvalstīm un saņēmējiem neizdevās apzināt savu attiecīgo nodokļu sistēmu vispārējo loģiku. Pamatojoties uz informāciju, kas ir pieejama Komisijai, ir skaidrs, ka atbalsta piešķiršanas iemesli drīzāk izriet no alumīnija oksīda ražošanas apstākļiem attiecīgos konkrētajos reģionos. Šie argumenti neizriet no attiecīgo vietējo nodokļu sistēmu rakstura un loģikas. Tādējādi Komisija secina, ka atbrīvojumi joprojām ir ļoti selektīvi, tos piešķir par labu kāda konkrēta produkta ražošanai un *de facto* konkrētiem uzņēmumiem, un tos nevar pamatot ar vietējo nodokļu sistēmu loģiku.
- (41) Noslēgumā jāsecina, ka minētie atbrīvojumi ir valsts atbalsts.

5.3. Jauns, nevis pastāvošs atbalsts

- (42) Kā paskaidrots Lēmuma 2006/323/EC 65. līdz 70. apsvērumā, atbalsts, kas piešķirts no 2004. gada 1. janvāra, nav uzskatāms par pastāvošu atbalstu Regulas (EK) Nr. 659/1999 1. panta b) punkta nozīmē.

- (43) Īrijas un uzņēmuma *Aughinish* apgalvojums par to, ka šie atbrīvojumi ir pirmspievienšanās atbalsts, ir pretrunā 1983. gada maija vēstulei, ar kuru Īrija piekrita, ka par atbalstu bija jāpaziņo saskaņā ar Līguma 88. panta 3. punkta noteikumiem. Turklāt saistības veidot uzkrājumus atbrīvo-

⁽¹⁹⁾ Komisijas darba grupas dokuments par valsts atbalsta aspektiem priekšlikumā Padomes direktīvai par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem, SEC(2002) 1142, 24.10.2002. Tāds pats formulējums parādījās jau agrāk ziņojumā Ekonomikas un finanšu padomei un Padomes secinājumos (prezidentūras 13.12.2001. ziņojums Pastāvīgo pārstāvju komitejai/Ekonomikas un finanšu padomei, 14640/01, FISC 255, 30.11.2001). Skatīt arī 2005. gada 7. novembra lēmuma 63. apsvērumu.

⁽²⁰⁾ Skatīt 10. apsvērumu.

jumam nav tas pats, kas atbalsta faktiska piešķiršana pirms pievienošanās. Visbeidzot, pēc pievienošanās būtiski mainījās attiecīgie tiesību akti.

(44) Kā paskaidrots Lēmuma 2006/323/EK 70. apsvērumā, atbalsts, ko Īrija piešķir līdz 1990. gada 17. jūlijam, ir pastāvošs atbalsts, ievērojot noilguma periodu, kas paredzēts Regulas (EK) Nr. 659/1999 15. pantā. 10 gadu noilguma termiņa beigās nenozīmē, ka viss atbalsts, kas piešķirts pēc šā termiņa beigām, arī ir pastāvošs atbalsts. Uzņēmumam *Aughinish* 1983. gadā atbalstu nepiešķir vienreiz un uz visiem laikiem. Normatīvais dokuments, ko pieņēma Īrija, lai piešķirtu atbrīvojumu, ir izteikts vispārīgi kā atbrīvojums alumīnija oksīda ražošanai, un tādējādi saskaņā ar tiesību aktiem atbrīvojums attiektos arī uz visiem citiem alumīnija oksīda ražotājiem, kuri uzsāka ražošanu Īrijā. Turklāt atbrīvojums saistībā ar uzņēmumu *Aughinish* nebija definēts tad, kad pieņēma normatīvo dokumentu, tāpat arī tajā brīdī nebija iespējams noteikt tā vērtību – normatīvajā dokumentā nebija definēta ne to akcīzes nodokļa likmju attīstība, no kurām atbrīvoja uzņēmumu *Aughinish*, ne minētā atbrīvojuma ilgums. Tāpēc uz atbrīvojumu attiecas Regulas (EK) Nr. 659/1999 1. panta d) punktā ietvertā definīcija, ka atbalsta shēma ir "jebkurš tiesību akts, pamatojoties uz kuru, bez prasības par turpmākiem ieviešanas pasākumiem var tikt piešķirts atsevišķs atbalsts uzņēmumiem, kas ir vispārināti definēti tiesību aktā". Tāpēc atbalsts sastāv no virknes atbalsta piešķirumu, kas tika piešķirti katru reizi, kad uzņēmums *Aughinish* veica muitas procedūru, kura atbrīvojuma neesamības gadījumā uzliktu akcīzes nodokļa saistības. Tāpēc atbalsts, kas piešķirts no 1990. gada 17. jūlija, nevar uzskatīt par pastāvošu atbalstu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 659/1999 15. pantu.

5.4. Atbalsta, kas piešķirts no 2004. gada 1. janvāra, saderība

5.4.1. Saderība saskaņā ar noteikumiem par atbalstu vides aizsardzībai

(45) Komisija ir pārbaudījusi, vai Īrijas, Francijas un Itālijas no 2004. gada 1. janvāra piešķirto atbalstu var uzskatīt par izņēmumu no Līguma 87. panta 1. punktā ietvertā valsts atbalsta aizlieguma. Atbalsts ietver atbrīvojumu no enerģijas nodokļa, un minētie nodokļi ir paredzēti ne tikai, lai piesaistītu finansējumu iestādēm, bet arī, lai samazinātu enerģijas patēriņu un tādējādi aizsargātu vidi. Vides aizsardzības atbalsta pamatnostādnes 2001. gadam ir ietverti noteikumi atbrīvojumiem no vides nodokļiem. Vienlīdzīgas attieksmes, pārredzamības un juridiskās noteiktības nolūkā šie noteikumi ir saistoši Komisijai.

(46) Attiecībā uz laikposmu no 2004. gada 1. janvāra 47. līdz 52. apsvērumā Vides aizsardzības atbalsta pamatnostādnes 2001. gadam ir paredzēti noteikumi, kas attiecas uz visu darbības atbalstu nodokļu samazinājuma vai atbrīvojumu veidā. Kā paskaidrots Lēmuma 2006/323/EK 73. un 74. apsvērumā, minerāleļļām uzliekamos akcīzes nodokļus var uzskatīt par vides nodokļiem, tie ir jāuzskata par pastāvošiem nodokļiem pamatnostādņu 51. punkta

2. apakšpunkta nozīmē, tiem ir atzīstama pozitīva ietekme uz vides aizsardzību 51. punkta 2. apakšpunkta a) daļas nozīmē, un var uzskatīt, ka lēmumi par tiem ir pieņemti vienlaikus ar akcīzes nodokļa ieviešanu. Tādējādi saskaņā ar pamatnostādņu 51. punkta 2. apakšpunktu var piemērot 51. punkta 1. apakšpunktā izklāstītos noteikumus.

(47) Saskaņā ar 51. punkta 1. apakšpunktu var atļaut nodokļu atbrīvojumus 10 gadu ilgām laikposmam. Pēc minētā termiņa beigām un saskaņā ar Vides aizsardzības atbalsta pamatnostādņu 23. punktu dalībvalstis drīkst paziņot par attiecīgo pasākumu termiņa pagarinājumu Komisijai, kura savā analizē var pieņemt tādu pašu viedokli, kā izklāstīts šajā punktā, ņemot vērā vides aizsardzībā gūtos pozitīvos rezultātus, ieviešot nodokļus. Šajā gadījumā Īrijas un Itālijas atbrīvojumi ir piešķirti kopš 1993. gada, bet Francijas atbrīvojums ir piešķirts kopš 1997. gada, kas nozīmē, ka pasākumi bija spēkā ilgāk nekā 10 gadus.

(48) Neviena no dalībvalstīm nav ne apstiprinājusi, ne noliegusi, ka atbrīvojumus turpinās piemērot pēc 2006. gada 31. decembra. Neviena no dalībvalstīm nav norādījusi uz citu termiņa ierobežojumu atbrīvojumiem, kurus pašlaik piemēro, kā vienīgi 2006. gada 31. decembri, kas saskaņā ar Kopienas nodokļu tiesībām nav saistošs ierobežojums, jo uz atbrīvojumiem neattiecas Direktīvas 2003/96/EK darbības joma. Tāpat arī neviena no dalībvalstīm nav paziņojusi par attiecīgā pasākuma termiņa pagarināšanu saskaņā ar Vides aizsardzības atbalsta pamatnostādņēm. Nešķiet arī, ka minētie ierobežojumi būtu ietverti attiecīgo dalībvalstu nodokļu likumdošanas noteikumos. Komisija uzskata, ka šajā gadījumā joprojām pastāv apstākļi, uz kuriem dota atsaucē pamatnostādņu 23. punktā. Tāpēc saskaņā ar pamatnostādņu 51. punkta 1. apakšpunktu Komisija varētu atļaut turpmāku atbalstu, bet vienīgi ar nosacījumu, ka tam nosaka laika ierobežojumu līdz 10 gadiem.

(49) Kā paskaidrots Lēmuma 2006/323/EK 75. apsvērumā, nav izpildīti nosacījumi, kas ļauj piemērot 2001. gada vides aizsardzības atbalsta pamatnostādņu 51. punkta 1. apakšpunkta a) daļu, un šajā gadījumā var piemērot tikai 51. punkta 1. apakšpunkta b) daļas noteikumus.

(50) Kopš 2004. gada 1. janvāra minerāleļļas, ko izmanto divējādi un izmanto citiem nolūkiem, nevis kā degvielu, kā arī mineraloģiskie procesi paliek ārpus saskaņotiem Kopienas pasākumiem, un tāpēc kopš minētā datuma atbrīvojumi attiecas uz valsts nodokļiem, ko uzliek, nepastāvot Kopienas nodokļiem, Vides aizsardzības atbalsta pamatnostādņu 51. punkta 1. apakšpunkta b) daļas otrā ievilkuma nozīmē. Minētais noteikums paredz, ka uzņēmumiem, kas gūst labumu no atbrīvojumiem, ir jāmaksā "ievērojama daļa" no valsts nodokļa. Tas jā dara, lai mudinātu uzņēmumus uzlabot vides aizsardzību. Tas izriet no pamatnostādņu 51. punkta 1. apakšpunkta b) daļas pirmā ievilkuma formulējuma, kas ļauj samazināt saskaņotos nodokļus, ja summa, ko maksā saņēmēji, ir lielāka par Kopienas minimumu, "lai mudinātu uzņēmumus uzlabot vides aizsardzību". Tas attiecas arī uz gadījumiem, kad valsts nodokļi – kā Itālijas gadījumā – ir ievērojami augstāki par

salīdzināmiem (atsevišķu) citu dalībvalstu nodokļiem. Komisijas praksē⁽²¹⁾ ir noskaidrojies, ka kopumā ņemot, par ievērojamu daļu var uzskatīt 20 % no valsts nodokļiem vai Kopienas zemāko likmi, kas attiecas uz enerģijas izmantošanu, kas ietilpst Direktīvas 2003/96/EK darbības jomā (EUR 15 par tonnu), pat ja Kopienas zemākā likme neattiecas uz enerģijas izmantošanas konkrēto gadījumu. Tādēļ pašlaik Komisija uzskata, ka tikai to atbrīvojumu, kas pārsniedz 20 % no valsts nodokļa vai EUR 15 par tonnu – atkarībā no tā, kura no šīm summām ir mazāka – var uzskatīt par saderīgu ar kopējo tirgu; atbrīvojums līdz 20 % limenim vai līdz EUR 15 par tonnu tādā gadījumā uzskatāms par nesaderīgu atbalstu.

5.4.2. *Atbalsta saderība saskaņā ar Līguma 87. panta 3. punkta a) apakšpunktu un citiem noteikumiem*

(51) Lēmuma 2006/323/EK 78. līdz 81. un 82. līdz 86. apsvērumā paskaidroto iemeslu dēļ atbalstu nevar uzskatīt par saderīgu ar kopējo tirgu atbilstoši Līguma 87. panta 3. punkta a) apakšpunktam, un uz to neattiecas atbrīvojumi, kas izklāstīti Līguma 87. panta 2. un 3. apakšpunktā.

(52) Ir lietderīgi balstīt vērtējumu uz Vides aizsardzības atbalsta pamatnostādņu E.3.2. iedaļu, jo minētās iedaļas noteikumos ir ņemti vērā ekonomiskie faktori, īpaši starptautiskas konkurētspējas zaudēšanas risks nodokļu nesaskaņotības dēļ, un tajos ir pat atļauti pilnīgi atbrīvojumi atsevišķiem uzņēmumiem ar nosacījumu, ka tie noslēdz nolīgumu ar attiecīgo dalībvalsti, lai uzlabotu savu veikumu vides jomā. Tomēr konkrētajā gadījumā šādi nolīgumi netika noslēgti, tāpēc pilnīgs nodokļu atbrīvojums saskaņā ar Vides aizsardzības pamatnostādņu 51. punkta 1. apakšpunkta a) daļu nav attaisnojams. Tomēr informācija par alumīnija oksīda tirgiem, ko iesniedza Komisijai, apstiprina, ka ir lietderīgi atļaut lielu daļu atbalsta un, kā secināts iepriekš, to var attaisnot saskaņā ar Vides aizsardzības pamatnostādņu 51. punkta 1. apakšpunkta b) daļu, ņemot vērā vides aizsardzībā gūtos pozitīvos rezultātus, ieviešot nodokļus. Tomēr šī atļauja ir atkarīga no tā, vai saņēmēji maksā summu, kas ir lielāka par Kopienas zemākajām likmēm, vai ievērojamu daļu valsts nodokļu, ko uzskata par vajadzīgu, lai mudinātu uzņēmumus uzlabot vides aizsardzību. Nav

iemesla balstīties uz citiem noteikumiem, kas ietverti citos Komisijas paziņojumos saistībā ar to atbalsta daļu, ko nevar uzskatīt par saderīgu, pamatojoties uz Vides aizsardzības pamatnostādņēm.

(53) Tā kā nav citu iemeslu, lai atzītu atbalstu saderīgu ar kopējo tirgu, vienīgā atbalsta daļa, ko var uzskatīt par saderīgu, ir 50. apsvērumā minētā atbalsta daļa, kas atbilst Vides aizsardzības atbalsta pamatnostādņēm.

6. NESADERĪGA ATBALSTA PIEDZIŅA

(54) Saskaņā ar 14. panta 1. punktu Regulā (EK) Nr. 659/1999, nelikumīga atbalsta gadījumos pieņemot negatīvus lēmumus, Komisija lemj, ka attiecīgā dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai atgūtu atbalstu no saņēmēja.

(55) Lēmuma 2006/323/EK 95. līdz 100. apsvērumā paskaidrots, kāpēc tiesiskās palāvības un juridiskās noteiktības principi vai jebkuri citi Kopienas tiesību vispārējie principi izslēdz tāda nelikumīga un nesaderīga atbalsta piedziņu no saņēmējiem, kas piešķirts līdz 2002. gada 2. februārim. Tomēr lēmuma 1001. un 1002. apsvērumā ir paskaidrots, kāpēc šie principi neizslēdz tāda nelikumīga un nesaderīga atbalsta piedziņu, kas piešķirts no 2002. gada 3. februāra līdz 2003. gada 31. decembrim. Šajos apsvērumos minētos argumentus var līdzvērtīgi piemērot arī saistībā ar atbalstu, kas piešķirts no 2004. gada 1. janvāra.

(56) Turklāt Direktīvas 2003/96/EK sagatavošana un pieņemšana nevar radīt tiesisku palāvību saņēmējiem, tāpat arī piedziņu neizslēdz juridiskās noteiktības princips. Direktīvas preambulas 32. apsvērumā ir atsauce uz dalībvalstu pienākumu paziņot par valsts atbalstu, kas izklāstīts Līguma 88. panta 3. punktā, un tajā skaidri noteikts, ka "direktīva neskar jebkādu tādu turpmāku valsts atbalsta procedūru rezultātus, ko var veikt atbilstīgi Līguma 87. un 88. panta noteikumiem". Minētajā apsvērumā minēto atsauci uz jebkādam turpmākām valsts atbalsta procedūrām nevar uzskatīt par atbalsta piešķiršanu saskaņā ar procedūru, kas jau bija uzsākta, kad pieņēma direktīvu. Patiesībā tāds pats formulējums jau bija Lēmuma 2001/224/EK, ar kuru pagarināja izņēmumu termiņu līdz 2006. gada beigām, preambulas 6. apsvērumā. Paskaidrojuma rakstā, kas pievienots Komisijas priekšlikumam minētajam lēmumam⁽²²⁾, ir teikts, ka: "Komisija ierosina (...) par diviem gadiem pagarināt termiņu izņēmumiem, īpaši ņemot vērā valsts atbalsta noteikumus (...). Tomēr nekas no šajā lēmumā minēta nav svarīgāks par prasību dalībvalstīm paziņot Komisijai par iespējamā valsts atbalsta gadījumiem saskaņā ar Līguma 88. pantu. Minētos paziņojumus izskatīs saskaņā ar Līguma 87. pantu". Turklāt 2000. gada vasarā Komisija jau bija lūgusi dalībvalstis paziņot par attiecīgajiem pasākumiem.

⁽²¹⁾ Skatīt, piemēram, Komisijas 2004. gada 30. jūnija lēmumu lietā C 42/2003 (OV L 165, 25.6.2005., 21. lpp.), 2002. gada 13. februāra lēmumu lietā N449/01 (OV C 137, 8.6.2002., 24. lpp.), 2002. gada 11. decembra lēmumu lietā N74/A/2002 (OV C 104, 30.4.2003., 9. lpp.) un 2001. gada 11. decembra lēmumu lietā NN3A/2001 un NN4A/2001 (OV C 104, 30.4.2003., 10. lpp.). Šīs lietas ir īpaši svarīgas, jo arī skar atbrīvojumus no enerģijas nodokļiem. Savukārt, priekšstatu par summu, ko Komisija varētu uzskatīt par pārāk zemu, var gūt, iepazīstoties ar Komisijas 2002. gada 3. aprīļa lēmumu lietā NN30/A-C/2001 par daļēju noteikumu nodokļu kompensāciju Dānijā (OV C 292, 27.11.2002., 6. lpp.).

⁽²²⁾ COM (2000) 678.

- (57) Direktīvas 2003/96/EK preambulas 22. apsvērumā ir teikts, ka: “Kopienas noteikumiem noteikti būtu jāattiecas uz energoproduktiem, ja tos izmanto par kurināmo vai motordegvielu. Tādēļ nodokļu sistēmas būtībai un loģikai jābūt tādai, lai noteikumu jomā neiekļautu energoproduktu divējādu izmantošanu un izmantošanu citiem nolūkiem, nevis kā degvielu, kā arī mineraloģiskos procesus. [...]”. Lai gan minētais apsvērumš neattiecas uz Līguma 87. un 88. pantu, to nevar uzskatīt par valsts atbalsta jēdziena ierobežojumu, kā izklāstīts Līguma 87. panta 1. punktā. Komisija paskaidroja vispārēju pasākumu jēdziena dienesta darba dokumentā: “Šajā sakarā ir jāanalizē situācija katrā atsevišķā dalībvalstī, lai noteiktu vispārējo akcīzes nodokļu sistēmu, kas piemērojama valsts līmenī.”⁽²³⁾ Minēto dokumentu apsprieda Padomes darba grupas sanāksmē 2002. gada 14. novembrī. Dokumentā ir skaidrots arī, kādos apstākļos atbalstu nodokļu pasākumu formā var uzskatīt par saderīgu ar kopējo tirgu. Tieša atsauce uz Padomes darba grupas 2002. gada 14. novembra sanāksmē sniegtajiem skaidrojumiem ir atrodama Padomes 2003. gada 27. oktobra sanāksmes protokolā; šajā sanāksmē ir pieņemta Direktīva 2003/96/EK.
- (58) Lai gan “enerģijas divējāda izmantošana” neietilpst Direktīvas 2003/96/EK darbības jomā, ar direktīvas 18. panta dalībvalstis tiek pilnvarotas turpināt tās II pielikumā noteiktos atbrīvojumus. Minētajā pielikumā ir ietverti tie trīs atbrīvojumi, uz kuriem attiecas šī direktīva, laikposmā, kas paredzēts termiņa pēdējā pagarinājumā 2001. gadā, tas ir, līdz 2006. gada 31. decembrim. Tomēr pilnvarojums nav pilnvarojums saskaņā ar valsts atbalsta noteikumiem, kuru īstenošana ir Komisijas kompetencē. Gluži pretēji, tas precīzi parāda 32. apsvēruma iespējamo nozīmīgumu. Arguments, ko izvirzīja dalībvalstis un saņēmēji, ka Padomes pilnvarojums ir augstāks svarīgāks par valsts atbalsta procedūram, ir nepareizs.
- (59) Pieņemot Direktīvu 2003/96/EK, Komisija un Padome kopīgi paziņoja, ka: “Komisijai ir jādara viss iespējams, lai nodrošinātu, ka pasākumi, ko veic dalībvalstis saskaņā ar atbrīvojumiem un nodokļu samazinājumiem, kas izklāstīti direktīvā, ir uzskatāmi par saderīgiem ar valsts atbalsta noteikumiem”. Komisijai, protams, ir jārikojas saskaņā ar piemērojamiem valsts atbalsta noteikumiem, šajā gadījumā īpaši saskaņā ar Vides aizsardzības atbalsta pamatnostād-nēm. Jebkurā gadījumā šis apgalvojums neattiecas uz atbrīvojumiem, ar kuriem ir saistīts šis lēmums, jo uz tiem neattiecas direktīvas darbības joma.
- (60) Direktīvā 2003/96/EK, dienesta darba dokumentā un Komisijas un Padomes kopīgajā paziņojumā, kas minēts iepriekš, nekad netika apstiprināta nelikumīga valsts atbalsta neesamība. Jāatgādina, ka Komisija uzsāka 88. panta 2. punktā izklāstīto procedūru, un jebkura ieinteresēta puse varēja lūgt Komisiju pieņemt galīgo lēmumu. Procedūras uzsākšana saskaņā ar 88. panta 2. punktu anulēja turpmāku tiesisko pašāvērtību (ja tāda būtu) attiecībā uz nelikumīga atbalsta neesamību.
- (61) Lēmums 2001/224/EK un Padomes iepriekšējie lēmumi par atbrīvojumiem nebija lēmumi par valsts atbalstu. Patiesībā Komisija jau sen izteica šaubas par atbrīvojumu saderību ar valsts atbalsta noteikumiem.
- (62) Saistībā ar izmeklēšanas ilgumu šajā lietā Komisija uzskatīja, ka ir jāgaida, līdz tiks pieņemta Direktīva 2003/96/EK, un ka ar Lēmumu 2006/323/EK ir jāpagarina procedūras termiņš, lai saņemtu dalībvalstu viedokļus par situāciju katrā dalībvalstī, ko radīja Direktīvas 2003/96/EK transponēšana, kas pieļāva vairākus iespējamus iznākumus. Jebkurā gadījumā “piesardzīgam uzņēmējam” ir jāapzinās, ka tad, ja ir uzsākta izmeklēšana par nelikumīgu atbalstu un ja izmeklēšanā konstatē, ka atbalsts nav saderīgs ar Līgumu, gandrīz nenovēršamas sekas ir Komisijas rīkojums par atbalsta piedziņu. Ja dalībvalstis un saņēmēji būtu gribējuši apsvērt alternatīvus ieguldījumu veidus vai pasākumus, lai nodrošinātu saderību ar Vides aizsardzības atbalsta pamatnostād-nēm, tie varēja mudināt Komisiju ātrāk pabeigt procedūru.
- (63) Minēto iemeslu dēļ atbalsta saņēmējiem nevar būt tiesiskas pašāvērtības, kas izslēgtu nelikumīgā valsts atbalsta piedziņu pēc 2003. gada 31. decembra, tāpat arī piedziņu neizslēdz juridiskās noteiktības princips.

7. SADERĪGA ATBALSTA MAKSĀJUMA ATLIKŠANA

- (64) Tiesa spriedumā lietā C-355/95P, *Textilwerke Deggendorf GmbH (TWD) pret Komisiju* ir noteikusi ka: “Komisijai, pārbaudot valsts atbalsta saderību ar kopējo tirgu, jāņem vērā visi attiecīgie apstākļi, vajadzības gadījumā ietverot iepriekšējā lēmuma apstākļus un saistības, ko šis lēmums varētu būt uzlicis dalībvalstij”. Pēc Tiesas uzskatiem jauna atbalsta saderība ar kopējo tirgu var būt atkarīga no iepriekšēja nelikumīga atbalsta, kas nav atmaksāts, esamības, jo atbalstu kumulācijas rezultātā kopējā tirgū var rasties ievērojami konkurences traucējumi. Tāpēc Komisijai, pārbaudot valsts atbalsta saderību ar kopējo tirgu, ir tiesības ņemt vērā gan šā un iepriekšējā atbalsta kumulatīvo ietekmi, gan to, ka minētais iepriekšējais atbalsts nav atmaksāts⁽²⁴⁾.
- (65) Tāpēc saskaņā ar šo tiesu praksi Komisija, vērtējot jaunu atbalsta pasākumu, ņem vērā apstākli, ka saņēmēji varētu nebūt ievērojuši agrākus Komisijas lēmumus, ar kuriem pieprasa atmaksāt iepriekšēju nelikumīgu un nesaderīgu

⁽²³⁾ Skatīt iepriekš 17. zemsvītras piezīmi.

⁽²⁴⁾ [1997] ECR I-2549, 25. līdz 27. punkts.

atbalstu. Šādos gadījumos Komisija pēta, kā jaunā atbalsta un iepriekšējā nesaderīgā atbalsta, kas vēl nav atmaksāts, apvienošana ietekmē saņēmējus.

- (66) Francija, Īrija un Itālija faktiski vēl nav atguvusi atbalstu, kuru Komisija atzina par nesaderīgu ar Lēmumu 2006/323/EK ⁽²⁵⁾. Saskaņā ar dalībvalstu aprēķiniem piedzenamās summas bez procentu maksājumiem ir attiecīgi EUR 786 668, EUR 8 095 881,43 un EUR 6 612 489,02. Turklāt lēmumā ir konstatēts arī nesaderīgs atbalsts, ko piešķīra uz papildu termiņu un kas arī ir jāpiedzen. Šo atbalsta summu apvienošana ar atbalstu, kas citādi būtu saderīgs, joprojām rada konkurences traucējumus tādā apjomā, kas ir pretrunā kopējām interesēm, un netika rasti nekādi argumenti, kas attaisnotu šādus traucējumus. Tāpēc ir jāpārtrauc jebkādi saderīga atbalsta maksājumi, kā minēts iepriekš 50. punktā, līdz no saņēmējiem tiks piedzīts viss nesaderīgais atbalsts.

8. SECINĀJUMS

- (67) Komisija ir secinājusi, ka Francijas, Īrijas un Itālijas no 2004. gada 1. janvāra piešķirtie atbrīvojumi no akcīzes nodokļa mazutam, ko izmanto alumīnija oksīda ražošanā, ir par valsts atbalsts Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē. Atbalsts ir daļēji nesaderīgs ar kopējo tirgu, jo saņēmēji nesamaksāja nodokļu ievērojamu daļu. To atbrīvojuma daļu, kas pārsniedz 20 % no valsts nodokļa, kas citādi būtu jāmaksā, vai EUR 15,00 par 1 000 kg – atkarībā no tā, kura no šīm summām ir mazāka – var uzskatīt par saderīgu ar kopējo tirgu ar nosacījumu, ka to piešķir ne vairāk kā uz 10 gadiem un ka pēc tam atbalsta saderība ir jāpārskata. Atbalsta atlikušo daļu uzskata par nesaderīgu ar kopējo tirgu.
- (68) Francijai, Īrijai un Itālijai ir jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai piedzītu nesaderīgo atbalstu, kas saņēmējiem ir piešķirts no 2004. gada 1. janvāra.
- (69) Francijai, Īrijai un Itālijai jāpieprasa apturēt atbrīvojumu piemērošanu, līdz no attiecīgajiem saņēmējiem nebūs piedzīts atbalsts, ko Lēmumā 2006/323/EK un šajā lēmumā uzskata par nesaderīgu ar kopējo tirgu.
- (70) Francijas, Īrijas un Itālijas iestādēm nekavējoties jānosūta pasākumu saņēmējiem šā lēmuma kopija,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

No 2004. gada 1. janvāra piešķirtie Francijas, Īrijas un Itālijas atbrīvojumi no akcīzes nodokļa mazutam, ko izmanto alumīnija

⁽²⁵⁾ Šo lēmumu pārsūdzēja Tiesā, bet saskaņā ar EK Līguma 242. pantu pārsūdzībai nav atliekošas ietekmes.

oksīda ražošanā, ir valsts atbalsts Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē.

2. pants

Atbalsts, kas minēts 1. pantā, ir saderīgs ar kopējo tirgu, ja saņēmēji maksā vismaz 20 % no akcīzes nodokļa, kas tiem citādi būtu jāmaksā, vai nodokļu zemāko likmi, kā noteikts Direktīvā 2003/96/EK (EUR 15,00 par 1 000 kg) – atkarībā no tā, kura no šīm summām ir mazāka – ar nosacījumu, ka atbalsta maksimālais ilgums ir 10 gadi.

3. pants

Atbalsts, kas minēts 1. pantā, nav saderīgs ar kopējo tirgu, ja saņēmēji nemaksā vismaz 20 % no akcīzes nodokļa, kas tiem citādi būtu jāmaksā, vai Kopienas nodokļu zemāko likmi (EUR 15,00 par 1 000 kg) – atkarībā no tā, kura no šīm summām ir mazāka.

4. pants

1. Francija, Īrija un Itālija veic visus vajadzīgos pasākumus, lai no saņēmējiem piedzītu 3. pantā minēto atbalstu, kas tiem piešķirts nelikumīgi.

2. Atbalsta piedziņa notiek nekavējoties un atbilstīgi valsts tiesību aktos noteiktajām procedūrām, ja tās pieļauj nekavējošu un efektīvu šā lēmuma izpildi.

3. Piedzenamajā atbalsta summā ietilpst procenti par laika posmu no atbalsta saņemšanas dienas līdz tā atmaksāšanas dienai. Procentus aprēķina pēc salikto procentu formulas saskaņā Komisijas Regulas (EK) Nr. 794/2004 ⁽²⁶⁾ V nodaļā minētajiem noteikumiem.

4. Francija, Īrija un Itālija no šā lēmuma izziņošanas dienas atceļ visu neizmaksāto atbalsta summu maksājumus, kas minēti 3. pantā.

5. Francija, Īrija un Itālija nodrošina šā lēmuma īstenošanu četrus mēnešu laikā pēc tā izziņošanas.

5. pants

Francija, Īrija un Itālija pārtrauc 2. pantā minētā atbalsta maksājumus saņēmējiem, kuri nav atmaksājuši atbalstu, kas uzskatāms par nesaderīgu ar kopējo tirgu saskaņā ar Lēmumu 2006/323/EK, un atbalstu, kas minēts šā lēmuma 3. pantā, ciktāl tas bija nelikumīgi piešķirts saņēmējiem, un procentus.

⁽²⁶⁾ OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp.

6. pants

1. Francija, Īrija un Itālija informē Komisiju par valsts procedūru norisi šā lēmuma īstenošanai, līdz šīs procedūras ir pabeigtas.

2. Divu mēnešu laikā pēc šā lēmuma izziņošanas Francija, Īrija un Itālija, izmantojot pielikumā doto tabulu, paziņo Komisijai kopējo summu, kas jāpiedzen no saņēmējiem, norādot gan pamatsummu, gan procentus, un iesniedz jau veikto un plānoto pasākumu sīku aprakstu, lai nodrošinātu šā lēmuma izpildi. Tajā pašā termiņā tās nosūta Komisijai visus dokumentus, kas apliecina, ka saņēmējiem ir pieprasīts atmaksāt atbalsta summu.

3. Divu mēnešu laikā pēc šā lēmuma izziņošanas Francija, Īrija un Itālija iesniedz Komisijai pierādījumus par 6. pantā minēto noteikumu izpildi.

4. Pēc 2. un 3. pantā minēto termiņu beigām Francija, Īrija un Itālija pēc Komisijas vienkārša pieprasījuma sniedz ziņojumu par jau veiktajiem un plānotajiem pasākumiem, lai nodrošinātu šā lēmuma izpildi. Ziņojumā jāietver arī sīka informācija par atbalsta summām un procentiem, kas jau ir piedzīti no saņēmējiem.

7. pants

Šis lēmums ir adresēts Francijas Republikai, Īrijai un Itālijas Republikai.

Briselē, 2007. gada 7. februārī

Komisijas vārdā –

Komisijas locekle

Neelie KROES

PIELIKUMS

Informācija par saņemtajām, piedzenamajām un jau piedzītajām atbalsta summām (*)

Saņēmējs	Saskaņā ar shēmu saņemtā atbalsta kopējā summa	Atmaksājamā atbalsta kopējā summa (Pamatsumma)	Kopējā atmaksātā atbalsta summa	
			Pamatsumma	Atmaksājami procenti

(*) Miljonos valsts valūtā.